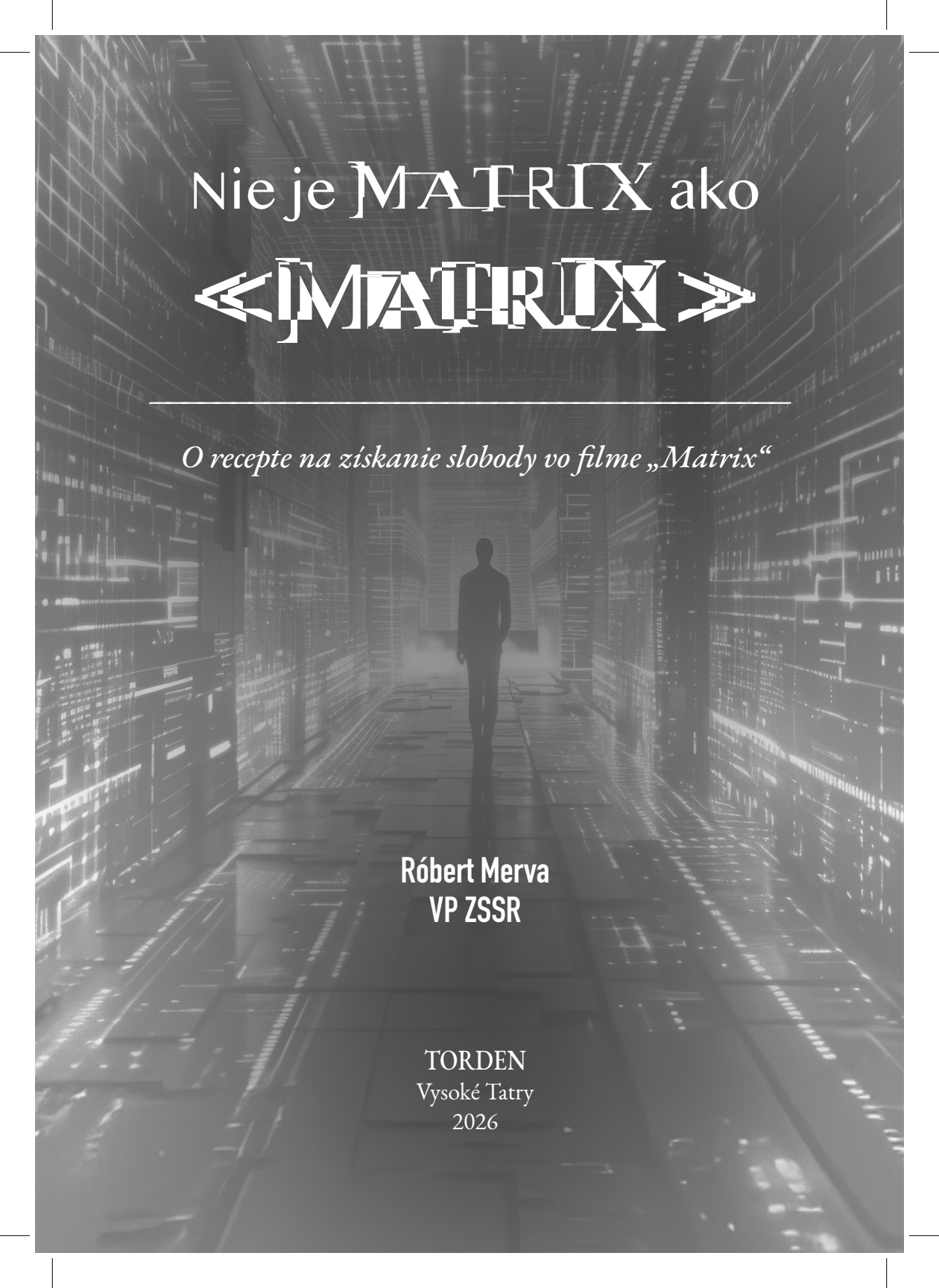

Nie je MATRIX ako «MATRIX»

O recepte na získanie slobody vo filme „Matrix“

Róbert Merva
VP ZSSR

TORDEN
Vysoké Tatry
2026

No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior written permission of the publisher and author.

Žiadna časť tejto knihy nemôže byť reprodukováaná, upravená, rozmnožovaná, šírená alebo prenesená do akejkoľvek podoby alebo akýmkoľvek spôsobom, elektronicky alebo mechanicky, vrátane fotokópií alebo audio nahrávok, bez písomného povolenia vydavateľa a autora.

© Publikované materiály časti tejto knihy s názvom „Matrica a MATRIX nie je to isté“ sú dedičstvom ruskej kultúry, a preto nikto vo vzťahu k nim nedisponuje osobnými autorskými právami. V prípade, ak si akákoľvek právnická alebo fyzická osoba *prisvojí autorské práva na základe zákonom stanoveného poriadku*, stretne sa s odplatou za krádež vo forme nepríjemnej „*mystiky*“ prekračujúcej rámec jurisdikcie.

Každý, kto použije tieto materiály pri svojej činnosti, prijíma pri ich neúplnom citovaní alebo odkazoch na ne osobnú zodpovednosť, a v prípade vytvorenia zmyslového kontextu prekrúcajúceho zmysel *týchto materiálov ako celku* má šancu stretnúť sa s „*mystickou*“ mimoprávnou odplatou.

Táto kniha s názvom „*Nie je Matrix ako MATRIX*“ pozostáva z dvoch samostatných diel rôznych autorov:

Prvým dielom je titul s názvom: „*Skrytý zmysel filmu MATRIX*“
Autor: Róbert Merva

Druhým dielom je titul s názvom: „*Matrica a MATRICA nie je to isté*“
Autor: VP ZSSR
Preklad: JardoB

Redakčná úprava: Róbert Merva
Jazyková korektúra: Silvia Brezinová
Grafické spracovanie a obálka: Róbert Merva
Šéfredaktor: Silvia Brezinová
Tlač: AlfaPrint

Vydanie I.

Vyšlo vo vydavateľstve: TORDEN, 2026

ISBN: 978-80-8223-212-0

E-shop: www.torden.sk | obchod@torden.sk | tel.: +421 948 959 919

„Cesta ku slobode nezačína tým,
že sa zbavíme okov, ale tým,
že zahodíme strach.“

Róbert Merva

OBSAH

Predslov vydavateľa	7
Kniha prvá	
Skrytý zmysel filmu Matrix	19
Čo je to vlastne ten Matrix	19
Len otroci majú strach	24
Iba pravda nás oslobodí	27
Neo sa prebúdzá vo svete plnom hrôzy	28
Tak čo je skutočne ten MATRIX	31
Ako fungujú programy MATRIX	34
Každý môže byť vyvolený	37
Absolútnym základom je veriť si	40
Stačí iba povedať NIE	42
MATRIX Reloaded	47
Neo sa stretáva s Vedmou	51
Zamknutý rozum a pravda	54
Reštart alebo zánik	59
MATRIX Revolution	63
Vedma alebo prediktor	64
Príchod Mesiáša	67
Deus ex machina	70
Prehľad postáv a ich alegória s našim svetom	73
Kniha druhá	
Matrica a MATRIX nie je to isté	77
Predslov vydavateľa	79
1. A je tu film	81
2. Lov na človeka a otázka života a smrti	84
3. Matematika a Boží zámer	91
4. Matričné riadenie	96
5. O matriciach a egregoroch	101
6. Oslobodenie spočíva v zmene obsahu, nie iba v zmene formy	109
Doslov vydavateľa	121
Odporúčaná literatúra	125

PREDSLOV VYDAVATEĽA

Existujú knihy, ktoré svet vysvetľujú, objasňujú – ponúkajú o ňom určité poznanie. Existujú aj knihy, ktoré svet interpretujú a potom existujú knihy, ktoré svetu nastavujú zrkadlo – nie však také, v ktorom vidíme vlastnú podobu, ale také, ktoré nám ukazujú vrstvu pod ňou. Obraz, ktorý sa nám prihovára nie z povrchu, ale z hĺbky. Obraz, ktorý si pamätá, že realita je širšia, než nám ju bolo dovolené vnímať.

K takým dielam patria aj úvahy Jeana Baudrillarda o simuláciách a simulakrách, ktoré spôsobujú tiché praskanie štruktúry obalu našich životov v tomto svete. Práve jeho filozofia sa stala kľúčovým impulzom k námetu pre film Matrix.

Baudrillard odhaľuje, že cez tieto praskliny simulácií a simulakrií pre-sakuje na povrch pravda o tom, že žijeme v civilizácii, ktorá zabudla na svoj pôvod. Že sme sa ocitli v priestore, kde znaky žijú vlastným životom a obrazy si prestali pamätať to, čím boli kedysi. Svet sa stal komorou ozvien, v ktorej zaznieva iba to, čo naprogramoval niekto iný. No a my v tejto komore voláme po „skutočnosti“, ktorá sa už dávno rozplynula. Skutočnosť už vôbec nepoznáme a nedokážeme ani rozlíšiť medzi jej simuláciou a simuláciou jej simulácie – teda simulakrom.

Jean Baudrillard upozorňuje, že moderný človek sa ocitol medzi stavmi: medzi realitou a modelom, ktorý mu ju nahradil. Sme ako cestovatelia, ktorí zabudli, odkiaľ prišli, ale neprestávajú nasledovať značky na ceste. Značky však už neukazujú smer k cieľu – ony samotné sa už stali cieľom. Ženieme sa za ďalšou a ďalšou značkou na ceste a keď ju v tom zmätku konečne nájdeme, máme pocit, akoby sme dosiahli cieľ. Tie značky sa nám stali mapou, ktorá prežila už zaniknutú krajinu.

A to je okamih, v ktorom vzniká *Matrix* — nie film, ale jav. Nie príbeh, ale metafora civilizácie, ktorá nepozná rozdiel medzi tým, čo je skutočné, a tým, čo je naprogramované. Film *Matrix* iba zrkadlí obraz niečoho, v čom už teraz žijeme. Vytvára obraz sveta, v ktorom sa ilúzia stala neodlíšiteľnou od reality a v ktorom človek môže stráviť celý život v iluzórnej konštrukcii, ktorá o sebe tvrdí, že je skutočná.

Film „*Matrix*“ nie je len filmový mýtus o prebudení. Je aj návod na to, ako sa prebudiť a ako po prebudení začať žiť. Baudrillard na vznik tohto filmu poskytol svoj filozofický manuál o tom, prečo je prebudenie potrebné. Táto kniha je mostom k prebudeniu a pochopeniu nášho života. Berie nás na cestu iného pohľadu za hranice bubliny, v ktorej žijeme.

Pôvodne sme v našom vydavateľstve plánovali v tejto knihe obsiahnuť aj samotné filozofické dielo Jeana Baudrillarda. Napokon však padlo rozhodnutie upustiť od tohto náročného procesu. Preklad sa totiž ukázal ako mimoriadne ťažký na jeho zjednodušený výklad, pochopiteľný bežným jazykom každému čitateľovi. Nedovoľovali nám to v konečnom dôsledku ani samotné autorské práva k dielu. S kompletným dielom tohto filozofa sa preto môžu tí odhodlanejší oboznámiť v jeho originálnej verzii, ktorá vyšla v anglickom jazyku. Stručný opis toho, čo Baudrillardova filozofia obnáša, sme sa preto rozhodli vtesnať do tohto predslovu. Zároveň jeho závery interpretujeme aj vo vzťahu k dielu VP ZSSR (*Vnútný Prediktor Zjednotenej Sociálnej Spravodlivej Rusi*).

ČLOVEK V KRAJINE SIMULÁCIÍ

Baudrillard opisuje náš svet, ktorý bol na začiatku jednoduchší. Skutočnosť bola prostá: to, čo bolo, bolo. To, čo sa videlo, to existovalo. Potom prišli symboly. Znak sa oddelil od svojho pôvodu a stal sa jeho obrazom. A keď sa obrazy množili, začal vznikať priestor, ktorý pomenoval hyperreálny. To je priestor, ktorý nie je nepravdivý, ale ani pravdivý; priestor, kde sa skutočné a fiktívne spája do novej, hladkej vrstvy reality, v ktorej nie je nič, čo by človek mohol uchopiť s istotou. To je svet, v ktorom aktuálne žijeme.

V takom priestore je možné všetko — okrem návratu k pravde.

Moderný človek žije vo svete neustáleho toku informácií, správ, modelov, algoritmov a sociálnych matíc. Všetko to vytvára celok, ktorý je tak komplexný a tak plynulý, že už dávno prekryl horizonty, ktoré kedysi určovali hranicu medzi realitou a jej obrazom (*simuláciou*). Všetko má svoju podobu, ale málo čo z toho má ešte stále aj svoju podstatu. Všetko pôsobí skutočne, ale málo čo z toho naozaj skutočné aj je. Forma presiahla obsah.

Mnohí to cítia ako tichú únavu, ktorá sa nedá pomenovať. Ako vnútorné napätie, ktoré nevychádza z konfliktov v živote, ale z toho, že život sám stratil svoju harmóniu a kdesi na pozadí neuveriteľne disharmonicky škripe. Stali sme sa kybernetickými pútnikmi, prechádzajúcimi krajinou, ktorá je čoraz virtuálnejšia. Už nedokážeme rozlíšiť, čo je pôvodná pravda a čo je iba odrazom tejto pravdy. Doplácame na to tým, že už nevieme, kto sme.

Práve preto film „*Matrix*“ zasiahol publikum tak prudko: lebo v jeho obrazoch sa náš vlastný svet konečne priznal k tomu, čo dlho skrýval.

PREČO FILM MATRIX NIE JE FIKCIA

Film nás učí, že najdokonalejšia ilúzia je tá, ktorú nikto nespochybňuje. Taká, ktorá je samozrejmá. Taká, ktorú si človek nesie v mysli a považuje ju za svoju vlastnú identitu.

Tieto ilúzie ale nie sú dielom strojov. Sú to len naše predstavy o realite, ktorú nepoznáme a o ktorej sme si vytvorili vlastný obraz. Je to dielo našej kultúry, ktorá stratila kompas a rovnako výsledkom civilizácie, ktorá verí svojim znakom viac než svetu, ktorý tieto znaky vytvoril. A v tejto viere vzniká nový človek: človek, ktorý si nevie predstaviť vlastnú slobodu, pretože si nevie predstaviť ani vlastné hranice.

Keď sa vo filme *Matrix* hovorí o prebudení, hovorí sa zároveň o odvahe pozrieť sa mimo tento umelo vytvorený model sveta a položiť si otázku, ktorú sa moderný človek bojí vysloviť:

„Kto naprogramoval tento môj obraz sveta?“

Táto otázka nie je len filozofická. Je koncepcná. Sociologická. Civilizačná. Otvára dvere k tomu, aby sme pochopili, že matice — modely riadenia,

informačné prostredia, kultúrne kódy — nie sú pevné. Sú to iba vrstvy, z ktorých každú jednu vrstvu je možné kedykoľvek prekročiť. Rozhodnutie je len na nás. Spôsoby sú rôzne. Máme to vo vlastných rukách.

Baudrillard nám pripomenul, že žijeme vo svete preplnenom rôznymi obrazmi, kde sa kópia odtrhla od originálu a začala sa správať ako originál. VP ZSSR k tomu pridáva rozhodujúci výklad: *obraz nikdy nevisí vo vákuu*. Vždy je zasadený do matice, teda do miery, ktorá umožňuje, aby niečo vôbec nadobudlo tvar. To, čo film nazýva „*Matrixom*“, je iba jeden z režimov takejto matice. Nie jediný. A nie najvyšší.

Baudrillard pomenoval hyperrealitu: znak, ktorý predchádza vec, simuláciu, ktorá predbehla skutočnosť. VP ZSSR k tomu dodáva operatívny návod: ak nechceme žiť v priestore, kde nás znaky vedú a učia to, čo si máme myslieť, musíme zmeniť mieru. Miera je totiž kultúra nášho vnímania, je to akýsi kompas nášho kultúrneho kódu. Tá je skutočnou maticou (*mierou*), ktorou interpretujeme tento svet okolo nás.

MIERA - MATÉRIA - INFORMÁCIA

Žiadny obraz (*informácia*) nevznikne bez miery; žiadna *matéria* nezíska tvar bez *matice*. Žiadny časopriestor neexistuje sám osebe, ale ako dôsledok vyššieho poriadku. Kto zmení mieru, ten mení čas, priestor i dejiny.

(Podrobnejšie a pochopiteľnejšie to je opísané v druhej časti tejto knihy.)

Zatiaľ čo rozbor filmu „*Matrix*“ odhaľuje spôsoby odboja proti systému, VP ZSSR vynáša na svetlo iné poznanie. Zmyslom prebudenia nie je bojovať s obrazom, ale presadiť inú mieru. Nie svoj vlastný obraz. Nedá sa žiť inak, ak najprv nezačneme inak myslieť. Zmeniť „*systém*“ bez zmeny miery je iba kozmetická úprava našich životov. Je to len premaľovanie stále toho istého obrazu. Zmena miery je však *metanoia* – hlboký existenciálny obrat, komplexná zmena obsahu našich životov.

PREBUDENIE NIE JE JEDNORAZOVÝ AKT

Mnoho príbehov hovorí o prebudení ako o okamihu. Ako o náhlej zmene stavu. Avšak skutočné prebudenie — to, o ktorom hovorí Baudrillard, aj koncepčné učenie KSB, je proces. Je to neustále spochybňo-

vanie toho, čo sa javí ako samozrejmé. Je to schopnosť vidieť za hranicu symbolov, ktorými sme obklopení.

Je to cesta, na ktorej človek objavuje:

- že pravda nie je to, čo je populárne,
- že sloboda nie je to, čo je pohodlné,
- že realita nie je to, čo bolo naučené,
- a že človek je schopný prekročiť matice, do ktorých sa narodil.

Nie je teda vôbec dôležité, či existuje „*skutočný Matrix*“. Nie je dôležité, či žijeme v simulácii, v hyperreálnej ilúzii alebo v reálnom svete. Podstatné je, či sme ochotní uvedomiť si vrstvy, ktoré nás obklopujú — a či sme pripravení hľadať cestu k sebe samým.

ZEN A NEVYHNUTNOSŤ PREBUDENIA

Zenová tradícia hovorí o *satori* – náhlom prebudení do plnosti prítomnosti, do jasného videnia sveta bez skreslenia ega. To je kľúčové poznanie. Už tým, že držíte v rukách túto knihu, ste sa rozhodli vydať sa na cestu poznania a ste už v momente *satori*, alebo možno už aj za ním. Ide však iba o náhle a rýchle prebudenie sa a poznanie svojej podstaty. Po *satori* je potrebné nadobudnúť hlbšie zakorenené „*spozorovanie prirodzenej podstaty*“, ktoré nasleduje po prvom prebudení a tým je *kenshó* (*metanoia*). Prebudenie totiž nemení svet, ale mení len našu prítomnosť v kontakte s týmto svetom.

V kontexte digitálnej éry má *satori* aj nový význam: ide o schopnosť nestratiť seba samého v informačnom preťažení. Je to moment, keď si uvedomíme, že technológie nám majú byť pomocníkmi, nie pánmi.

Zen učí, že pravá sila človeka nespočíva v tom, čo vlastní, ale v schopnosti zostať pri vedomí a udržiavať vnútorné ticho uprostred hluku tohto sveta. V atomizovanom digitálnom prostredí, kde algoritmy manipulujú pozornosť a emócie, je takáto schopnosť základom duševnej autonómie. Tu začína cesta poznania a cesta k slobode.

Zenová prax prítomnosti zároveň vracia človeka k tomu, čo je najprirodzenejšie: k *nefalšovanej ľudskosti*. Keď zmizne chaos myšlienok, ostáva čistý záujem o druhého človeka, vnútorná jednoduchosť a pokoj.

né konanie, ktoré nevyrastá z ega, ale z priestoru hlbšej istoty. V tomto technologickom svete práve tento druh ľudskosti rozhoduje o tom, či sa premeníme na bytosti pasívne prijímajúce diktát strojov, alebo na bytosti, ktoré stroje vedú so zrelosťou a miernosťou.

ETIKA TECHNOLOGICKEJ SPOLOČNOSTI

Tak ako zen dáva vnútorné prebudenie, tak Konfucius poskytuje rámec toho, ako s touto prebudenou jasnosťou žiť medzi ľuďmi. Jeho ústredný pojem *rén* – *ľudskosť, dobrotivosť* – je zrazu aktuálnejší ako kedykoľvek predtým. V čase, keď naše rozhodnutia ovplyvňujú digitálne algoritmy a strojové modely, neexistuje nič dôležitejšie než princíp *rén*: vnímať druhého ako seba a konať tak, aby náš čin pridal do sveta harmóniu, nie konflikt a rozklad.

Konfucius učil, že civilizácia stojí a padá na správnom konaní, úcte, kultivovanosti a spravodlivosti. V digitálnom veku tieto zásady nadobúdajú technologickú podobu. Správnosť sa prejavuje v tom, ako používame dáta, ako chránime súkromie, ako navrhujeme systémy, ktoré majú dopad na milióny ľudí.

Úcta sa premieňa na schopnosť nezneužívať technologickú moc. Spravodlivosť sa stáva otázkou algoritmickej transparentnosti a férovosti. A ľudskosť – tá najzásadnejšia – je kompasom v čase, keď nás zvádza rýchlosť, efektivita a bezbrehé možnosti.

VP ZSSR sa v druhej časti tejto knihy bez okolkov pýta: *Čo ak film „Matrix“ zobrazuje iba prevzatie riadenia do iných rúk, a nie skutočné oslobodenie sa? Čo ak „Sion“ a „Veštkyňa“ predstavujú alternatívny model tej istej hierarchie – iba v inom režime?* Takáto interpretácia nie je cynizmom. Je metodologickou opatrnosťou: ak nepoznáme nadradenú maticu, ľahko si pomýlime cestu s cieľom.

Kto vchádza do vyššej miery so starou motiváciou, ten iba vynásobí svoje staré ja ešte väčšou mocou. Sloboda bez zmeny motivácie je zväčšená chiméra. Aj preto VP ZSSR kladie dôraz na ľudský (*človečí*) režim psychiky – režim, v ktorom sa rozum a vôľa podriadia svedomiu a mieram vyššieho poriadku.

CESTA ZA HRANICE ILÚZIE

Tam, kde film aj filozofia prestávajú hovoriť o možnostiach, ako pokračovať, ponúka materiál VP ZSSR riešenie. Predstavuje pohľad na matice nie ako metafory, ale ako technológie spoločenského riadenia. Ukazuje, že žijeme v systémoch, ktoré sa skladajú do seba ako ruské matriošky: každá menšia je vložená do väčšej, každá väčšia poskytuje kontext pre ďalšiu.

Matica myslenia jednotlivca sa vkladá do matice kultúry. Matica kultúry do matice civilizácie. A celá civilizácia je zas súčasťou ešte širších procesov, ktoré presahujú ľudskú pamäť.

Ak Baudrillard opisuje svet ako hyperreálny labyrint obrazov, Vnútor-
ný prediktor opisuje architektúru tohto labyrintu, teda princípy, ktoré umožňujú maticovému systému existovať. Ukazuje, že modely vnímania nie sú náhodné. Sú zámerné. Ten, kto pochopí ich štruktúru, prestáva byť len ich súčasťou. Stáva sa ich pozorovateľom.

Táto kniha spája oba tieto svety: svet filozofie a svet riadiacej metodológie. Svet myšlienok a svet algoritmov. Svet symbolov a svet procesov.

Prvá zásadná korekcia, ktorú táto kniha ponúka, je rozlíšenie filmu „*Matrix*“ od pojmu „matica“. Film totiž pracuje s uzavretou simuláciou, ktorá udržiava človeka v iluzórnom poriadku. Maticná metóda však hovorí o vkladaní matíc do matíc – o hierarchii predurčení, kde každá nižšia schéma života žije vo vyššej a väčšej schéme zmyslu, a tá zas v ďalšej. Takto sa rodí škála nadradeností: od našich zvyklostí až po všeza-
hŕňajúcu maticu *Božieho Predurčenia*, ktoré nie je ideológiou, ale met-
rologickým horizontom bytia.

Z tejto perspektívy nie je otázkou, či sa dá z *Matrixu* utiecť, ale do akej vyššej matice vstupujeme, keď „*unikáme*“. Inak iba meníme scénografiu bez toho, aby sme menili mieru. Útek bez zmeny miery je iba rotácia vo vnútri tej istej hry.

STORDENOM ZA HRANICE MOŽNÉHO

Čitateľ kníh z vydavateľstva TORDEN je človek, ktorý nehľadá odpove-
de, ale nové perspektívy. Je to človek, ktorý cíti, že realita má vrstvy.

Že dejiny nie sú len kronikou, ale systémom. Že informačný tok je zároveň zbraň aj nástroj. A že človek, ktorý chce pochopiť svet, musí najprv pochopiť svoje vlastné vnímanie.

Táto kniha je primárne určená práve pre takéhoto čitateľa. Je pozvánkou do priestoru medzi viditeľným a skrytým. Do priestoru, kde film „*Matrix*“ prestáva byť fikciou a začína byť modelom. Kde Baudrillardovo hyperreálne prestáva byť abstrakciou a začína byť opisom každodennosti. A kde koncepčné myslenie prestáva byť alternatívou a stáva sa základom pre orientáciu v chaose.

Po prečítaní tejto knihy, nebudete už nikdy zaspávať s jednoduchým pocitom, že „*rozumiete Matrixu*“. Začnete žiť s pocitom, že film „*Matrix*“ sa dá čítať ako mapa k vlastnej slobode.

Táto kniha je sprievodcom po tejto ceste. Neponúka hotové odpovede — lebo tie by boli len ďalšou simuláciou. Namiesto toho otvára priestor, v ktorom môže vzniknúť vlastná otázka, vlastná intuícia, vlastné prebudenie.

Táto kniha je pozvaním do priestoru, kde sa dá vidieť za horizont ilúzie. Do priestoru, kde realita znovu získava svoju hĺbku. Do priestoru, v ktorom človek už nie je súčasťou programu, ale jeho čitateľom. Do sveta medzi obrazom a skutočnosťou, medzi ilúziou a realitou, medzi osobným prebudením a konceptuálnou mocou.

AKO ČÍTAŤ TÚTO KNIHU

Prvá časť je výklad filmu „*Matrix*“, ktorý slúži ako mapa zrozumiteľných obrazov. Postavy, scény, motívy (*od „ženy v červenom“ až po agentov*) sú vyložené ako symboly: nie preto, aby sme ich esteticky obdivovali, ale aby sme v nich uvideli mechaniku miery – ako sa spúšťa, kde sa napája, a ako sa dá prepnúť.

Druhá časť je materiál VP ZSSR, ktorý je manuálom pre získanie poznania. Nezlaknite sa názvosloviam: *miery, matice, egregory, konceptuálna moc, Predurčenie*. Je to jazyk, ktorý dáva do ruky nástroje pre získanie naozaj hlbokého poznania. Neponáhľajte sa. Vyplatí sa to čítať postupne.

Naučí vás to:

1. Pomenovať vlastné automatizmy (*kde reagujem bez voľby*)
2. Zistiť, z akej matice tieto automatizmy pochádzajú (*aký cieľ je v nich zabudovaný*)
3. Vyžiadať si vyššiu mieru – ticho, sústredene, cez svedomie a zodpovednosť
4. Zaviesť novú prax: malé rozhodnutia, ktoré menia obsah (*nie dekoráciu*)

Kľúčová je totiž zmena obsahu. Nie „výmena kulís“, nie „reštart programu“, nie „silnejší zásah proti tomuto systému“.

Obsah totiž znamená:

- Na čo v skutočnosti sústreďujeme svoju pozornosť
- Komu vnútri reálne slúžime (*nie, čo sami vyhlasujeme*)
- Akú mieru vnášame do priestoru, ktorý zdieľame s druhými

Obsah je najväčšie tajomstvo. Obraz je iba jeho tieň.

„Oslobodenie spočíva v zmene obsahu, a nie iba v zmene formy.“

RÓBERT MERVA

riaditeľ vydavateľstva

TORDEN

Skrytý zmysel filmu
MATRIX

Róbert Merva

*„Dielo vzniklo ako pôvodná autorská interpretácia
inšpirovaná rôznymi rozbormi filmu Matrix.“
Ďakujem **Trijan** za tvoju múdrosť a poznanie...*

SKRYTÝ ZMYSEL FILMU „MATRIX“

V tejto časti knihy „*Nie je Matrix ako matrix*“ sa pokúsime dekódovať filmovú trilógiu „*Matrix*“ od bratov Wachovských. Vrelo odporúčame každému čitateľovi pozrieť si túto trilógiu ešte predtým, ako sa pustíte do čítania tejto knihy. Nie je to nevyhnutné pre pochopenie posolstva, ktoré na nasledujúcich stranách prinesieme, ale každý, kto zhliadol všetky tri diely filmu „*Matrix*“ bude schopný plastickejšie pochopiť komplexné posolstvo tejto publikácie. (*štvrtý, vysvetľujúci diel „Matrix - Resurrections“, nie je obsiahnutý v tomto rozbere*)

ČO JE TO VLASTNE TEN „MATRIX“?

Vedecko-fantastický filmový príbeh „*Matrix*“ je v skutočnosti akousi alegóriou na skutočný svet, v ktorom žijeme. Pojem alegória predstavuje príbeh, poému, alebo nejaký obraz, ktorý je možné rôznym spôsobom interpretovať z hľadiska ich skrytého alebo zakódovaného významu. Pomocou tejto alegórie si tak môžeme ukázať, že táto vedecko-fantastická filmová trilógia v skutočnosti opisuje náš svet a to, čo sa v ňom odohráva. Z alegórie obvykle vyplýva aj nejaké ponaučenie morálneho alebo politického charakteru.

Alegória obsiahnutá vo filme „*Matrix*“ hovorí o tom, že náš svet je pod úplnou kontrolou. Je to rozprávanie o systéme kontroly, ako súčasti sveta, v ktorom my všetci žijeme a v ktorom sme aj ovládaní. Celý náš svet aj my sami sme kontrolovaní tajnými, skrytými, alebo inými slovami povedané – okultnými silami.

Ide o alegóriu o tom, ako bola naša planéta Zem premenená na väzenie, do ktorého sme boli uvrhnutí. My sami pritom žijeme v spoločnosti, ktorá sa ničím neodlišuje od väzenia, čo si z väčšej časti vôbec neuvedomujeme. Minimálne si to neuvedomuje väčšia časť ľudstva. Všetkým

čitateľom diel Vnútrotného prediktora súbornej a sociálne spravodlivej Rusi (VP SSSR) to nie je potrebné nijako zvlášť vysvetľovať. Čitateľovi, ktorý sa iba začína ponárať do tajomstiev ovládania ľudstva, táto kniha pomôže pochopiť hrozbu, ktorej ako ľudstvo čelíme.

Alegória obsiahnutá vo filmovej trilógii nám tiež ukazuje kľúč. Dáva nám návod na to, ako sa môžeme vymaniť z tohto väzenia, ktoré nás obklopuje. Každý jeden z troch filmov „Matrix“ odpovedá na samostatnú otázku.

- **Prvá časť** odpovedá na otázku: *Čo je to „MATRIX“?* Hovorí teda o povahe „MATRIXU“. Vysvetľuje čo to „MATRIX“ vlastne je a čo je pod tým myslené.

- **Druhá časť** „RELOADED“ odpovedá na otázku: *Prečo sme sa ocitli v „MATRIXE“?* Aké faktory nás priviedli do terajšieho stavu. Práve z tohto dôvodu je druhý film trilógie menej obľúbený v porovnaní s tým prvým. Ľudia, ktorí sú v stave vidieť systém kontroly, alebo minimálne tí, ktorí neodmietajú priznať fakt, že na našej planéte existuje systém kontroly, sa napriek tomu bránia pochopeniu, prečo tento systém kontroly vlastne existuje a čo ho robí takým odolným.

- **Tretia časť** a najmenej populárny film „REVOLUTIONS“ odpovedá na otázku: *Ako sa môžeme vymaniť z „MATRIXU“?* Ide o informáciu, ktorú sú ľudia najmenej pripravení počúvať, keďže si to vyžaduje hlboké, vnútorné zmeny v spôsobe myslenia, vnímania a konania každého človeka. No a presne toto je ten proces, ku ktorému neodvratne spejeme a proti ktorému sa azda najviac vzpierame. Je to tak vedome ako aj podvedome, pretože podliehame manipulácii naším vedomím, čím preformátovávame svoje podvedomie.

Filmové rozprávanie vedecko-fantastického príbehu začína scénou v hoteli s názvom „Srdce mesta“ (*Heart of the city*). Čiže všetko sa začína v srdci. Je to naozaj veľmi symbolické, o čom sa ešte presvedčíme v ďalšom texte. Množstvo ľudí prehliadne tento fakt a rovnako aj skutočnosť, že film začína a končí v jednom a tom istom mieste – v srdci. Dej filmu totiž predstavuje uzavretý kruh, akýsi jeden cyklus, kedy sa hlavný hrdina na konci filmu takisto ocitne v tejto budove.

Do deja tohto filmu nás uvádza hlavná ženská postava, ktorou je *Trinity*. Hrá ju Carrie-Anne Moss. Objavuje sa na začiatku každej časti tri-

lógie, vždy je v nebezpečenstve, v určitej zložitej situácii. Je vystavená nejakému útoku, alebo ju niečo priamo ohrozuje. Jej postava symbolizuje ženský princíp, ktorý je v našom svete ohrozený.

V prvom dieli trilógie jej idú po krku agenti „MATRIXU“, ktorí sú stvárnení ako agenti štátnej tajnej služby. Sú to ľudia, ktorí majú na starosti dozor nad uplatňovaním systému kontroly v bežnom živote.

Hlavným hrdinom filmu je *Thomas Anderson* alias **Neo**, čo je jeho fiktívna počítačová / hackerská identita, ktorého zahral Keanu Reeves. Ten pracuje ako programátor v korporátnej spoločnosti. Základom alegórie „MATRIXU“ je totiž počítačový program, na ktorom je vo filme postavený celý jeho systém fungovania a taktiež internet, a všetko čo je s tým spojené.

Na začiatku každého filmu, v každom z troch dielov, čelí postava *Trinity* hrozbe. Rovnako tak, vždy keď prvýkrát v každom dieli vidíme hlavného hrdinu, nachádza sa tento v stave spánku. Alegória nám týmto naznačuje, že aj my sami, ako hlavní hrdinovia svojich životov v „MATRIXE“, spíme. Postava Thomasa Andersona totiž stelesňuje každého z nás. **On je – my**. V jeho postave je prezentovaná naša existencia priemernej ľudskej bytosti v pavučine „MATRIXU“, prebývajúcej v spánku.

Neo sa zatiaľ neprebudil, ale v úvode trilógie ho vidíme spať pri zapnutom počítači a na displeji monitora sa objaví doručené zakódované posolstvo. Píše sa v ňom: „*Zobud' sa Neo. MATRIX ťa vlastní, ovláda ťa. Nasleduj bieleho kráľika*.“ Týmto mu je prostredníctvom počítačového monitora sprostredkovaná rada od neznámeho anonyma. Pripomína nám to knihy Lewisa Carrolla „*Alica v krajine zázrakov*“ a „*Za zrkadlom*“, v ktorých sa takisto hovorí o realite, ukrytej pred našim zrakom.

Neo sa nachádza vo svojom byte, ktorého číslo je 101. To je priamy odkaz na román „1984“ od Georgea Orwella. Izba č. 101 je v jeho románe totiž miestnosť, kde sú uzamknuté všetky naše najhlbšie pocity strachu. Je to miestnosť, do ktorej musí v závere Orwellovho románu vstúpiť jeho hlavný hrdina. Samotný román „1984“ končí bohužiaľ smutne, zatiaľ čo záver filmu „*Matrix*“ vyznieva o niečo nádejnejšie.

Miestnosť č. 101 teda vzbudzuje strach a zároveň tu vidíme symboliku jedného oka, keď hlavný hrdina opatrne nazerá cez škáru privretých

dverí. Je to scéna, keď k nemu domov prichádza niekoľko ďalších hackerov, aby si od neho kúpili nejaké kódy a prevzali od Nea nejakú nelegálnu informáciu, nachádzajúcu sa na diskete. Za tú mu zaplatia pár tisíc dolárov ešte v samom začiatku filmu.

Miesto, kam Neo schováva získané peniaze, je kniha, v ktorej je vyrezaný jej vnútrojšok. Ide o knihu, ktorá v skutočnosti inšpirovala autorov tejto trilógie na nakrútenie samotného filmu „*Matrix*“. Autorom je Jean Baudrillard a jej názov je „*Simulácie a simulakrá*“. Pojednáva sa v nej o tom, ako sme sa stratili. Baudrillard nás v nej prirovnáva k ľuďom, ktorí sa dívajú na mapu, ale nechápu, kde sa nachádzajú. Parafrázuje tak skutočnosť, že naše vnímanie je neustále manipulované a zavádzané, v dôsledku čoho sme úplne zabúdili v tomto iluzórnom svete. Pritom sme ale presvedčení, že symboly na mape predstavujú reálny svet. Dokonca si vôbec nevšímame reálny svet, vôbec nevnímame reálnu povahu vecí. Sme totiž presvedčení, že aj odraz v zrkadle je realitou a o realite si myslíme, že je ilúziou. Paralely s Orwellom a Baudrillardom sú tu vizualizované priam geniálne.

Medzi podivnými známymi, ktorí k nemu prišli pre nelegálnu disketu, uvidí Neo u jedného dievčata na jej pleci vytetovaného bieleho králik. Neo v tom okamžite spozná synchronicitu s tým, čo mu práve sprostredkovane napísal anonym na jeho monitore: „*nasleduj bieleho králik*“. Akonáhle uvidí na pleci tohto dievčata vytetovaného bieleho králik, rozhodne sa prijať túto výzvu, akceptuje synchronizáciu a ocitá sa v klube, kde sa po prvýkrát stretáva s Trinity.

Aj keď sa Neo ešte doposiaľ s Trinity nikdy nestretol, vie o jej existencii. Prezrádza to v rozhovore s ňou:

Trinity hovorí Neovi: „*Viem, prečo si tu Neo. Ty hľadáš jeho. Viem to, lebo kedysi som ho tiež hľadala. A keď on našiel mňa, povedal, že v skutočnosti som nehľadala jeho, ale že som hľadala odpoveď na otázku, ktorá nás privádza do šialenstva. Na otázku, ktorá ťa priviedla sem. Aj ty poznáš tú otázku, ako som ju poznala aj ja vtedy.*“

A Neo odpovedá: „*Čo je to MATRIX?*“

To je ale presne tá otázka, na ktorú hľadáme odpoveď aj my sami.

Trinity ďalej hovorí: „*Odpoved' je tu niekde v našej blízkosti, Neo. Sama ťa bláďa a nájde ťa, pokiaľ ty sám chceš, aby sa to stalo.*“

Tieto slová nám jasne deklarujú, že naša túžba po pravde je povinným predpokladom, ak sa chceme dopátrať odpovedí. A človek, ktorého spomína, je prirodzene Morpheus, vedľajšia hlavná postava celej trilógie.

Morpheus v celom príbehu totiž symbolizuje silu pravdy. Je to on, kto odhaľuje pravdu a to, ako vymaniť ľudí z pavučiny „MATRIXU“.

Po bare nasleduje scéna s prebudením. Zvoní budík a pripomína nám, aby sme sa zobudili. Neo totiž zaspal a ak sa neprebudíme, môže sa stať aj nám, že zaspíme. Je čas zobudiť sa.

Neo pracuje v spoločnosti METACORTEX, ktorá vyvíja počítačové programy. Jeho nadriadený Reinhard s ním vedie pohovor, v ktorom ho napomína a hovorí mu, že má problémy s autoritami. Celý film je práve o tomto vzťahu k moci, uplatňovanej voči nám. Voči všetkým tým, ktorí sa podrobujeme tomuto poriadku vecí. Prijímame to ako niečo prirodzené a zakódované v ľudskej povahe. Reinhard Neovi oznamuje: „*Máte problém s autoritami, pán Anderson. Vy si myslíte, že ste niečím výnimočný a všeobecné pravidlá sa vás netýkajú? Samozrejme, sa myľte. Táto spoločnosť je jednou z najlepších na svetovom trhu počítačových programov, pretože všetci jej zamestnanci chápu, že sú súčasťou jedného celku.*“ Reinhard teda hovorí o koncepte kolektivismu, ktorý predpokladá, že jedinec sa obetuje v prospech kolektívu, namiesto zdôrazňovania svojej unikátnosti a individuality. Nakoniec Reinhard Neovi zdôrazňuje, že: „*... ak má jeden zamestnanec problém, potom má problém aj celá spoločnosť*“.

Pre fanúšikov tejto filmovej trilógie bude možno zaujímavé vedieť, že v tejto scéne účinkujú aj obaja režiséri Andy a Larry Wachovskí. To sú tí umývači okien, ktorí tam vytvárajú alegóriu stierania rozdielov medzi svetom vnútri systému korporácie a tým vonku. Tam chce Nea vytiahnuť aj Morfeus, ktorý mu nechá doručiť mobilný telefón, cez ktorý ho varuje pred agentmi „MATRIXU“, ktorí si pre neho idú.

LEN OTROCI MAJÚ STRACH

Agenti majú v úmysle podrobiť Nea výsluchu, pričom Neo nerozumie z akého dôvodu sa o neho zaujímajú. Telefonuje s Morpheusom, ktorý mu hovorí: „*Hľadal som ťa, no nie som si istý, či si pripravený uvidieť to, čo ti chcem ukázať.*“ Reč je o tom, že väčšina ľudí k tomu nie je pripravená, zdráhajú sa akceptovať pravdu a nechcú ju vidieť, pričom pokračuje: „*Bohužiaľ, nezostáva nám s tebou takmer žiadny čas.*“ To je alegória na silu prítomného okamihu, kedy nezáleží na tom čo bolo a ani čo bude. To dôležité je iba teraz a tu. Navyše žijeme v takom momente, keď niet času metodicky dokazovať, že niečo sa skutočne deje, ale je nutné o tom hovoriť pri každej príležitosti bez ohľadu na to, či sú ľudia pripravení tomu porozumieť a prijať to, alebo nie.

Neo môže uniknúť, ale bojí sa výšky. Agenti ho dolapia a odvezú ho na výsluch. Snažia sa ho pritom zastrašiť. Nasleduje jedna z najzvláštnějších scén celého filmu, keď jeden z agentov preukáže schopnosť doslova roztraviť a zlepiť pery Neových úst a prinútiť ho tak, aby mlčal. V skutočnosti to hovorí o tom, že agenti chcú prinútiť nás všetkých, aby sme mlčali, keďže nechcú, aby sme vyjadrovali naše názory – chcú, aby sme sa báli a aby sme mlčali. Aby sme sa báli a aby sme ničím nevyčnievali z radu. Potrebujú, aby sme hrali podľa ich pravidiel. To je dôvod, prečo dnes musíme všetci veľmi nahlas hovoriť o tomto otrockom systéme vôkol nás, a to viac než kedykoľvek predtým.

Agenti Neovi násilne implantujú do tela elektronickú plošticu, ktorá mu tam prenikne cez pupok. Je to opäť paralela k tomu, ako sa nás snažia nakaziť strachom, aby sme sa báli, že nás stále odpočúvajú a sledujú. Žijeme v permanentnom strachu, ktorým nás ovládajú. Dokonca to robíme sami od seba. Koľkokrát sme si sami vyrobili obmedzenie? Čo vám pripomínajú tieto slová?

- „*Och, nemôžem to dať na Facebook, pretože ho ustavične sledujú.*“
- „*O tomto nemôžem diskutovať na internete, inak sa dozvedia, čo hovorím.*“
- „*Bud' ticho! Nie tak nahlas. Čo ak to niekto počuje?*“

Musíme zahodiť tento strach. Nesmieme sa báť ozvať sa a hovoriť pravdu. Ak bránime pravdu, nikto a nič nás nedokáže zastaviť. Nie nadarmo sa hovorí, že pravda nás oslobodí. Nech len vládni agenti počujú všetko čo hovoríme. Musí to počuť čo najviac ľudí, pretože iba tak možno niekto

niečo z toho pochopí tiež a začne kričať rovnako nahlas. Tento strach je nutné rozptýliť, zahodiť a zabudnúť naň. Je to najväčšia a pritom najjednoduchšia prekážka, ktorú musíme prekonať. Iba týmto jednoduchým rozhodnutím dokážeme tento systém postupne porážať.

Presne tak dolapili Nea, keď sa pokúšal o útek pred agentami – iba kvôli jeho strachu. Ak by sa nebál, neboli by mali šancu. Navyše mal na telefóne „*navigátora*“, čo je alegóriou na naše kolektívne nadvedomie, ktoré nás dokáže viesť správnou cestou. Opäť si len pripomeňme, že Morpheus v celom príbehu symbolizuje silu pravdy a tá jediná nás oslobodí.

Neo sa napokon stretáva s Morpheusom. Morpheus v gréckej mytológii predstavuje boha snov. Predvádza a interpretuje naše sny. Toto je aj skutočný význam jeho mena „*Morpheus*“. Nie však celej postavy, ktorú vo filme stvárnil Laurence Fishburne. Tá symbolizuje pravdu a jej silu.

Morpheusa s Neom spojí Trinity, ktorá ich priviedla k sebe. Trinity symbolizuje naše emócie a pocity a iniciuje naše konanie ako prejav našej vôle, čo v tomto prípade predstavuje Neo, v súlade s myslením, ktoré predstavuje Morpheus. Tieto tri postavy sú v celej trilógii kľúčové a je potrebné vedieť presne, čo vlastne v skutočnosti z pohľadu alegórie symbolizujú. Reprezentujú totiž rôzne aspekty nášho vedomia. Všetci traja sú prejavmi nášho vedomia.

Naše vedomie sa prejavuje v troch modalitách jeho hybných síl. V našich myšlienkach, v našich emóciách a v našich činoch. (*myšlienky ovplyvňujú naše city – tie ovplyvňujú naše konanie a to zas ovplyvňuje naše myšlienky*)

Existujú teda tieto tri spôsoby, prostredníctvom ktorých sa prejavujeme cez naše vedomie. Morpheus stelesňuje rozum, je mentálnym aspektom vedomia. Je rozumom, je naším intelektom. Využívajúc náš rozum, dosahujeme poznanie a spojenie s pravdou. Toto všetko symbolizuje Morpheus. Čiže to, čo nám odhaľuje pravdu.

Trinity stelesňuje ducha, posvätný ženský princíp, srdce, náš súcit, energiu lásky. Toto všetko symbolizuje práve ona. Vystupuje ako most medzi Morpheusom a Neom. Srdce je most, ktorý spája náš rozum a našu vôľu. Srdce je centrum. Je to náš najsilnejší cit.

Neo stelesňuje naše konanie. On je vôľa, reprezentuje smelosť, statočnosť, symbolizuje svedomie, túžbu robiť to, čo považujeme za správne. Je nositeľom našej túžby po slobode. Skutočnej slobody. Takže Neo je symbolom vôle.

Ked' sa všetci traja stretnú – myšlienka vyvolá emócie, ktoré vyvolajú potrebu konať a vôľa toto konanie naplní cez činy.

Stretávajú sa v hoteli Lafayette. Trinity varuje Nea, aby bol úprimný, lebo Morpheus vie viac, ako si myslí. Neo tomu ešte nechápe. Stretáva sa teda s Morpheusom a ten hovorí, že Neo sa musí cítiť ako Alenka v ríši divov, keď padala králičou norou. Vie to, lebo mu vidí na očiach, ktoré neuhýbajú pred tým, čo vidia, ale prezrádzajú, že Neo najskôr asi čaká, že sa každú chvíľu prebudí. Ako keby bol v nejakom sne. Paradoxne to tak však môže byť, konštatuje Morpheus. Tým odkazuje na skrytý svet pred našimi očami a potrebu zobudiť sa, aby sme ho začali vnímať.

Morpheus ponúkne Neovi voľbu a hovorí mu:

„Si tu, lebo niečo vieš. Nedokážeš vysvetliť, čo vieš, no cítiš to. Cítil si to celý svoj život, že s týmto svetom nie je niečo v poriadku. Nevieš, čo to je, no niečo to je, a je to ako bodavá trieska v tvojom mozgu, ktorá ťa privádza do šílenstva. Práve tento pocit ťa priviedol ku mne. Tušíš už, o čom hovorím?“

„O Matrixe.“ – odpovie Neo

„Chceš vedieť, čo to je?“ – pýta sa Morpheus, „Chceš vedieť, čo je to Matrix? Matrix je všade. Obklopuje nás. Dokonca aj v tejto miestnosti ho môžeš vidieť, ak sa rozhladneš cez okno, keď zapneš televízor, keď ideš do práce, keď ideš do kostola, keď platíš dane. Tento svet je iba hmľa pred tvojimi očami, ktorá ti zastiera zrak, aby si nevidel pravdu.“

„Akú pravdu?“ – pýta sa Neo.

„Že ty, Neo, si otrok.“ – odpovedá Morpheus, „Rovnako ako všetci ostatní. Narodil si sa ako nevoľník. Narodil si sa vo väzení, ktoré tvoj rozum nie je v stave identifikovať hmatom, čuchom ani chuťou. Bohužiaľ, nikto ti nedokáže vysvetliť, čo je to, **MATRIX**, musíš ho objaviť ty sám.“

Reč je teda o tom, že my sami musíme disponovať dostatočne otvoreným rozumom, aby sme videli systém kontroly vôkol nás. Nikto iný nie

je v stave, schopný nám vysvetliť, čo to vlastne je. Musíme mať vlastný a dostatočne otvorený rozum, aby sme to uvideli my sami.

Morpheus ďalej hovorí:

„Toto je tvoja posledná šanca. Potom už nie je žiadna cesta späť. Ak si vyberieš modrú tabletku, tým sa všetko skončí. Prebudiš sa zo svojho sna a budeš veriť čomukolvek, čo uznáš za vhodné. Ak si vyberieš červenú, získaš lístok do krajiny zázrakov a ja ti ukážem, aká hlboká je kráľovičia nora.“

Toto je ďalší odkaz na Lewisa Carrolla a jeho Alicu v krajine zázrakov. A to nám signalizuje, že ak chceme spoznať pravdu, musíme urobiť voľbu, ktorú môžeme vykonať len my sami. A frekvencie reprezentované červenou a modrou farbou piluliek sú časťou tejto alegórie. Modré frekvencie symbolizujú pasívnu energiu, čo znamená, že ak nechceš poznať pravdu, budeš inklinovať k modrej farbe frekvenčného poľa. Červená sa spája s pohybom vpred, k uplatneniu vôle, k nasledovaniu pravdy, nezávisle od toho, kam nás dovedie.

To je mužský aspekt, ktorý musíme zapojiť, keď stojíme pred voľbou pravdy. Je nevyhnutné zapojiť vôľu, aby sme pochopili, čo sa odohráva v našom svete. Preto si každý, kto chce ísť ďalej touto „*kráľovičou norou*“, musí vybrať červenú tabletku a odmietnuť modrú. Musí si vybrať pravdu a urobiť krok vpred. Nasledovať pravdu namiesto toho, aby ju obišiel. To je zmysel tejto symboliky.

Neo si samozrejme vyberie červenú tabletku. No ešte predtým, ako tak učiní, mu Morpheus ešte raz zdôrazňuje:

„Pamätaj, že všetko čo ti ponúkam, je iba pravda. Vedz, že to nebude žiadne nezáväzné dobrodružstvo.“

IBA PRAVDA NÁS OSLOBODÍ

Uvedomenie si pravdy totiž nikdy nebyva príjemné. Nie je to vôbec jednoduchý proces. Ten je znázornený aj v ďalšom deji, ktorý odteraz nabera rýchlejší spád.

Nea pripoja na zariadenia, ktoré už majú pripravené a Cypher mu hovorí, aby sa pripútal. Nazýva ho pritom Dorotkou s tým, že Kansas nejaký čas neuvidí. To je odkaz na ďalšie dielo americkej literatúry od

Lymana Franka Bauma - „*Čarodejník z krajiny Oz*“. V ňom Dorotku hrozivé tornádo odveje z Kansasu do ďalekej krajiny menom Oz. Neo sa následne pozrie do zrkadla, ktoré je vedľa neho, čo je opäť jasná symbolika sveta za zrkadlom. Keď sa ho však dotkne, obvyklý svet okolo Nea odrazu mizne a stráca sa v ničote.

NEO SA PREBÚDZA VO SVETE PLNOM HRÔZY

Cenou za poznanie pravdy sú všetky naše ilúzie, v ktoré sme až do poznania pravdy verili. Tie sa vplyvom poznania pravdy menia priamo pred našimi očami na prach. Prebudíme sa a vidíme celú hrôzu našej reality.

Neo sa prebudil v akomsi inkubátore, naplnenom nejakým výživným gélom. Je pripojený k trubiciam, cez ktoré sú do jeho tela zapojené nejaké mechanizmy. Je to alegória na to, že systém sa už votrel do nášho vnútra všetkými svojimi chápadlami, ktorými kontroluje každú časť nášho života. Musíme sa preto od neho odpojiť. Odtrhnúť sa od týchto chápadiel a oslobodiť sa. Keď sa Neo prvýkrát rozhladne okolo seba, nech sa pozrie ktorýmkoľvek smerom, všade sú rovnaké inkubátory s ľudskými telami vo vnútri. Tie sú v stave úplného bezvedomia a všetky sú pripojené k tomu istému systému, vyživovanému ich energiou.

Keď sa Neo pozrie smerom dole, kam len jeho oko dovidí, siaha obrovská veža, ktorá akoby nemala dno ani strechu, zdá sa, akoby bola nekonečná. V tom spočíva hrôza našej situácie, že žijeme vo svete ľudí, stále pripojených k systému, ktorý nemá nič spoločné s realitou. Všetci sú úplne a kompletne ponorení do tohto systému, pričom ho nielen prijímajú, ale sa aj stotožňujú s ilúziou, ktorú do ich vedomia premieta tento systém prostredníctvom médií, štátu, náboženstva a tak ďalej. Sú odtrhnutí od pravdivej povahy vecí a namiesto toho sú pripojení k ríši fantastickej hrôzy. A sú všade okolo nás, kam len dovidíme zrakom, čo vystihuje našu aktuálnu situáciu.

V momente, ako Neo pochopí na čo sa vlastne pozerá, sa všetky hadice z jeho tela odpoja a náplň inkubátora sa vyleje do splachovacej šachty. Vír vtiahne aj Nea, ktorého prúd tekutiny spláchne do odpadovej nádrže. Tam ho Morpheus spolu s jeho posádkou nájdu a zachránia.

Úplne vyčerpaného a vysileného Nea vytiahnu na palubu lode, ktorá nesie názov Nabuchodonozor. Keďže Neo bol celý svoj biologický život iba „*pestovaný*“ v inkubátore, musia teraz oživovať jeho svalstvo. V skutočnosti totiž svoje svaly nikdy nepoužíval. Ešte nikdy totiž nežil ako ozajstný človek. Celý jeho život sa odohrával v akejsi skúmanke. Jeho svaly preto úplne atrofovali.

To nám pripomína našu slabosť, ktorá je zrejma, keď sa nakoniec prebudíme a stratíme oporu v ilúzii. Musíme sa pozviechať úplne od začiatku, pretože je to niečo podobné, ako keď niekto spadne z paluby do mora, pričom sa ho v šoku zmocní taká slabosť, že sa nevládze ani chytiť záchranného povrazu. Jednoducho mu na to nezostanú žiadne sily. A keď sa potom snaží použiť vlastné svalstvo, nedokáže sa ani postaviť na vlastné nohy, pretože to sa dá iba pomaly. Aj ľuďom, ktorí sa prvýkrát vymanili z „**MATRIXU**“, je nutné dávkovať informáciu iba postupne.

V istom momente, keď teda oživujú jeho telo, položí Neo otázku:

„Prečo ma tak bolia oči?“

„Pretože si ich doposiaľ nikdy nepoužíval.“ – odpovedá mu Morpheus, čím Neovi hovorí, že ešte nikdy nevidel svet takým, akým v skutočnosti je. *„V podstate si nikdy neotvoril oči, nikdy si nevyužíval vlastný zrak, vždy si podliehal ilúzii, ktorá ťa obklopovala, nikdy si nevidel svet taký, aký je, vlastnými očami.“*

Morpheus Nea následne sprevádza po palube Nabuchodonozora a vysvetľuje mu, ako sa s pomocou počítačovej technológie pripájajú k „**MATRIXU**“. Napojením sa cez otvory po hadiciach, ktoré mu boli implantované ešte v inkubátore, je možné napojiť do „**MATRIXU**“ jeho signál, umožňujúci premietiť jeho vedomie do tohto programu, vytvoreného strojmi.

Morpheus sa rozhodne, že Neovi predvedie jeden z programov, ktorý nazývajú simulátorom. Pomocou tohto programu sa trénujú. Tu môžu simulovať akýkoľvek potrebný scenár na ktorom sa dá trénovať a učiť. Simulátor núti mozog vnímať projekciu ako reálny svet, aj keď to v skutočnosti nie je nič iné, ako počítačovým programom generovaná realita. Morpheus vysvetľuje Neovi, že ide iba o počítačovú projekciu jeho digitálneho JA.

„*Vari toto nie je skutočné?*“ – pýta sa Neo prekvapene.

„*A čo znamená – skutočné?*“ – odpovedá mu Morpheus otázkou. „*Ak hovoríš o tom, čoho sa môžeš dotknúť, ovoňať to, ochutnať to, alebo to vidieť, tak potom skutočné sú iba elektrické impulzy prijímané tvojím mozgom. Je to svet, na aký si zvyknutý. Taký, aký existoval na konci 20. storočia. V danom momente existuje len ako neuroaktívna simulácia, ktorú nazývame ,MATRIXOM‘. Do tohto momentu si žil vo svete snov, Neo. Inými slovami, realita, ktorú si považoval za skutočnú, jednoducho neexistuje. Stroje ovládli svet. A ,MATRIX‘ tvojho bývalého života počítačového programátora bol iba projekciou strojov. Nebol to reálny svet. Stroje premietajú túto realitu tým, že zásobujú mozgy ľudí v rezervoároch potravou s cieľom udržať ich vo vegetatívnom stave, aby títo ľudia dodávali strojom mentálnu a fyzickú energiu svojich tiel.*“

Ozajstný svet je však v ruinách. Vychádzame pritom z poznania, že aj náš svet je rovnako zničený a rovnako je zničená aj pravda. Zničená je tiež príroda a my sami ako ľudia sme zničení takisto. Zem je jedno veľké rumovisko, v ktorom je všetko ovládané strojmi. Všetko je riadené strojovým, mechanickým vedomím. Ľudia sa viac nerodia, ako hovorí Morpheus, ale sú kultivovaní v inkubátoroch a stroje sú ich pestovatelia. Ohromné stroje, výzorom pripomínajúce hada Apofisa, teraz pestujú ľudské bytosti v týchto veľkých skúmavkách. Začalo to vynájdением UI - Umelej inteligencie, ktorá vyvinula novú generáciu strojov, teda nový systém kontroly a ovládania nás ľudí.

„*A čo sa s nimi deje ďalej?*“ – pýta sa Neo.

„*Sú pripojení k týmto strojom a živia systém.*“ – vysvetľuje Morpheus. „*Odovzdávajú svoju energiu systému.*“

To je alegória na to, ako vidíme sami seba, keďže sme to my, ktorí krímime systém prostredníctvom nášho súhlasu, ktorý dávame tomuto systému. Morpheus teda hovorí, že umelá inteligencia, ktorá ovládla svet, bola formou vedomia, ktoré stálo pri zrode osobitnej rasy strojov. Hovorí o ňom ako o mechanickom vedomí, čiže ide o intelekt, ktorý je pozbavený akejkoľvek múdrosti. Tento intelekt je úplne odtrhnutý od pravdy, starostlivosti, srdečnosti a súcitu. Je to svet strojov, ktorý sa riadi iba jedným heslom: „*Je mi všetko jedno, pokiaľ dostávam to, čo chcem.*“

Presne v takom **MATRIXE** žijeme. Je to naše vedomie, ktoré vyživuje tento systém kontroly.

Morpheus ďalej hovorí, že stroje si našli zdroj energie, ktorý zabezpečuje všetky ich potreby. Má pritom na mysli ľudské bytosti. Ozrejmuje Neovi, že stroje sa živia našou energiou:

„Konzumujú nás!“ – vysvetľuje Morpheus. „Existujú ľahne, nekonečné ľahne, kde sa už ľudia nerodia tak ako kedysi. Oni si nás pestujú! Sám som tomu dlhý čas nemohol uveriť, pokým som ich neuvidel vlastnými očami. Stojac pred nimi a hľadiac na úžasnú strohosť ich línií, som si uvedomil očividnú pravdu.“

A tu sa dostávame k odpovedi na otázku prvého filmu. Morpheus osobne odpovedá na túto otázku, keď hovorí: *„Čo je to **MATRIX**? Je to kontrola.“*

MATRIX je systém riadenia sveta, v ktorom dnes žijeme, založený na kontrole. Je to spoločnosť policajných štátov. Spoločnosť maximálne limitovaných možností sa nás zmocňuje udržiavaním ľudí v kompletne iluzórnom a otupujúcom stave od momentu ich príchodu na svet. O tom je mechanické vedomie. Držia ľudí v stave hlbokého spánku od samotného momentu ich príchodu na svet.

TAK ČO JE SKUTOČNE TEN MATRIX

Morpheus vysvetľuje otázku: *„Čo je **MATRIX**?“* odpoveďou:

*„Je to kontrola. **MATRIX** je svet snov, skoncipovaný takým spôsobom, aby nás udržiaval pod kontrolou. Aby premenil ľudskú bytosť na toto...“*, a ukáže Neovi elektrický článok (*malú batériu*), ktorý drží v ruke.

My sme totiž ich palivo. Prostredníctvom nášho súhlasu s takto vybudovaným systémom kontroly nad nami ich v podstate napájame. **MATRIX** nie je však iba obyčajná kontrola, je to osobitný typ kontroly. **MATRIX** je kontrola rozumu. Sférou pôsobenia **MATRIXU** je mozog a rozum. Udržiava ľudí v stave spánku a bezvedomia, aby sme nedokázali zistiť, čo sa odohráva v našej realite. Aby sme jednoducho akceptovali projekciu falošnej reality.

Neo je tým všetkým šokovaný a odmieta uveriť slovám Morpheusa. Je to prirodzené, že keď ľudia prvýkrát vidia otvorenými očami skutočnú

povahu našej reality, sú z toho silne rozrušení a pokúšajú sa oponovať tomu, kto im hovorí pravdu. Nechcú ju počuť. Aj Neo to odmieta a kričí:

„Nie, tomu nemôžem uveriť, to nie je možné.“

„Nehovoril som, že to bude ľahké. Slúbil som ti iba to, že ti poviem pravdu,“ – odpovedá mu Morpheus.

To je taktiež všetko, čo môže každému človeku ponúknuť prebudenie sa do sveta skutočnej reality. Zobúdzame sa preto, aby sme videli pravdu takou, aká skutočne je. Čiže ten hrozný svet, za zmenu ktorého sme zodpovední my sami.

Neo sa zdráha stráviť túto krutú realitu a bojuje s ňou. Napokon sa opýta, či by sa mohol vrátiť späť: *„Nie! Ale ak by si mohol, skutočne by si to chcel?“* – odvetí Morpheus.

Kto by sa nechcel vrátiť do sveta ilúzií po tom, ako ho uvidel takým, akým skutočne je? Tento svet je skutočne hrozný. Väčšina ľudí sa neodváža k podobnej voľbe a radšej budú veriť tomu, že poznajú pravdu aj bez toho. Morpheus ďalej hovorí:

„My neoslobodzujeme ľudí, ktorí už dosiahli určitý vek, je to nebezpečné, rozum sa s tým veľmi ťažko vyrovnáva.“

To si môžeme všimnúť aj na ľuďoch v našom svete, ktorí sa s týmto systémom natoľko stotožnili a prispôbobi sa mu do tej miery, že je pre nich príliš zložitá oslobodiť sa od závislosti na tomto systéme.

„Urobil som to, čo som urobil, pretože som to musel urobiť. Keď bol prvýkrát vytvorený MATRIX, zrodil sa v ňom človek, ktorého považujeme za vyvoleného.“ – hovorí ďalej Morpheus o vyvolenom. *„Vyznačoval sa mimoriadnymi schopnosťami, vrátane schopnosti manipulácie s MATRIXOM. Práve on oslobodil prvých z nás a odhalil nám pravdu, že pokým existuje MATRIX, ľudské bytosti nebudú nikdy slobodné.“*

No a keďže MATRIX je de facto kontrola, stane sa táto alegória očívidnou. Kým bude existovať snaha o kontrolu, nikdy nebudeme slobodní. Nikdy!

„Sú medzi nami takí, ktorí zasvätili celý svoj život skúmaniu MATRIXu a hľadaniu vyvoleného. Ja som urobil to, čo som urobil, pretože verím, že toto hľadanie je ukončené,“ – vysvetľuje Morpheus, pričom má na mysli Nea.

Morpheus tak ukazuje na Nea a odhaľuje mu svoje presvedčenie, že tento obyčajný chlapec je spasiteľom ľudstva a záchrancom sveta. Pritom samotný Neo sa iba teraz prebudil, prvýkrát uvidel realitu v jej skutočnom svetle. Ešte stále je tým šokovaný a tu zrazu ho tento Morpheus presvedča, že je spasiteľom. Minimálne si to myslí sám Morpheus a nedá si to vyhovoriť.

Pozrime sa ale, čo vlastne znamená meno Neo v prenesenom, alegorickom význame. Neo symbolizuje Neocortex, najmladšiu časť mozgovej kôry. Najmladšiu časť mozgu v kontexte evolúcie. Neo je latinská predložka označujúca niečo nové. Je to tiež anagram anglického slova „One“ (jeden), ak prehodíme poradie písmen.

Máme teda pred sebou to, čo stelesňuje Neo. Aby bol spasiteľom, musí uviesť do rovnováhy ľavú a pravú hemisféru ľudského mozgu. Spojiť ich, urobiť z nich jeden celok. V konečnom výsledku sceliť vedomie. Zjednotiť ho. To však nie je možné až do tej doby, pokým sa to neudeje aj fyziologicky. Až potom sa môžeme posunúť k práci nad naším vyšším vedomím.

Pokiaľ sa mozog nachádza v nerovnovážnom stave s dominantnou pravou alebo ľavou hemisférou, k vyššiemu vedomiu máme ešte veľmi ďaleko. Vedomie ľavej hemisféry je čisto mechanické, zatiaľ čo vedomie pravej hemisféry je čisto otrocké. Jednoducho registruje všetko to, čo sa s človekom deje bez akejkoľvek vôľovej reakcie, čo sa prejavuje úplnou pasivitou.

Ľavá hemisféra je mužský princíp, teda vôľa k činom, v ktorých absentuje empatia a súcit. Ak ich však spojíme pod taktovkou srdca, budeme schopní prebudiť sa k nášmu ozajstnému vyššiemu vedomiu. Preto Neo symbolizuje túto okultnú, ezoterickú koncepciu nového človeka, teda bytosti, ktorá sa zrodí, ak sa my sami odhodláme k sebazdokonaľovaniu nášho vlastného vedomia.

Usmerňovaním našich myšlienok, citov a konania po nastolení rovnovážneho stavu medzi oboma hemisférami nášho mozgu, dostávame osvieteného človeka. Je to nová bytosť, nový druh. Dalo by sa povedať, že je to nový stupienok ľudskej evolúcie, ktorý sa odohrá vo vedomí, teda nie fyzicky.

Tu vidíme, čo musíme urobiť, ak chceme dosiahnuť skutočne dlhodobú pozitívnu zmenu našej reality. Je to najmä to, čo sa udeje medzi Neovým

precitnutím a jeho ovládnutím Matrixu. Počas všetkých troch dielov tejto trilógie ide u Nea o proces učenia. Operátor posádky Nabuchodonozora Tenk do Nea nainštaluje výukové programy a Neo sa začína učiť. Tenk hovorí, že idú už 10 hodín v kuse a že Neo má naozaj výdrž. To je alegória na to, že v našom živote je primárne učenie. Neustále sa vzdelávať. Učiť sa, učiť sa, učiť sa. Čítať, čítať, čítať. Je to naša absolútne prirodzená vlastnosť. Je to primárna schéma nášho rozvoja.

AKO FUNGUJÚ PROGRAMY MATRIXU

Nasleduje známa scéna súboja medzi Morpheusom a Neom, ktorý sa odohráva vo výukovom programe simulátora. Neo začína trénovať. Nestačí totiž iba čítať a učiť sa. Je nutné to aj trénovať a naučené poznanie aj pochopiť a tým ho aj vedieť použiť. Informáciu je potrebné prijať, spracovať aj do fyziologickej podoby a musíme jej porozumieť.

Neo teda bojuje s Morpheusom, ale nie je schopný ho poraziť. Jeho mozog je zahltený programami jiu-jitsu a kung-fu. Pozná všetky techniky a výpady, no aj tak nevie Morpheusa poraziť. Ten je od neho jednak starší ale na prvý pohľad aj slabší. Neo je fyzicky zjavne zdatnejší, no aj tak sa mu nedarí Morpheusa poraziť. Ten sa pritom snaží oslobodiť Neov rozum a radí mu: „*Oslobod' svoj rozum. Čo si myslíš, prečo ma nevieš poraziť? Vari si myslíš, že som v nejakom zmysle silnejší alebo rýchlejší ako ty? Akoby niečo záviselo od mojich svalov...*“, čím má na mysli, že ide o tréningový simulátor. Snaží sa Neovi vysvetliť, že všetko závisí iba od jeho vnímania svojho okolia a seba samého. Je to sila myšlienky sústredená v mozgu, v rozume, ktorá je rozhodujúcou silou na konanie. Keď začíname konať, naša ozajstná sila sa musí nachádzať v sfére rozumu – mysle.

„*Snažím sa oslobodiť tvoj rozum, Neo.*“ - vysvetľuje mu Morpheus, – „*Ja ti však môžem iba ukázať dvere. Ale vstúpiť do nich musíš už sám.*“

Môžete totiž priviesť koňa k vode, ale nemôžete ho prinútiť napiť sa z nej. Môžete niekomu odhaliť pravdu, ale nemôžete ho prinútiť, aby ju akceptoval. Morpheus tým chce Neovi povedať, že sa musí zrieť všetkého, na čo si zvykol. Musí sa oslobodiť od strachu, pochybností, malomyseľnosti. „*Oslobod' svoju myseľ!*“

Hovorí: „*Do tých dverí musíš vstúpiť ty sám,*“ čím má na mysli, že každý samostatne a individuálne realizujeme svoju transformáciu. Transformácia prebieha vo vnútri každého jedinca, pričom odzrkadľuje jeho úroveň akceptovania pravdy a následne sa prejavuje v každodennom praktickom živote. Čiže to musí urobiť každý z nás zvlášť.

Neo začína chápať a Morpheus sa mu následne rozhodne ukázať ešte jeden tréningový program, nazvaný program zoskokov. Ten sa taktiež týka našej viery v samého seba. Morpheus a Neo stoja na streche vysokej budovy a Morpheus hovorí Neovi, že musí preskočiť na strechu inej výškovej budovy, situovanej na druhej strane ulice. Na prvý pohľad ide o niečo nemožné. Nemožné v našej realite. Morpheus ho však presviedča, že je to možné, ale musí si to natrénovať. Potrebuje totiž oslobodiť jeho rozum od slabosti a prebudiť v ňom vieru v samého seba.

Morpheus medzi týmito budovami pred očami Nea preskočí, keďže sa už nachádza na potrebnej úrovni vedomia. Neo teda nepochybuje, že je to naozaj možné. Nedosiahol však ešte potrebnú úroveň vedomia ako Morpheus. Pri pokuse o preskočenie budov však padá napokon strmhlav dole. Namiesto tvrdej zrážky s asfaltom ho to vymrští späť akoby to bola trampolína. Neo sa pritom čiastočne zraní. Dokonca mu začne tiecť krv z úst a vidí to aj v reálnom svete, po opustení programu.

Pri pohľade na túto krv sa Neo pýta: „*Ak ťa zabijú v MATRIXe, znamená to, že zomieraš aj v reálnom svete?*“

Na to Morpheus odpovedá stručne: „*Telo nemôže žiť bez rozumu.*“

Čiže v podstate je to rozum, ktorý vytvára našu projekciu v reálnom svete a tvorí realitu, ktorej potom podlieha aj naše telo.

Morpheus pokračuje s Neom v ďalšom výcviku a vezme ho do iného programu, vytvoreného za účelom nácviku obrany pred agentmi systému. Tento program je založený na predpoklade, že títo agenti sú všade okolo nás. Agentom môže byť ktorýkoľvek človek v systéme, pretože ľudia sú závislí od tohto systému. Ich motiváciou nie je hľadanie pravdy. Netúžia totiž po tom, aby konali správne, ale budú najradšej robiť to, čo im nadiktuje systém. To znamená, že každý jedinec vystupuje ako potenciálny agent systému kontroly. Rovnako je to aj v bežnom živote, kedy ľudia nechcú bojovať proti systému, ale chcú, aby ich ovládal.

„Matrix je systém,“ – vysvetľuje Morpheus Neovi, – „Tento systém je náš nepriateľ. Ak sa nachádzaš v jeho vnútri, čo vidíš? Biznismenov, učiteľov, advokátov, tesárov, teda tých istých ľudí, ktorých rozum sa snažíme zachrániť. No do tej doby, pokým títo ľudia zostávajú súčasťou tohto systému, oni všetci sú naši nepriatelia.“

Je to preto, že väčšina z nich jednoducho nie je pripravená na to, aby sa odpojili od systému. Mnohí z nich si už natoľko zvykli, natoľko bežnejšie závisia od tohto systému, že budú bojovať, aby ho ochránili. Budú vlastným telom brániť svojich otrokárov. Nechcú sa stať slobodnými, pretože nikdy nechápali, v čom spočíva koncept slobody. Nikdy sa ju ani len nepokúsili predstaviť si a nevedia si ju teda ani premietnuť do vlastného života.

Tak ako každý otrok, aj oni túžia povýšiť na dozorcú ostatných otrokov. Na šéfa systému. Sloboda je im cudzia. Nevedia, čo to znamená a väčšina sa tej predstavy dokonca desí.

Oni milujú život v **MATRIXE**. Milujú život, v ktorom ich neustále niekto kontroluje. Zbožňujú pravidlá, páči sa im byť otrokmi. Chcú, aby všetko zostalo tak, ako to je. Iba tak totiž nebudú v konečnom výsledku nositeľmi vlastnej zodpovednosti, čomu sa v podstate snažia vyhnúť najviac zo všetkého. Je to fenomén večného otroctva. Týmto ľuďom v princípe vyhovuje súčasný stav a mnohí z nich vôbec nie sú pripravení na to, aby uvideli pravdu a odpojili sa od systému, ktorý kontroluje ich myseľ.

*„Počúvaš ma, Neo, alebo sa dívaš na ženu v červenej róbe?“ – zaskočí Nea Morpheus nečakanou otázkou. Po tejto otázke sa Neo ešte raz pozrie na „ženu v červenom“. Tréningový program sa vtom zastaví a Neo vidí pred svojimi očami agenta **MATRIXU** ako mu mieri na hlavu pištoľou.*

Ide o očividný odkaz na okultný koncept „ženy v červenom“, ktorý spočíva v pokušení najnižších inštinktov, v dôraze na egocentrizmus. V uspokojovaní vlastných želaní a v absencii nejakého zmyslu v živote, ktorý je nahradený lacnou zábavou.

Morpheus sa mu opäť snaží vysvetliť, že agentom systému môže byť ktokoľvek. Agenti totiž dokážu preniknúť kamkoľvek.

„Toto je učebný program vypracovaný na to, aby ťa naučil jedinú vec. Ak nie si jedným z nás, potom si jedným z nich. Ktokoľvek, kto je pripojený k systému, je jeho potenciálnym agentom. Skôr či neskôr s nimi bude mu-

sieť niekto bojovať. No každý muž a každá žena, ktorí sa s nimi zrazili, každý, kto sa pokúšal bojovať s agentmi, zahynul. To, čo nedokázali oni, sa podarí tebe, pretože ich sila a rýchlosť reakcií sa predsa len podriaďujú zákonitostiam ich sveta. To je dôvod, prečo sa nikdy nestanú natoľko silnými a rýchlymi, akým sa môžeš stať ty.“

„Chceš povedať, že sa môžem vyháňať guľkám?“ – opýta sa Neo.

„Nie. Snažím sa ti vysvetliť, že keď budeš pripravený, nebudeš musieť utekať.“ – odpovedá Morpheus.

Čiže vôbec nie je nutné, aby sa to skončilo nejakou ozbrojenou revolúciou, ak tú revolúciu dokážeme realizovať v našom vedomí. Teda ak dosiahneme určitú úroveň vedomia, pri ktorej prestaneme byť závislí od systému kontroly, nebude nutné pokúšať sa o to pomocou otvoreného stretu. Dosiahneme to prostredníctvom odchodu od systému, ktorý sa rozpadne sám, ak mu vypovieme poslušnosť. Prestaneme ho zásobovať svojou energiou, čiže ho prestaneme udržiavať pomocou našej vlastnej energie. V tom spočíva skutočné riešenie problému, pri ktorom nebude potrebná ani jedna guľka. Musíme s tým však skoncovať uvedeným spôsobom a musí nás byť čoraz viac, až napokon budeme tvoriť väčšinu.

KAŽDÝ MÔŽE BYŤ VYVOLENÝ

Ďalšia scéna sa týka postavy menom Cypher (Sajfer). Je to jeden z členov posádky Nabuchodonozora, čiže vznášadla pod vedením Morpheha. Je nesmierne rozhorčený tým, čo sa dozvedel v reálnom svete. Nevie sa zmieriť s tým, že sa odstrihol od sveta **MATRIXu** a chcel by sa tam vrátiť. Chcel by sa opäť ponoriť do spánku. Jednoducho chce žiť svoj život a uspokojovať potreby a želania svojho ega a svojich inštinktov bez toho, aby sa usiloval poznať pravdu. Netúži po tom, aby niečo zmenil, pretože mu k tomu chýba vôľa, jednoducho nemá žiadnu vôľu ani túžbu vynakladať nejaké úsilie, aby niekam napredoval. Preto sa zožiera otázkou: *„Prečo som si nevybral radšej modrú tabletku? Kvôli tomu som sa prebudil v tomto hnusnom svete, ktorý nenávidím. Nechcem byť jeho súčasťou, chcem sa vrátiť do stavu spánku.“*

V jeho koncepcii totiž spočíva šťastie v sladkej nevedomosti. Aj to priamo hovorí: *„Nevedomosť je sladká.“*

Cypher preto uzatvára dohodu s agentami **MATRIXu**. So strojmi sa dohaduje na tom, že zradí Morpheu a agentom pomôže získať kódy potrebné k útoku na posledné útočisko ľudí, na Sion. Od agentov požaduje na oplátku, aby bolo jeho telo opäť fyzicky pripojené k **MATRIXu**. Nechce si nič pamätať a svoj ďalší život v **MATRIXe** si predstavuje ako nejaká dôležitá a významná osoba. Ideálne ako hollywoodsky herec s množstvom peňazí. Agenti mu sľúbia, že ak zradí posádku, vyhovejú mu.

Morpheus následne zoberie Nea so sebou do sveta **MATRIXu**, aby ho zoznámil s Vedmou. Pri čakaní na stretnutie s Vedmou sa Neo zoznami s chlapcom, ktorý ohýba lyžice. Nepoznáme jeho meno. Spomína sa jednoducho len ako chlapček s lyžičkou. Tento chlapček ohýba lyžičku silou svojho rozumu. Robí to totiž v **MATRIXe**, pretože je prebudený, osvietený a vie, že všetko okolo neho nie je skutočne reálne, že je to iba virtuálna realita. Jeho rozum dokáže ovládať materiu. Jeho vôľa má moc nad fyzickým svetom, takže si upravuje zákony tohto sveta podľa vlastného želania. Snaží sa tomuto umeniu naučiť aj Nea, ale Neovi sa to nedarí. Chlapček mu teda poradí:

„Nepokúšaj sa ohnúť lyžičku, to nie je možné. Namiesto toho skús jednoducho pochopiť pravdu.“ – hovorí chlapček Neovi.

„Akú pravdu?“ – pýta sa Neo.

„Lyžička tu nie je.“ – odpovedá chlapček.

Tým má na mysli, že Neo musí pochopiť, že to všetko navôkol je iba **MATRIX**, čiže svet ilúzií. Teda svet jeho vlastnej interpretácie a jeho vlastného videnia. Musíme trénovať svoju myseľ, aby sme dokázali meniť virtuálnu realitu. Iba vtedy, keď pochopíme, že to nie je lyžička, ktorá sa ohýba, ale že sme to my sami, kto niečo také dokáže. Je to posolstvo o tom, že každý z nás sa musíme zmeniť vo svojom vnútri, ak chceme vidieť ako sú zmeny reflektované vo virtuálnej realite. Tieto zmeny musia v prvom rade prebehnúť v našom vnútri.

Neo to začína chápať a lyžičku sa mu darí ohnúť. V tom ho však vyruší asistentka, ktorá ho zavedie k Vedme.

Neo sa teda stretáva s Vedmou, ktorú hrá černoška. Vedma je schopná nahliadnuť do budúcnosti a stelesňuje intuíciu a poznanie seba samého.

V tom spočíva zmysel tejto postavy. Vedma predstavuje najhlbšie vnútorné zákutia nášho podvedomia. Hovorí Neovi, aby sa pozrel na nadpis za sebou nad vchodovými dverami, cez ktoré vošiel do chrámu orákula. Ide o priamy odkaz na delfskú veštiareň v meste Delfy, v antickom Grécku. Teda bývalé centrum nadprirodzených mystérií starovekého sveta. Tu vidíme dôležité slová, ktoré v latinčine znejú: „*Temet Nosce*“. V preklade to znamená: „*Poznaj sám seba*“.

Iba prostredníctvom poznania samého seba môžeš spoznať vesmír a bohov. Preto je to základné prikázanie mysterióznych učení a tradícií. Ak nepoznáš sám seba, tvoj osud je spečatený. Ak však poznáš sám seba, si schopný vyvolať neobyčajné zmeny v tomto svete. Toto je absolútne kľúčový odkaz celej trilógie Matrix. Ide o úplne primárny cieľ nášho života. Spoznať samého seba.

Práve v tom je problém, že nepoznáme sami seba. Zabudli sme, kto vlastne sme a nechápeme, ako funguje vedomie, aby sme mohli sami vytvárať realitu, ktorej sme svedkami a účastníkmi. Z rovnakého dôvodu produkujeme nevedomosť. Ak by sme poznali sami seba, mohli by sme vytvárať svet na základe vedomia. Skrze seba zmeníme svet. Cesta vedie iba a len cez nás samých. Nie cez iných, ani druhých a ďalších, ale iba a len cez nás tu a teraz.

Vedma sa pýta Nea: „*Chápeš, čo znamenajú tie slová? Je to napísané v latinčine a znamená to – POZNAJ SÁM SEBA. Byť vyvoleným je to isté, ako byť zamilovaným. Nikto ti nemôže povedať, že si zamilovaný, jednoducho to vieš iba ty sám a to bez akejkoľvek pochybnosti. Prepáč mi chlapče, očividne si obdarený, ale vyzerá to, akoby si na niečo čakal. Možno v ďalšom živote. Ktovie?*“ – povie napokon Vedma.

Čiže reč je o tom, že Neo potrebuje získať sebaistotu, no pritom nepozná sám seba dostatočne na to, aby vedel naisto, že je vyvolený. Ešte nedospel na tú úroveň prebudenia, na tú úroveň vedomia, aby vedel, že on sám je práve ten, kto sa má podujat zmeniť svet.

Preto mu Vedma hovorí: „*Zdá sa mi, že čakáš na nejaké znamenie. Chceš počuť niečo dôležité, no ja sa domnievam, že to je inak a bude to tak, len ak ty sám začneš tomu veriť.*“

Neo napokon odchádza od Vedmy v hlbkej zádumčivosti.

Morpheus Neovi prízvukuje, že počul presne to, čo mal počuť a že slová Vedmy boli určené len jemu samotnému a nikomu inému. To je presná alegória na to, že sme v tom sami. Nikto za nás nerozhodne a nikto za nás nič neurobí. Na všetko, čo máme urobiť, čo máme poznať, počuť, vidieť sme tu len my sami.

ABSOLÚTNYM ZÁKLADOM JE VERIŤ SI

Vznášadlo Nabuchonodozor sa ocitne v ohrození a na jeho palube prepukne boj. Jeden z členov posádky, konkrétne Cypher vyprovokuje prestrelku a zabije jedného člena posádky a druhého zraní, pričom si myslí, že ho zabil takisto. Následne sa zmocní riadenia vznášadla a zrádza Morpheu. Ten v dôsledku Cypherovej zrady končí v rukách agentov MATRIXu.

Morphea agenti podrobia výsluchu. Chcú od neho kódy k vznášadlu, ktoré vie iba on jediný. Morpheus je však odolný a odmieta tieto kódy vyzradiť.

Agent Smith napokon presvedča Morpheu: „*Skúsil si sa aspoň raz pozorne zahľadiť na tento svet a nechať sa uniesť obdivom k jeho kráse a genialite. Miliardy a miliardy ľudí v ňom žijú svoje životy v úplnom zabudnutí.*“ Má pritom samozrejme na mysli MATRIX ako systém kontroly. Hovorí teda o systéme kontroly, v ktorom žijeme a pokračuje: „*Tušíš vôbec, že prvý MATRIX bol skoncipovaný v snabe vybudovať nádherný svet pre ľudí, v ktorom nebude nikto vystavený žiadnemu utrpeniu? V ktorom bude každý šťastný? No skončil úplným neúspechom, keďže nikto nechcel akceptovať program. Pretože ľudské bytosti vnímajú svoju realitu cez prizmu nešťastia a utrpenia.*“

Vidíme v tom temný a otrávený pohľad agenta Smitha na svet a na to, ako vníma ľudstvo. A takto vyzerá aj náš otrávený pohľad na svet, pokým sme uviaznutí v MATRIXe. Tento otrávený pohľad je vlastný mnohým. Je tu očividná paralela dosiahnuť stav súčasného sveta do formy tohto MATRIXu – „*Kedy nebude nikto nič vlastniť a všetci budú šťastní.*“

Smith ďalej tvrdí: „*Nádherný svet bol zničený úpornou snahou vášho primitívneho mozgu prebudiť sa. Jednoducho ste nedokázali prijať, že všetko je v poriadku, že príroda riadi svet a vy žijete v harmónii s ňou. Namiesto toho ste začali rebelovať a bojovať s tým. Snažili ste sa bojovať*

so zákonmi usporiadania sveta, pokúšali ste sa bojovať s vlastnou prirodzenosťou a neriadili ste sa poriadkom vecí. Mohli ste žiť v dokonalom svete, no neboli ste toho schopní. Váš rozum sa neustále prebúdzal s tým, že ešte niečo chce, že chce niečo viac, až pokým nedošlo k vzbuze voči snahám o kontrolu. To bol dôvod, prečo bol Matrix preprogramovaný do toho, čím je teraz. “Reč je teda o súčasnom svete a systéme kontroly.

Smith ďalej hovorí: *„Ked' som sa pokúsil klasifikovať váš biologický druh, uvedomil som si, že ste cicavce, pričom každý cicavec na tejto planéte sa inštinktívne prispôbuje prirodzenej rovnováhe s okolitým prostredím. Okrem človeka. Prichádzate na nejaké územie, kde sa rozmnožujete a stávajú sa natolko rozšíreným druhom, až nakoniec vyčerpáte všetky dostupné prírodné zdroje. Jediný spôsob vášho prežitia spočíva v obsadení nového územia. Na tejto planéte existuje ešte jeden organizmus, ktorý funguje podľa rovnakého modelu prežitia. Viete, čo to je? Vírus! Ľudské bytosti sú choroba, sú rakovinovým nádorom tejto planéty. Ste mor. My sme liek na tento mor.“*

Tým má na mysli stroje, keďže on sám je jedným z naprogramovaných strojov. Čiže toto je jeho pohľad na svet, pričom je to pohľad tých, ktorí nad nami dominujú. Oni naozaj takto uvažujú a dokonca tým nakazili aj náš vlastný rozum a svetonázor, takže mnohí z nás rozmýšľajú rovnako. My však nie sme vírus. Ak by sme na to pristúpili, znamenalo by to hru podľa ich pravidiel. Smerovali by sme k dosiahnutiu ich cieľa, keďže by sme uverili ich pohľadu na svet, čo by iba predĺžilo ich kontrolu nad nami.

V skutočnosti je vírusom iba kapitalistický systém zriadenia, ktorý nám nanútili, pretože je to ideálna kolonizačná schéma ovládania ľudstva. Kapitalizmu je totiž expanzívny ako vírus, ktorý expanduje až dovtedy, pokým nevyčerpá všetky zdroje a musí nájsť ďalšie, stále nové a nové, aby mohol prežiť. Pre svoju existenciu však potrebuje ľudí ako svojich otrokov, ktorí ho budú živiť ako hostitelia.

Smithovým cieľom je zlomiť Morpheovho ducha, zničiť jeho rozum. Preto sa Neo a Trinity opäť pripájajú do Matrixu, aby sa pokúsili oslobodiť Morpheusa, ktorý v ňom uviazol. V podstate ide o pokus oslobodiť pravdu – nenechať ju zomrieť. V tom je symbolika ich konania. Priopemeňme si, že Morpheus stelesňuje pravdu, preto ho chcú oslobodiť.

Vyvolený musí zachrániť pravdu pred jej zničením, lebo iba pravda nás všetkých oslobodí.

Zatiaľ čo Morpheus čelí nepríjemnému výsluchu, Neo s Trinity sa prestreľajú do budovy, v ktorej väznia Morpheus. Napokon sa dostanú do výťahu, ktorým sa chcú vyviezť celkom hore. To je ďalšia téma. Téma vzostupu smerom hore. Výstup k boju vysokej úrovne, keď sa ocitajú vo výťahovej šachte, pričom musia veriť, že nevyhnutné riziko je opodstatnené. Držia sa výťahového lana a takto sa dostávajú až na najvyššie poschodie. To je akt viery, že cesta za pravdou nás vynesie až na najvyššiu úroveň vedomia.

Po boji s agentom na streche budovy, kde Neo prvýkrát objaví svoje mimoriadne schopnosti, sa im nakoniec podarí vyslobodiť Morpheusa. Deje sa tak pomocou vrtuľníka, pričom posledné nevyhnutné úsilie, od ktorého závisí záchrana Morpheusa, je skok do neznáma. Je to skok viery, čiže nasadenie všetkej vnútornej vôle a prekonanie samého seba. Úplné prekonanie, prekročenie všetkých mysliteľných hraníc vlastných možností v záujme dosiahnutia harmónie s pravdou. V tom spočíva symbolika tejto scény.

Keď oslobodia Morpheusa, ten Neovi hovorí: „Vedel som, že to je v твоjich schopnostiach. Veril som v teba. Skôr či neskôr si uvedomíš, ako som si to kedysi uvedomil aj ja, že **je rozdiel poznať cestu a ísť po nej.**“

To je jedna z najsilnejších myšlienok a možno niekoho prekvapí, že pramení v budhistickej filozofii. Existuje totiž cesta, ale aj jej chápanie, teda akási intelektuálna perspektíva a pochopenie toho, čo je reálne a čo je pravdivé. V tom spočíva ozajstná múdrosť tohto poznania.

STAČÍ IBA POVEDAŤ „NIE“

Po týchto všetkých udalostiach Neo nakoniec vo svojom vlastnom vnútri objavuje chabrosť a rozhodnosť. Začína cítiť stále väčšiu sebaistotu. Napokon príde až do bodu, keď sa rozhodne neutiecť pred agentami **MATRIXU**. Postaví sa systému kontroly tvárou v tvár, prijímajúc výzvu tajných agentov, prezentovaných samotným Smithom.

Trinity sa na to díva spoza hraníc **MATRIXU** a je z toho zhrozená: „*Ach, Bože, čo to robíš?*“ Morpheus jej na to odpovedá: „*Začína si veriť.*“ Čiže začína veriť sám v seba, že práve on je aktívnou silou zmeny, že pred-

stavuje silu, ktorá nielen oslobodila pravdu (Morphea), ale začína jej aj veriť a žiť v nej. Rozhodne sa teda v tomto duchu postaviť sa systému kontroly na odpor.

Neo napokon takmer uspeje, keď tu odrazu sa rozhodne predsa len utiecť pred agentom Smithom, aby na neho narazil v rovnakej miestnosti, v akej sa začal dej celého filmu. Veľa ľudí nepostrehne daný moment, že ide o rovnaký hotel s názvom „*Srdce mesta*“. Rovnako veľa ľuďom ujde detail, že ide o tú istú miestnosť č. 303, v ktorej na začiatku filmu napadli Trinity. Kruh sa teda uzavrel.

Číslo 303 má ešte osobitný význam z pohľadu slobodomurárov, keďže 33 je úroveň, alebo stupeň zasvätenia osvieteného slobodomurára. Rovnako 33. úroveň sa zhoduje s 33. stupňom na škále Fahrenheita, pri ktorom sa začína topiť ľad. Dovtedy je voda iba tvrdým kúskom ľadu. Reč je teda o tom, že sme všetci pevne ukotvení v ľade. Naše srdcia v skutočnosti nie sú také teplé, aby roztopili ľad našich negatívnych pocitov. Naša empatia je prakticky inertná, no keď sa dostaneme na 33. stupeň, slnečné svetlo a poznanie samého seba spôsobia, že ľad sa začne topiť a meniť nás na vodu. To je symbolika čísla 33 v tejto scéne.

Neo je zasiahnutý strelou agenta Smitha z tesnej blízkosti do jeho srdca a zomiera priamo v **MATRIXe**, čiže v iluzórnom svete. Číslo 33 a vôbec 33. úroveň v slobodomurárskej symbolike znamená rovnako smrť aj znovuzrodenie. Ide o zmŕtvychvstanie v novej forme osvieteného vedomia. Preto sa v slobodomurárskej terminológii hovorí o stupňoch iluminácie.

Táto epizóda je teda o tom, že Neo sa stane obeťou strelby, pri ktorej je zabitý. Vo svete ilúzií, v systéme **MATRIXu** je teraz mŕtvy. No už v ďalšej scéne nasleduje jeho znovuzrodenie. Vracia sa do života vďaka úsiliu Trinity, a to prostredníctvom aktu lásky. Trinity ho pobožká, čím ho prinavracia do života.

Ide tu o symbolické vyjadrenie myšlienky, že iba ozajstná spoluúčasť a hlboký cit dokážu vzkriesiť vôľu konať v mene pravdy. Ten cit je svojou silou veľmi podobný láske. Trinity predstavuje sakrálnu ženskú energiu, ozajstnú starostlivosť a empatiu, energiu lásky. A to je jediné, čo dokáže oživiť pravdu v tomto svete a to, čo symbolizuje v tomto prípade Neo. Teda našu vôľu.

To, že sa vracia do života, je zrejme najdôležitejšia časť filmu, keďže vysloví iba jedno slovo, keď opäť vstane. To slovo je – „**NIE**“.

„Nie“, prehovorí Neo, keď sa vráti medzi živých. To nám hovorí o tom, že iba v momente, keď začneme v systéme kontroly hovoriť „nie“, iba vtedy začína ozajstný proces nášho prerodu a návratu do života ako ľudských bytostí. Musíme totiž najskôr odmietnuť systém MATRIXu a až potom sa môžeme oslobodiť.

Agenti systému na Nea následne strieľajú, no on je odteraz schopný zastaviť vystrelené projektily jednoduchou projekciou svojho vedomia. Opäť je v tom symbolika toho, že ak dosiahneme vyššiu úroveň vedomia a odmietneme sa podriaďovať systému kontroly, nebude potrebné do nikoho strieľať. Budeme teda v stave odvrátiť toto riziko a túto nežiadúcu perspektívu.

Slovo „nie“ je preto považované za najsilnejšie slovo vo vesmíre. Ide o koncept apofatizmu, čiže poznania skrz negáciu, teda odmietnutie. Názov je odvodený z gréckeho slova „*apóphasis*“, čiže povedať „nie“ – odmietnuť. To možno v našom kontexte interpretovať ako odmietnuť hovoriť, odmietnuť uznávať – odmietnuť poskytovať systému kontroly energiu. Znamená to odmietnuť to, čo je nesprávne. Ak odmietneme to, čo je nesprávne, potom všetci budeme činiť iba to, čo je správne. Je to najsilnejšia energia. Je to stratené slovo, ktoré potrebujeme, aby sme ním dosiahli vyššiu formu vedomia. Nemusí to byť zákonite predpona „ne“. Musí však ísť o jasné odmietnutie spoluúčasti na systéme kontroly. Jasné vymedzenie sa. Rozhodný postoj.

Keď sa Neo preberie k životu po zastrelení agentom Smithom, ukáže sa, že je schopný vidieť kódy MATRIXu. Odrazu vidí MATRIX takým, akým naozaj je. Disponuje tak odrazu vyššou formou zraku. Jeho oči dokážu odteraz rozlíšiť pravdu. Odteraz je schopný bojovať so systémom kontroly dokonca aj jednou rukou. Všetko sa pre neho stáva oveľa ľahším, keďže vníma reálnu povahu vecí. Vďaka tomu je v stave bez väčšej námahy neutralizovať akúkoľvek ilúziu, ktorá by pre neho mohla predstavovať hrozbu.

V jednom momente sa vrhá vpred a letí doslova ako raketa priamo do stredu telesnej sféry agenta Smitha. Preniká do jeho tela, v ktorom dochádza k výbuchu zvnútra. Tento výbuch svetla a zelenej energie opäť evokuje súcit a lásku. To nám hovorí o tom, že musíme preniknúť do srdca ľudí, ktorí sa naďalej podriaďujú systému kontroly. To platí aj o agentoch, ktorým je potrebné pomôcť zmeniť sa zvnútra prostredníctvom empatie.

V takom prípade nebudeme odkázaní na ozbrojenú revolúciu, nebude potrebný ani jeden výstrel. Riešením problému bude, ak dostatočný počet ľudí dosiahne túto úroveň vedomia a podujme sa uskutočniť nevyhnutné. Zatiaľ je príliš málo ľudí s takou úrovňou vedomia a ochotných spojiť sa v tejto neľahkej úlohe.

Falošnú realitu sa nám nepodarí nikdy zmeniť, pokým sa vnútorne nepriblížime k ľuďom, ktorí stále poskytujú svoj rozum a telo k dispozícii systému kontroly nazývanom **MATRIX**. Musíme zmeniť ich rozum, inak sa nič nepodarí. Nemôžeme ich však nútiť. Musíme im ísť príkladom. Musíme pracovať na sebe samých a ísť tak pre svoje okolie vzorom. Presne tak, ako sa podarilo Morpheovi presvedčiť Nea, aby ho nasledoval. Išiel mu vzorom a Neo Morpheu obdivoval ešte skôr, ako sa s ním aj skutočne stretol a dôveroval mu.

Ľudia musia sami chcieť pôsobiť v tomto smere a byť zdrojom tohto vplyvu vo vzťahu k neprebudeným ľuďom, inak môžeme zabudnúť na zmenu. Všetko bude potom zbytočné a nevyhneme sa veľmi temnej a bolestnej budúcnosti. Čoraz viac ľudí je potrebné prebudiť na potrebnú úroveň vedomia, aby mohli prejavíť ochotu vziať na svoje plecia túto úlohu zmeny.

V samotnom závere filmu sa objavuje fráza na prázdnom monitore počítača: „**SYSTEM FAILURE**“ (teda „*zlyhanie systému*“). Systém kontroly teda kolabuje a je nádej, že celý tento systém kontroly sa zrúti.

Neo do toho hovorí agentom **MATRIXu**: „*Viem, že ste vystrašení, viem, že sa nás bojíte a máte strach zo zmien. Ja sa chystám ukázať všetkým ľuďom to, čo ste chceli skryť. Ja im ukážem svet bez vás. Svet bez kontroly, bez obmedzení. Svet, v ktorom je možné všetko.*“ A synchronne s tým, keď vyslovuje slová: „*v ktorom je možné všetko*“, záber kamery sa presúva na spomínaný text „**SYSTEM FAILURE**“. Z tohto textu zostanú napokon iba písmená „*M*“ a „*F*“. To symbolizuje mužský a ženský princíp (*male a female*). Mužské a ženské vedomie, ktoré sa spájajú v našom vnútri a vytvárajú tak bránu do nového sveta.

Tak sa končí prvý film, plný veľmi silnej symboliky, ktorá nám odhaľuje skutočný svet v jeho úplnej podstate.

-- DRUHÝ DIEL --

MATRIX RELOADED

Druhý film trilógie *Matrix* nesie podnázov „*Reloaded*“, čo znamená aj znovuzavedenie. Ide o pojem označujúci určitý proces reštartu. Hovorí o tom, prečo sme sa ocitli v **MATRIXE** a je oveľa väčšmi zameraný na filozofické otázky v porovnaní s prvým filmom. Pravdepodobne z tohto dôvodu je aj menej obľúbený. Ľudia sa vnútorne bránia (*dokonca aj keď si uvedomili prítomnosť systému kontroly*) chápaniu toho, prečo sa nachádzame v tomto našom aktuálnom stave.

Tak ako každý diel trilógie, aj tento sa začína scénou, kde je ohrozený ženský princíp. Trinity je terčom útoku, strieľajú do nej, pričom vypadáva z okna. Ranená padá, čo symbolizuje aj pád ľudského súcitu, ktorý jej postava stelesňuje. Neo však spí (*ako v každom dieli na začiatku*). Pokračuje však v spánku aj naďalej, čo hovorí o tom, že už je v stave vidieť **MATRIX** už aj so zatvorenými očami. Jeho schopnosti a sila sú samozrejme tiež už oveľa väčšie ako na počiatku, no v podstate ešte stále spí. Je pred ním toho ešte veľa, čo musí spoznať, vrátane toho, prečo a načo bol vytvorený **MATRIX**. Pretože iba ak pochopíme príčiny čohokoľvek a kauzalitu udalostí, iba vtedy budeme v stave schopní si uvedomiť, čo musíme urobiť.

Príbeh sa začína pozvoľna uvedením diváka do reality posledného mesta ľudí, ktoré sa snažia stroje zničiť. Je to totiž ešte stále jediné miesto, kam stroje doposiaľ neprenikli. Jeho názov je Sion. Ten totiž v ezoterickom ponímaní stelesňuje duchovné centrum vesmíru, odkiaľ vyžaruje naša zhmotnená realita. Naša duša, súcit a myšlienky sú výsledkom projekcie a táto projekcia je zhmotnená realita. Sion je teda centrom ducha a zároveň symbolizuje nádej na lepší budúci svet.

VÍRUS MENOM SMITH

Sion symbolizuje podzemné štruktúry a ilegalitu, ktoré nepatria k hlavnej mase, nie sú súčasťou mainstreamu. Toto mesto sa nachádza hlboko pod zemou. To nám hovorí o ľuďoch poznajúcich pravdu, ktorí zostávajú málo viditeľní pre ostatnú masu ľudí. Antisystémové médiá na internete, podcasty, videá, ale aj časopisy a podobné veci, nič z toho nie je mainstream. Stále je to akási „*underground*“ (podzemná) kultúra pohybujúca sa často na hrane illegality. Tento fenomén symbolizuje aj Sion. Je to skutočný underground ľudí a nie bio-zombie robotov, ktorí v ňom vidia svoju hrozbu.

Morpheus na stretnutí veliteľov lodí prednesie požiadavku, aby jedna loď nepočúvla rozkaz veliteľa Locka a ostala pripojená v MATRIXE, keby sa s nimi chcela spojiť Vedma. Argumentuje pritom tým, že nažive sú všetci hlavne preto, lebo príliš nepočúvajú rozkazy. Teda, že život je skutočný iba vtedy, ak nie sme nikým ovládaní, lebo nikto nad nami nevládne. To neznamena, že sa nemôžeme dohodnúť, ale nemali by sme iba slepo podliehať rozkazom. Je to silné posolstvo, ktoré je potrebné si uvedomiť, pretože iba ľudia, ktorí sú samostatní a schopní vziať na seba zodpovednosť za svoje vlastné rozhodnutia, sú presne tí, ktorí predstavujú zmenu.

Stávame sa teda svedkami seriózneho konfliktu medzi Morpheom a veliteľom Lockom, ktorý reprezentuje vedľajšiu líniu dejovej osnovy filmu. Ide tu o protirečenie medzi tým, kto je nositeľom viery v to, čo je dosiahnuteľné a možné, a medzi tým, kto sa v skutočnosti ešte stále nachádza v pasci myslenia na nižšej úrovni piatich zmyslov. Morpheus verí, že vyššie vedomie je rozhodujúcim faktorom, ale veliteľ Lock stále premýšľa výlučne v rovine fyzického konania vymedzeného zákonmi tohto sveta.

Lock hovorí: „*Nezaujímajú ma žiadne veštby Vedmy. Zaujíma ma iba jedno – chcem zabrániť zničeniu nášho mesta nepriateľom.*“ Na mysli má pritom armádu strojov, ktorá sa chystá zaútočiť na Sion. Dodáva, že ak v tom má uspieť, potrebuje, aby vojaci počúvali jeho rozkazy. Čiže ešte stále je pod vplyvom MATRIXu kontrolujúceho vedomie. Iba máločo sa pre neho zmenilo. Je úplne v zajatí myšlienkových stereotypov v kategóriách lineárnej postupnosti fyzického konania a preto potrebuje, aby sa ľudia podriadili jeho rozkazom. To však nie je to vedomie, ktoré by nám pomohlo vyslobodiť sa zo vzniknutej situácie. VP ZSSR to vo svojom pojednaní a maticiach pomenúva presne. Nestačí zmeniť iba formu, musíme

zmeniť aj celý obsah. Nestačí sa teda iba a len prebudiť, musíme sa aj zmeniť a stať sa naozaj prebudenými.

Morpheus Lockovi odpovedá: „*Pri všetkej úcte, veliteľ, no existuje iba jedna možnosť, ako zachrániť toto mesto – Neo.*“

Toto je odkaz presne na tú úroveň vedomia, ktorú musíme dosiahnuť, aby sme sa mohli stať „*Človekmi*“ *Nového sveta* (vyššej úrovne). Ďalej totiž uvidíme pôsobivý prejav Morphea o strachu a o tom, ako ho prekonať.

Morpheus prednesie oduševnený prejav pred celým Sionom, ktorý silne zapôsobí na ľudí. Hovorí im: „*Stroje zhromaždili armádu a práve teraz sa táto armáda blíži k nášmu domovu. Čakajú nás ťažké časy. Ak na ne máme byť pripravení, musíme sa zbaviť nášho strachu. Stojím tu teraz pred vami a absolútne ničoho sa nebojím, pretože si pamätám, že stovky rokov bojujeme s týmito strojmi. Pamätám si, že stovky rokov na nás posielali armádu za armádou, aby nás zničili, a bez ohľadu na stáročné vojny si pamätám to, čo je najdôležitejšie. Stále žijeme. V túto noc nastal čas pripomenúť armáde strojov, že my, obyvatelia Sionu, sa nebojíme.*“

Jedna z ďalších scén filmu ukazuje známeho agenta Smitha, ktorý získal novú schopnosť replikovať sám seba. Jeho agenti vytvárajú vlastné kópie a sú doslova všade. Smith vsúva svoju ruku do srdca človeka a mení ho na uniformovaného agenta **MATRIXu**. Ide o symbolické vyjadrenie snahy zničiť ľudskú schopnosť súcitu. Agent Smith sa zmocňuje ľudských srdc a týmto spôsobom ich mení na agentov systému kontroly.

Takýmto spôsobom potom preniká aj do prostredia jednej z posádok vznášadla, prostredníctvom jej veliteľa menom Bane. Smith sa Banea dotkne, prenesie doňho svoju kódovú „pečať“ a Bane sa stane Smithovou kópiou. Spôsob je ten istý, akým Smith infikuje iné programy, len tentoraz to urobí priamo človeku.

Už samotné meno Bane v sebe nesie hlbšiu symboliku, keďže rovnako znie tiež latinský výraz pre jed. Naznačuje sa tým, ako sme vystavení pôsobeniu jedu, ktorým sa nás snažia otráviť cez naše srdcia. Ak by sme išli do detailov, slovo „*bane*“ v latinčine neznamena len jednoducho jed, ale reč je o prostriedku a nástroji smrti. Ako vyplýva z tejto symboliky – jed je nástroj smrti, takže aj veliteľ Bane sa mení na nástroj smrti. Agent Smith sa snaží preformátovať ľudí cez ich srdce, čo v konečnom výsledku vedie k ich smrti. Samotný agent Smith tak vlastne sám stelesňuje smrť.

Neo sa medzitým rozpráva s jedným zo starších radcov Sionu. Témou rozhovoru sú inžinierske otázky. Konkrétne otázky strojov, ktoré slúžia na zabezpečenie života a obrany mesta. Jeho meno je Hamann. Radca hovorí: „*Pomysli na všetkých tých ľudí, ktorí sú stále pripojení k Matrixu. Keď sa dívam na všetky tieto stroje a mechanizmy, nejako sa nedokážem zbaviť myšlienky, že je nemožné, aby sme sa od nich úplne odstihli.*“ Hovorí teda o technológiách vo všeobecnosti.

Neo odpovedá: „*Ale to my kontrolujeme tieto stroje. Nie oni nás.*“

Radca sa nad tým zamyslí. Natíska sa totiž otázka, čo je to vlastne „kontrola“?

Neo odvetí: „*Ak budeme chcieť, môžeme tie stroje vypnúť.*“

Radca súhlasí: „*Presne tak, veď o tom je kontrola, však? Ak by sme sa rozhodli, tak ich môžeme rozobrať na súčiastky, aj keď v takom prípade by sme museli riešiť otázku, ako si zabezpečiť svetlo, teplo a vzduch. Je toho veľa v našom svete, čomu ešte nerozumiem. Vidiš ten stroj?*“ – ukazuje Hamann na jeden zo strojov. „*Nejakým spôsobom sa podieľa na fungovaní nášho systému zásobovania vodou. Nemám ani tušenie, ako vlastne funguje, no s istotou viem, akému účelu slúži.*“

Ako si ale udržať kontrolu nad technológiami? Technológie môžu byť využívané pre úžitok ľudstva, ale aj ako prostriedok jeho kontroly. Otázka teda spočíva v tom, ako využívame tieto technológie. Najmä to, kto ich vlastní, kto ovláda a kto môže rozhodnúť, že ich vypne. Kľúčovou otázkou teda je, či ich budeme využívať v náš prospech a v záujme pokroku, alebo poslúžia čoraz vyššej úrovni kontroly nad nami. K tomu smeruje aj zmysel prebiehajúceho rozhovoru medzi Neom a starším radcom Hamannom, ktorý napokon hovorí: „*Nemám poňatie o tom, ako ty, Neo, robíš to, čo ti dovoľujú tvoje schopnosti, no verím, že k tomu existuje nejaký dôvod.*“

Tu sme už pri otázke cieľa.

Ide o kľúčovú otázku „*prečo?*“, alebo inými slovami „*z akého dôvodu?*“ sa veci dejú tak, ako sa dejú. Prečo je niekomu jasné a zrejmé, čo sa okolo nás deje a iní sú stále slepí. Je potrebné tento dôvod spoznať skôr, než už bude príliš neskoro. Podľa tejto filozofie by sme sa totiž mali usilovať

zistiť, čo je hybnou silou našich životov, aby sme mohli pomôcť aj iným ľuďom dosiahnuť podobnú úroveň vedomia a usmerniť ich poznanie. Pretože iba pochopené poznanie sa stáva múdrosťou, ktorú sme povinní pretaviť do svojich činov – do svojho konania. Ide o pomerne významnú scénu celého filmu. Predmetom Hamannovej úvahy je totiž poznanie cieľa. Všetko má totiž nejaký dôvod a príčinu. Tie príčiny musíme pochopiť, aby sme spoznali dôvod, teda cieľ, ku ktorému tá ktorá udalosť smeruje. *(o tom bude aj jedna z ďalších kľúčových scén tohto dielu)*

NEO SA STRETÁVA S VEDMOU

Ochrancom Vedmy je Seraph, ktorý symbolizuje serafínov, čiže anjelov, poslov bohov. Jeho meno je skratkou označenia týchto anjelov – serafín. Tento ochranca privádza Nea na miesto, kde sa môže s Vedmou stretnúť.

Neo odhaľuje Vedme svoje poznanie, že aj ona sama a aj jej ochranca Serafín, sú zo sveta strojov a teda sú súčasťou systému. Pýta sa preto, či im môže veriť. Vedma hovorí, že to je tým najzákladnejším rozhodnutím, ktoré je na nás samotných. My sa musíme rozhodnúť, čomu budeme veriť a čomu nie. Ona sama o sebe je len program a môže robiť iba to, načo je predurčená.

Rozhovor Nea s Vedmou v tejto časti trilógie sa takisto týka cieľa. Rozprávajú sa o tom, prečo sa niečo deje. Vedma hovorí Neovi: „*Nikdy nemôžeme vidieť príčiny voľby, ktorú nechápeme. Ty si sem však neprišiel preto, aby si učinil voľbu, ty si si už vybral. Si tu preto, lebo sa snažíš pochopiť, čo ťa viedlo k tvojej voľbe.*“

Inými slovami, hovorí mu, že musí poznať sám seba a dopátrať sa, prečo prijíma tie či iné rozhodnutia, aby pochopil prvotné, motivujúce faktory svojho konania. Ak to nedokáže, potom je všetko zbytočné.

Neo sa teda pýta: „*Ale čo ak sa mi to nepodarí, čo sa stane, ak nenájdem odpoveď?*“ Na to Vedma prehovorí: „*V takom prípade Sion padne.*“

Naznačuje tým, že osud ľudstva bude spečatený. Ak nie sme schopní pochopiť, čo je hybnou silou nášho konania, naše prvotné pohnútky a motiváciu, kauzálnne faktory, ktoré nás vedú k určitej voľbe, sme ako

druh odsúdený na vyhynutie. Ide o naozaj hlboké filozofické reflexie, o ktorých musíme neustále uvažovať, aby sme dokázali pochopiť túto kauzálnu spojitosť, kde každý dôsledok musí mať svoju príčinu.

Vedma vysvetľuje Neovi, čo musí urobiť: „*Musíš sa vypraviť k hlavnému počítaču, na miesto, kde sa cesta vyvoleného končí. Môžeš zachrániť Sion, ak sa ti podarí preniknúť k zdroju. Ale aby si to dokázal, potrebuješ „klúčnika“.*“ Ide o postavu, ktorá neskôr vstúpi do deja.

Vedma pokračuje: „*Pred nejakou dobou zmizol a teraz je rukojemníkom mimoriadne nebezpečného programu. Jedného z najstarších. Jeho meno je Merovejec. Ten však klúčnika dobrovoľne neprepustí.*“ Neo by rád vedel, „...čo tento Merovejec chce?“ Vedma mu odpovedá: „*To, čo chcú všetci muži, ktorí majú moc - chce ešte viac moci.*“

Po odchode zo stretnutia s Vedmou sa do cesty Neovi postaví agent Smith, pričom dôjde k serióznej konfrontácii. Scéna obsahuje veľa počítačovej grafiky, pričom Neo bojuje s tisíckami agentov Smithov. Agent Smith sa začína meniť na vírus, čo symbolizuje faktor smrti a deštrukcie. Pre tento faktor je typické rýchle šírenie nákazy. Neo je ale jeden z nás. Je jedným z ľudí, ktorý sa snaží zastaviť tento skazonosný proces. Keďže Neo symbolizuje naše vyššie vedomie, je tu jasne ukázané, že iba ono blokuje šírenie deštruktívnej energie, ktorá ničí srdcia, súcitu a empatiu.

Morpheus, Trinity a Neo sa následne opäť vracajú do **MATRIXu**, aby sa pokúsili vyslobodiť majstra kľúčov (*master of keys* = „klúčnika“) z Merovejcovho zajatia. Meno Merovejec v sebe takisto skrýva symbolický odkaz na dynastiu Merovejcov (*fr. Mérovingiens*), ktorá je spájaná s vyššími úrovňami systému kontroly. Ide o jeden z okultných rodov, korene ktorého siahajú do mýtických čias, pričom by sa o nej dalo povedať veľa zaujímavého. Túto vzrušujúcu históriu Merovejcov si môže preskúmať každý sám. (*Pierr Plantard: „Priory of Sion“*)

Postava Merovejca predstavuje najvyššiu elitu, kontrolujúcu tento svet a požívajúcu plody systému kontroly. Samozrejme, nechce stratiť svoju moc, práve naopak, chce stále viac moci. Je možné ho prirovnať k exponentom najvyšších kruhov temných okultných síl, ktoré nielen dokonale poznajú najjemnejšie detaily ľudskej psychiky, ale aj ovládajú umenie manipulácie s ľudskou psychikou v záujme dosiahnutia vlast-

ných egoistických cieľov. Postava Merovejca je predstaviteľom triedy mágov a černokňazníkov, kontrolujúcich mysle ľudí, žijúcich na tomto svete. Vďaka tomu si tieto elity dokážu iných ľudí podriaďiť a prinútiť ich, aby im slúžili.

Merovejec pri stretnutí prezrádza hlbšie príčiny toho, prečo sme sa ocitli v súčasnej situácii. Na začiatku scény Neo hovorí Merovejecovi: „*Vieš, prečo sme tu?*“ Merovejec odpovedá: „*Ja obchodujem s informáciami. Viem všetko, čo potrebujem vedieť. Samozrejme viem, prečo ste tu. Otázka je, či vy viete, prečo ste tu?*“ Toto je tá úplne najdôležitejšia otázka našich životov. Vieme my sami, prečo sme prišli na tento svet?

Vieme my sami, v čom spočívajú príčiny toho, čo sa okolo nás aktuálne odohráva? Pretože ak to nevieme, máme iba malú šancu uspieť v budovaní lepšieho sveta. Pokiaľ nezistíme, čo nás priviedlo sem, kde teraz sme, nebudeme vedieť, čo máme urobiť a ani ako.

Merovejec hovorí: „*Viete vy sami, prečo ste tu?*“

Neo odpovedá: „*Hľadáme majstra kľúčov.*“

„*Ach áno, to je pravda, majstra kľúčov.*“ – zareaguje Merovejec: „*No to nie je príčina. To nie je to – prečo? Majster kľúčov je iba nástroj, nie konečný cieľ. To znamená, že ak ho hľadáte, hľadáte možnosť vykonať – čo?*“

Merovejec tým hovorí, že hľadáme východisko zo svojho problému, no stále nechápeme, ako tento problém vznikol a prečo existuje. Ak to nepochopíme, nikdy nenájdeme východisko z problému.

Neo sa ho opýta: „*Ty poznáš odpoveď na túto otázku?*“

Merovejec oponuje: „*Poznáš ju však ty sám? Myslíš si, že ju poznáš, ale mylíš sa. Si tu, lebo ťa sem poslali*“, má tým na mysli Vedmu, ktorá k nemu Nea poslala. „*Bolo ti povedané, že sem máš prísť. Iba plníte cudziu vôľu. Tak je usporiadaný náš svet. Vieš, je v ňom len jedna nemenná veličina. V celom vesmíre sa všetko koncentruje do jedného vesmírneho zákona. Existuje iba jedna skutočná pravda. Jediná a ultimatívna pravda – kauzalita, akcia a reakcia, príčina a následok.*“

Morpheus mu však na to odpovedá: „*Všetko začína voľbou.*“

„*Hlúposť.*“ – oponuje Merovejec, – „*Voľba je ilúzia, hranica medzi tými, ktorí majú moc a tými, ktorí ju nemajú. Povaha vesmíru je v kau-*

zalite. Pred ňou nikto neujde a neschová sa. Našou jedinou nádejou a jedinou útechou je chápanie odpovede na otázku: Prečo? Kvôli čomu? Jediným zdrojom moci, sily, je umenie vidieť príčinu. Bez toho si bezmocný, si iba ďalším článkom v reťazci poroby a otroctva. Až do momentu, pokým nepochopíš prečo a kvôli čomu niečo robíš.“

ZAMKNUTÝ ROZUM A PRAVDA

Piatou postavou, ktorá sa zatiaľ nezapojila do rozhovoru, je Persefóna, žena Merovejca. Persephóna bola dcérou samotného Dia – najvyššieho boha a vystupuje vo všetkých príbehoch o živote, smrti, raste, cykle ročných období a podsvetí, pretože sa stala zajatkyňou a ženou Hádesa – vládcu podsvetia. Merovejec tak vlastne symbolizuje mýtického vládcu podsvetia Hádesa, alebo tiež Satana. Opäť ide o ukážku posvätného ženského princípu, ktorý sa ocitol v zajatí síl zla a kontroly.

Keď odchádzajú od Merovejca výťahom v budove, Neo skonštatuje, že niečo asi urobili zle, keďže neuspeli. Niečo možno poplietli alebo neurobili tak, ako mali. Niekde sa podľa neho stala chyba. Morpheus mu na to však odvetí, že žiadna chyba sa stať nemohla a všetko prebehlo presne tak, ako malo. Hovorí to s absolútnou istotou. Neo sa ho teda pýta, ako si môže byť tak istý tým, čo hovorí. Morpheus mu na to odpovie: „*Ešte stále sme nažive*“. Poznanie odpovede na otázku „*PREČO?*“ je teda jediným ozajstným zdrojom sily a moci. Bez tohto poznania je človek bezmocný. To je jedno z kľúčových posolstiev tohto filmu.

Pokým žijeme, všetko, čo robíme má svoju príčinu a má aj svoj následok. Presne tak, ako to popísal Merovejec vo svojej prednáške s kauzalitou. A platí to aj v tomto prípade. Môžete si byť istí, že všetko sa deje tak, ako sa diať má, pokým ste stále nažive. Otázkou je iba to, či viete presne, čo máte robiť. Tak ako to presne videli Morpheus s Neom u Merovejca. Následne totiž výťah s nimi nečakane zastaví Persefóna, ktorá ich odvedie zadným východom s tým, že im vydá majstra kľúčov – „*klúčníka*“.

Persefóna stelesňuje aj posvätný ženský princíp, keďže je v zajatí temných síl. Z tohto dôvodu zradí Merovejca a pomôže trojici dostať sa do strážených priestorov, kde je uväznený Kľúčník. Po dlhom boji so služobníkmi Merovejca nakoniec Kľúčníka oslobodia. Služobníci Mero-

vejeca predstavujú všetkých ľudí, spojených so systémom kontroly, ktorí sa dobrovoľne podriaďujú pravidlám, a kvôli peniazom alebo statusu sú ochotní pristúpiť na čokoľvek. Keďže nepoznajú nič iné, podliehajú falošnej predstave o svojej dôležitosti, ak dosiahnu nejaký vyšší status, v čom vidia svoj vlastný cieľ. S vidinou povýšenia sa prepožičiavajú a slúžia cudzím záujmom bez toho, aby tomuto svetu prinášali akýkoľvek úžitok. Ak si myslia opak, sú obeťami omylu.

Zatiaľ čo Neo sám bojuje proti Merovejecovým služobníkom, Morpheus aj s Trinity zachraňujú Klúčnika. Ten symbolizuje prístup k pravde, slobode a informáciám. Je to kľúč - teda kľúčový symbol. Ak chceme ľuďom sprístupniť pravdu a odomknúť zámky na dverách ich rozumu, nesmieme dovoliť, aby sa internet stal hračkou v rukách vládnych agentov. Celá bitka pri záchrane Klúčnika je presne o ochrane slobody informácií na internete. Pre agentov sa stáva práve on „*imigrant*“, najdôležitejším cieľom. Ich snaha je zmocniť sa primárne Klúčnika - teda zabrániť šíreniu pravdy.

Klúčnik je však zachránený po tom, ako prichádza v poslednej chvíli na pomoc Neo. Musí pritom majstra kľúčov doslova vytiahnuť z obrovského výbuchu pri čelnej zrážke dvoch nákladiakov.

Scéna je symbolom záchrany pravdy a kľúčov od zámkov k dverám ľudského rozumu. Práve tie stelesňuje tento Klúčnik. Jeho kľúče totiž odomykajú najtajnejšie túžby podvedomia a tým umožňujú prístup k poznaniu a pochopeniu našich motívov a skrytých túžob. Toto je kľúčové poslanie Klúčnika a dôvod, prečo ho potrebujú. Bez neho by totiž nemohli uskutočniť to, čo musia – odomknúť ľuďom ich mysle.

S jeho pomocou následne vypracujú plán, ako dostať Nea až k zdroju. Rozhodnú sa vyslať do MATRIXu tri vznášadlá Sionu s cieľom vypnúť ochranný systém niekoľkých blokov v jednej konkrétnej časti mesta a dopraviť Nea do utajenej časti MATRIXu, aby sa dostal k zdroju a urobil to, čo je potrebné.

Zdroj sa nachádza v budove, ktorú chráni dobre istený systém. Podľa Klúčnika má však systém slabinu, pretože je postavený jeden na druhom. Jeden bez druhého nevedia existovať. Ak zlyhá jeden, musí zlyhať aj druhý. Iba vyvolený môže otvoriť jediné dvere, ktoré vedú k zdroju

a môže ich otvoriť iba vo chvíli, keď je systém nechránený. Je to presne 314 sekúnd, kedy bude prerušené spojenie (*3,14 je Pi*). Všetko sa točí v cykloch, v kruhoch. Pi je základom pre každý cyklus.

Kapitánka jedného zo vznášadiel – Niobe si myslí, že Morpheusovo presvedčenie o správnosti tohto plánu a o bezhraničnej viere v Nea ako vyvoleného, je chybné. Morpheus však argumentuje tým, že ak sa mylí, tak všetci na druhý deň aj tak umrú. Tým sa to ale nijako neodlišuje od iných dní. Smrť si môže prísť pre kohokoľvek, kedykoľvek a kdekoľvek. Ale ak zväžia možnosť, že Morpheus má pravdu, tak potom je tu výcho-disko, ktoré by to celé zmenilo. A to je ďalšie dôležité posolstvo z tohto filmu. Ak nekonáme, tak mrháme svojím životom, pretože zajtra môže byť už neskoro konať. Ale ak sa rozhodneme konať, môžeme všeličo zmeniť. Doslova čokoľvek.

Kľúčnik napokon pomôže Neovi otvoriť tajné dvere v Matrixe, ktoré vedú k zdroju. Sú to dvere k podvedomiu, k skrytým túžbam, uzamknutým v najhlbších zákutiach našich životov, pričom tieto dvere je nutné odomknúť a preniknúť dovnútra, aby sme pochopili, prečo sami seba vidíme tým či iným spôsobom. V momente, ako sa podarí Neovi vstúpiť do týchto dverí, Kľúčnik umiera po zásahu guľkou od agenta Smitha. Skoná so slovami, že svoju úlohu splnil. Presne ako program, ktorý má svoju úlohu a po jej splnení sa vypne. To je symbolika vedúca aj k poznaniu, že ak sa nám podarí odomknúť podvedomie ľudí a oni precitnú, nebudeme už potrebovať žiadneho majstra kľúčov – Kľúčnika. Jeho úloha bude už splnená. Do tej doby ho však musíme chrániť. Musíme chrániť pravdu a slobodu informácií, najmä v našom „matrixe“ - teda akosi metavesmíre, v ktorom žijeme a to najmä na internete a v sociálnych sieťach.

Neo nakoniec vstupuje do svetelného tunela vedúceho k zdroju. Tu vidíme symboliku hviezdnej brány. Opäť ide o prechod do stavu svetla a osvietenia, čiže ozajstného poznania seba samého. Neo sa ocitá v miestnosti plnej obrazoviek, čo je výsostné teritórium Architekta „MATRIXu“. Tu prichádza kľúčový dialóg druhého filmu celej trilógie.

Architekt celého MATRIXu sa stretáva s Neom. Ten sa ho pýta: „*Prečo som tu?*“ Opäť teda znie otázka „*Prečo? Aký je cieľ? Z akého dôvodu som tu?*“

„Tvoj život je súčtom zostatkov nerovnice, ktoré sú neoddeliteľné od programovej štruktúry *MATRIXu*.“ – odpovedá Neovi Architekt: „*Si anomália, ktorú som nedokázal eliminovať z inak dokonalej matematickej harmónie. Matrix je omnoho starší, ako si myslíš. Toto je už jeho šiesta verzia.*“

Pre Nea je to niečo nové, čo nepoznal. A nielen to. Dozvedá sa, že existovali aj iné formy ľudstva, pričom civilizácia bola opakovane ničená v kataklizmách. Nejde teda ani zďaleka o prvé otočenie veľkého kola Karmy. „*Už si to robil,*“ hovorí Architekt *MATRIXu* Neovi a pokračuje: „*Toto je už šiesta verzia. Ako sám chápeš, pri systémovom zlyhaní dochádza k destabilizácii riešenia dokonca aj tých najelementárnejších rovníc, čo spôsobuje anomálie.*“

„*Volba! Ten problém je volba.*“ – konštatuje Neo.

„*Prvý Matrix, ktorý som vytvoril, bol skvelý. Bolo to dokonalé umelecké dielo.*“ – ozrejmuje Architekt: „*Jeho triumf bol porovnateľný iba s grandióznosťou jeho krachu. A to len preto, lebo ľudský mozog odmietol jeho dokonalosť. Vykonal som teda korekcie, ktoré precíznejšie reflektovali premenlivosť a absurdnosť ľudskej prirodzenosti. Opäť som sa však dočkal sklamania. Nájsť riešenie mi pomohol program intuitívneho typu. Ak som ja otcom *MATRIXu*, ona je bezpochyby jeho matkou.*“

Naráža pritom na Vedmu, ktorá stelesňuje našu intuíciu. To je ďalší odkaz na skutočnosť, že všetky programy tohto druhu sa snažia zohľadňovať rôzne aspekty ľudskej duše a psychiky.

„*Vedma!*“ – začína chápať Neo.

„*Ona objavila riešenie.*“ – prezrádza Architekt: „*Takmer 99 % testovaných jedincov prijímalo pravidlá hry. Čo bolo tým riešením? Ilúzia voľby. Hegelovská dialektika. Koho preferujete? Republikánov alebo demokratov? Labouristov alebo konzervatívco? Liberálov alebo tradicionalistov? Stačí podhodiť hračku a ľudia majú ilúziu slobodnej voľby.*“

To je spôsob, ako si podchytiť ľudí, aj keď ide iba o falošnú možnosť voľby, o falošný protiklad. Táto metóda však spoľahlivo účinkuje, ak je cieľom, aby dobrovoľne akceptovali *MATRIX*, v ktorom majú ľudia na výber. Chcete tento systém kontroly, alebo iný systém kontroly? V oboch prípadoch však ide o kontrolu nad nimi samotnými. Ľudia sú dobrovoľne pod kontrolou, môžu si však vybrať jej formu.

Môžeme si teda vybrať, či to bude pravačka, alebo ľavačka. Jedna či druhá nás aj tak len pekne prefacká. Stále totiž ide len o kontrolu zo strany jedného vládcu, ktorý na našu voľbu aj tak kašle. Táto ponuka falošnej voľby má korene v spomínanej hegelovskej dialektike. Cieľom je poskytnúť ľuďom, ktorých kontrolujeme, ilúziu, že rozhodujú oni sami. Samozrejme, ide o ilúziu. To isté platí aj o politike, ktorá je rovnakou ilúziou a bábkovým divadlom. Obe bábkky ovláda rovnaký bábkoherec a je úplne jedno, ktorú bábkku si vyberieme, v oboch prípadoch dostaneme aj tak len po papuli.

Architekt ďalej vysvetľuje – *„Tí, ktorí odmietali program, predstavovali maličkú menšinu, no ak by boli ponechaní bez dozoru, mohlo by to viesť k novej katastrofe.“*

Znamená to teda, že riešením je kontrolovať aj tých ľudí, ktorí sa vymanili z MATRIXu. Vládca potrebuje, aby všetci podliehali kontrole. Vytvorí teda ilúziu, že rebeli, ktorí odmietajú kontrolu MATRIXu získajú falošný pocit slobody a uveria, že sa rozhodujú opäť sami za seba. Znepokojujúci pre vládcu je totiž fakt, že ak sa čo i len pár ľudí skutočne vymaní z MATRIXu bez kontroly, mohli by naozaj narušiť celý systém.

Neo sa teda opýta: *„Máte na mysli obyvateľov Sionu?“ (teda prebudených ľudí, ktorí sa vrátili k svojej ozajstnej ľudskosti).*

„Sion bude čoskoro zničený,“ – odpovedá Architekt. Za týmto účelom bola už totiž vyslaná armáda strojov. *„Zničíme ho už šiestykrát. Bude to v poradi šieste zničenie ľudstva. Už sme v tom dosiahli skutočne vysokú úroveň majstrovstva.“*

Architekt Neovi vysvetľuje, že: *„Predurčenie vyvoleného znamená iba návrat k prameňu.“* Potom si bude musieť v MATRIXe vybrať 23 jedincov. Ide o symbolickú číslicu, ktorá je v okultnej interpretácii spájaná s útekem, oslobodením. Najmä v dielach Roberta Antona Wilsona sa číslo 23 považuje za znamenie neočakávanej zmeny, narušenia systému, *„únikového vektora“* z pevnej reality. Inými slovami, oslobodenie z MATRIXu predchádza jeho reštartu, od čoho je aj odvodený názov tejto časti trilógie (*„Matrix Reloaded“*).

REŠTART ALEBO ZÁNIK

Celý konštrukt **MATRIXu** je založený na neustálom reštarte celého systému kontroly. Väčšina ľudí, ktorí sa oslobodili od jedného systému kontroly, sa ochotne podrobia inému systému kontroly. Zmyslom nie je totiž zložiť zbrane, ale vyvinúť nový systém kontroly. A v ňom budú noví králi, noví vládcovia, ale celý systém kontroly ostane, iba sa reštartuje – reloadne.

Architekt teda prezrádza pôvodný zámer tohto reštartu, prostredníctvom ktorého nás privedú: „*k novej revolúcii a ty (Neo) jednoducho reštartuješ MATRIX tým, že sa postaráš o vytvorenie novej vlády*“.

V tom spočíva aj omyl všetkých predchádzajúcich revolucionárov, keďže problém predstavuje samotné presvedčenie o nevyhnutnosti mocenskej pyramídy. To je hlavný problém ľudstva a hlavná príčina jeho súčasného stavu. To je presne to, čo musíme odmietnuť, teda utkvelá myšlienka, že musia existovať nejakí ľudia, ktorí stoja nad nami, aby nás kontrolovali a riadili. Že potrebujeme vládu.

Vláda sme totiž my sami. My vládeme sebe a ak chceme vládnuť v spoločnosti spoločne, musíme si zvoliť povereníkov (teda ministrov), ktorých poveríme úlohami a potom kontrolujeme ich plnenie. Nesmieme pripustiť, že títo povereníci začnú riadiť a kontrolovať nás. To je opak toho, čo znamená vláda ľudu. Iba každý jedinec v spoločnosti, ktorý je slobodný, má aj moc. Tú moc nesmie nikdy odovzdať. **NIKDY! Nikomu!** Inak sa uvrhne do otroctva tomu, kto tú moc získa.

Skrze svoju moc môžeme iba poveriť niekoho, aby zastupoval naše záujmy, alebo konal v našom záujme. Nesmieme však odovzdať našu moc niekomu, kto nás na oplátku začne riadiť a kontrolovať. Kto nás začne obmedzovať a prikazovať nám, čo máme robiť a ako. To nie je vláda ľudu, ale diktát vládca, ktorý si privlastnil moc nad nami.

Jediné, čím sa musíme riadiť, je pravda, a nič iné. To musí byť naším cieľom, ktorý si zaslúži vynaloženie našej energie. Pravda namiesto viery v autoritu a všetky možné systémy kontroly.

Celý program ohľadne vyvoleného, celé to proroctvo o Neovi, to všetko je len krytie. Všetko, o čo ide, čo musí urobiť vyvolený, je reštart **MATRIXu**. On zorganizuje revolúciu a stroje zabijú všetkých obyvateľov Sionu.

Vyvolený si potom vyberie v Matrice 23 ľudí a všetko sa začne odznova. Koleso Karmy sa len znovu otočí a to opäť pomocou ďalšej revolúcie.

„Dozrel čas, Neo,“ – pokračuje Architekt: „*Nesúhlas podrobiť sa to-
muto procesu sa premietne do katastrofálneho zlyhania celého systému, čo
bude mať za následok smrť všetkých ľudí napojených na MATRIX*“, čiže
všetkých tých ľudí v rezervoároch, slúžiacich ako zdroj energie. „*Zároveň
so zničením Sionu sa to skončí vyhynutím celej ľudskej rasy.*“

Architekt teda naznačuje Neovi, že iba od neho závisí, či ľudská rasa
vyhynie, alebo nie. „*Osud ľudstva je v твоich rukách.*“

Následne mu ponúkne voľbu, že môže prejsť cez dvere vpravo, ktoré
ho privedú k zdroju a v takom prípade reštartuje MATRIX. Ak vyjde
dverami vľavo, vráti sa do MATRIXu, aby zachránil Trinity. Neo už vie,
že Trinity je v MATRIXe.

„*Vy sám nepripustíte zlyhanie celého systému, ved' vaše vlastné prežitie
závisí od existencie ľudstva.*“ – oponuje Neo.

Architekt však nesúhlasí: „*Existuje viacero úrovní prežitia, ktoré môže-
me využiť, ale teraz je oveľa dôležitejšia otázka, či si ty pripravený prevziať
zodpovednosť za smrť každej ľudskej bytosti v tvojom svete?*“

Keď Neo vykročí k dverám, ktoré vedú k Trinity, aby zachránil svoju
lásku, k čomu ho motivuje súcít a empatia v jeho srdci.

Architekt ho však varuje: „*Nádej – typický ľudský sebaklam. Je to súčas-
ne zdroj vašej najväčšej sily a zároveň najväčšej slabosti.*“

Architekt nechce, aby si Neo vybral túto možnosť, keďže je zaintereso-
vaný na zachovaní systému kontroly. V podstate jediný spôsob zničenia
MATRIXu je práve cesta spásy, sebaobetovania a zachovania si ľudskej
duše. V tom spočíva symbolika tejto scény. Neo učinil správnu voľbu.
Vychádza cez správne dvere a vracia sa, aby zachránil Trinity, ktorá ste-
lesňuje ľudské srdce. Pokiaľ nevzkriesime svoje srdce, nenájdeme ani vý-
chod z existujúceho systému kontroly.

Trinity sa ocitá v priamom ohrození života pri súboji a následnej na-
háňacke s agentom, pričom ju zasiahne strela priamo do srdca. Agent
MATRIXu tak alegoricky de facto zabíja súcít a empatiu v podobe Tri-
nity. Agenti systému kontroly sú vo svojej podstate tí istí ľudia, ktorí za-

bíjajú emócie súcitu a empatie k iným ľudským bytostiam v našom svete. Tento agent zasiahol Trinity priamo do srdca. V poslednej chvíli sa objavuje Neo, ktorý zachytí Trinity predtým, než by jej telo dopadlo na zem. Následne zasúva svoju ruku do jej hrudného koša, obnovuje činnosť jej srdca a vracia ju do života. Sme tak svedkami symbolického vyjadrenia myšlienky, že musíme do života v našom svete prinavrátiť súcitu a empatiu. Ak sa nechceme pripraviť o šancu, aby sme mohli niečo zmeniť, musíme obrodiť našu spolupatričnosť oživujúc ľudské srdcia.

Pozorný divák si všimne, že tento obraz je vizualizovaný v zelenej farbe, ktorá je aj hlavnou farbou celej trilógie. Zelená farba totiž evokuje rovnováhu a vyváženosť, čo dokazuje aj jej pozícia v strede farebnej škály, čiže v strede medzi červenými a modrými odtieňmi, medzi ženskými a mužskými frekvenciami. V tejto farbe sa zlievajú do posvätného zväzku dve formy vedomia. V tom spočíva podstata energie lásky, ako aj zlatého streda. Zelená farba je nielen centrálnou farbou viditeľného svetelného spektra, ale aj symbolom energie lásky a súcitu.

Neo sa po záchrane Trinity vracia z **MATRIXu** na palubu lode Nabuchodonozor. Rozpráva Morpheovi o vyvolenom, o nesprávnom proctve, o Vedme, ktorá je tiež jedným z programov systému kontroly v **MATRIXe**. Hovorí o tom, že všetko je spojené s reštartom **MATRIXu**, ktorý je potrebné obnoviť. Morpheus je tým všetkým zaskočený, keďže to spochybňuje všetko, čomu veril ako svojmu náboženstvu. Nezostáva mu než si priznať, že jeho presvedčenie bolo iluzórne.

Dá sa to prirovnať k iluzórnemu konceptu nového veku, ktorý je nám postupne podsúvaný pod akousi maskou viery v lepšiu budúcnosť, pričom je v skutočnosti iba súčasťou systému kontroly. Cieľom je utopiť schopnosť človeka konať tým, že do popredia vystúpi nejaký imaginárny spasiteľ a ten sa rozhodne pre reštart, čo je iba nový cyklus toho istého. Ľudia by tak mali uveriť, že všetko závisí od tohto spasiteľa a nie od nich samých. Vo výsledku sú potom ľudia pasívni v duchu presvedčenia, že dôležité nie je ich konanie, ale ich viera. To je ale falošný postoj. V prvom rade ide o aktívne konanie s cieľom pozitívnej zmeny reálneho sveta a to prostredníctvom prejavu vlastnej vôle. To je kľúčové. V tom je zmysel lásky a podstata vyššieho vedomia. Musíme mať svoj vlastný plán a naplňovať ho. Ak ho mať nebudeme, staneme sa súčasťou plánu niekoho iného.

ho. Žiadny spasiteľ to teda za nás nespraví, iba my sa staneme pasívnymi a tak aj ľahko ovládateľnými na napĺňanie plánu niekoho iného.

Záver tejto druhej časti trilógie sa nesie v duchu poznania, že Neo vie už používať svoje nadprirodzené schopnosti aj mimo **MATRIXu**. Nepriateľské stroje sa totiž pokúšajú zničiť Nabuchodonozor, čo sa im aj podarí. Naši hrdinovia ledva stihnú opustiť vznášadlo tesne predtým, ako exploduje, ale ocitnú sa v bezprostrednej blízkosti veľkého množstva strojov, ktoré sa usilujú fyzicky ich zlikvidovať. Neo sa však rozhodne zastaviť a rukou zastavuje stroje v reálnom svete a pomocou skratu v ich mechanizme ich ničí. Odohráva sa to už v reálnom svete a nie vo sfére **MATRIXu**. Čiže Neo teraz disponuje reálnou silou v reálnom svete, keďže sa prebudil vo svojej vlastnej prirodzenosti. Vzkriesil svoj súcit a empatiu, pričom už do určitej miery začína chápať, prečo sa ocitli v tejto situácii. Vďaka tomu má teraz ozajstnú silu, aby mohol niečo zmeniť aj v ozajstnom svete, nie iba v iluzórnom svete strojov - teda v **MATRIXe**. Fakticky je teraz v stave fyzicky meniť realitu okolo seba.

Výbuch energie, ktorým Neo zastaví stroje, ho uvrhne do kómy. Vysoká úroveň vedomia, ktorú dosiahol, aby mohol vykonať to, k čomu bol predurčený, ho úplne vyčerpala. Je možné, že na niečo podobné nebol pripravený, alebo sa jednoducho nedokázal zastaviť a to viedlo k tomu, že upadol na nejaký čas do kómy.

Tým sa druhý film trilógie „*Matrix*“ končí.

-- TRETÍ DIEL --

MATRIX REVOLUTION

Tretí film trilógie Matrix rozpráva o tom, ako by sme sa mali oslobodiť z **MATRIXu**. Neo je v kóme po tom, ako vyčerpal svoje sily pri prechode na vyššiu úroveň vedomia. Vznášadlá Sionu zostali bez spojenia.

Hlavný hrdina je teda ako obvykle na začiatku každého filmu v stave spánku. Opäť sme teda svedkami situácie, keď hlavný hrdina spí. Alegoricky sme to ešte stále my, ktorí sa aj napriek obrovskému posunu v poznaní sveta ešte stále nachádzame v stave spánku. Vyvolený totiž stále ešte úplne neodhalil svoj skutočný potenciál. Samozrejme ho po prebudení čaká toho ešte veľa, podobne ako nás, ak máme vyriešiť rovnaký problém. Čo je k tomu potrebné, je obsiahnuté práve v tomto poslednom filme celej trilógie.

Vidíme skrúsenú Trinity ako sa snaží prebudiť Nea. Vedľa neho leží telo muža, ktorý to spôsobil a ktorý bol nájdený taktiež v stave kómy, podobnej tej, v akej sa nachádza aj Neo. Ide o kapitána Banea, ktorého ovládol v predchádzajúcom dieli agent Smith a replikoval sa do neho, ako do ozajstného človeka v ozajstnom svete mimo **MATRIXu**.

Vo vnútri telesnej schránky kapitána Banea je teraz prítomné vedomie agenta Smitha. Duch smrti a vírus otráveného srdca teraz operujú v reálnom svete ľudí, prostredníctvom tela tohto kapitána. On sám sa pritom nachádza v tesnej blízkosti Nea. Obaja sú v tej istej miestnosti na rovnakom vznášadle Sionu. Tretí diel nám ukáže aj to, aký nebezpečný môže byť prienik systémového vírusu do reálneho sveta. Najskôr sa však musíme oslobodiť od **MATRIXu**.

Vedma teraz vyzerá inak, keďže Merovejec za trest vypol časť jej kódu a premiestnil ju do iného tela. Prežila a nebola úplne vymazaná. Merovejec, ktorý kontroluje kódy jednotlivých programov, bol totiž na Vedmu veľmi nahneván za to, že pomohla našim hrdinom, aby sa dostali ku Kľúčnikovi. Nechcel, aby jeho Kľúčnika oslobodili.

VEDMA ALEBO PREDIKTOR

Od Vedmy sa dozvedáme, že Neo sa zasekol vo vnútri svojho mozgu, medzi reálnym svetom a svetom strojov. Nenachádza sa teda ani v reálnom svete a ani v **MATRIXe**, ale je na mieste medzi oboma svetmi. Toto miesto je vo filme vizualizované ako stanica metra „**MOBIL AVE**“. Tá je ale kontrolovaná programom, známym ako Sprievodca, ktorý je verným služobníkom Merovejca a poslúcha iba jeho príkazy.

Neovi priatelia sa ho snažia vyslobodiť a rozhodnú sa vstúpiť do **MATRIXu**. Tam vyhľadajú Merovejca a snažia sa ho presvedčiť, aby dovolil Neovi zo stanice metra, ktorá je miestom na rozhraní dvoch svetov, odísť. Samotné miesto slúži ako nejaký čierny trh programov, obchodov s Merovejcom a pašeráctva kódov cez hranice **MATRIXu**.

Jeden z programov sa ocitá tiež na tejto stanici a vysvetľuje Neovi, že chce vyslobodiť svoju dcéru z **MATRIXu**. Tvrdí mu pritom, že ju ľúbi. Neovi sa zdá neuveriteľné, že program môže niekoho ľúbiť. Pravdepodobne sa tu rozvíja myšlienka, podľa ktorej sú dokonca aj agenti **MATRIXu** ovládaní svojimi pocitmi. V skutočnosti to však nie je nič viac než obyčajná výhovorka, ako keď tvrdia: „*mám rodinu, musím platiť účty, musím zarábať peniaze*“ a podobne. Veria pritom, že potrebujeme systém kontroly a uprednostňujú iba svoje osobné ciele, ktoré v princípe môžu súvisieť s rodinnými vzťahmi, či dokonca citovou naviazanosťou na členov svojej rodiny.

Morpheovi a Trinity prichádza na pomoc ochranca Vedmy Serafín. Spoločne vtrhnú do nočného klubu, kde nájdu Merovejca. Na požiadavku o prepustenie Nea zo stanice medzi svetmi však Merovejec požaduje schopnosti Vedmy. Chce cez ne vidieť budúcnosť. Po tom bažia totiž úplne všetci, ktorí kontrolujú tento svet. Takí ako on chcú vidieť všetko ešte predtým, ako sa to stane. Nemajú totiž záujem hrať čestnú hru. Chcú kontrolovať každú figúrku na šachovnici, aby tak poznali výsledok hry ešte pred jej začiatkom.

Toto je reptiliánsky spôsob myslenia. Vyhýba sa neočakávaným prekvapeniam a chce iba stopercentné informácie, aby si bol istý vlastným víťazstvom.

Merovejec teda žiada schopnosti Vedmy, pretože potrebuje prístup k predpovediam budúcnosti. Potrebuje vedieť, čo sa chystá robiť každý jedinec, aby on sám mohol zostať na vrchole mocenskej pyramídy. V reakcii na jeho požiadavku Trinity namieri svoju pištoľ k jeho hlave a povie: *„Všetci spoločne sa môžeme pobrať do nebies. Ja som pripravená zomrieť a vziať so sebou aj teba. Môžeš nás všetkých zabiť, mne je to v princípe jedno. Som pripravená obetovať svoj život.“*

Merovejec pochopí, že Trinity to myslí vážne a jeho žena Persefóna ho v tom len utvrdí, keď ho presviedča, že Trinity je ochotná nechať každého v miestnosti umrieť, pretože Nea miluje. Merovejec sa napokon vzdá, keďže konštatuje, že *„Vzorec lásky sa náramne podobá šíalenstvu.“* Priказuje teda Sprievodcovi, aby Nea prepustil. Trinity znázorňujúca lásku a srdce opäť alegoricky zachraňuje Nea, ktorý predstavuje naše vedomie.

Predtým, než Neo opustí **MATRIX**, chce ešte raz vidieť Vedmu. Ich rozhovor je kľúčový. Vedma prezradí Neovi, že Architekt mu povedal to, čo mu povedal, pretože jednoducho nie je v stave vidieť minulosť ani dilemu voľby. Architekt nerozumie, čo je to voľba, keďže má iba mechanické vedomie. Jeho vedomie je vedomím robota s hypertrofovaným vedomím ľavej hemisféry a bez najmenšieho prepojenia s pravou, atrofovanou hemisférou. Preto nie je schopný holistického (*teda celostného*) myslenia.

Architekt totiž nedokáže postihnúť zrakom žiadne princípy, ktoré spájajú detaily do komplexných obrazov. Kvôli stromom nevidí les. Nevidí žiadnu možnosť voľby, ani keď sa nachádza priamo pred ním, pretože vôbec nechápe princíp voľby a slobodu vôle. Je kompletne závislý od svojho programu. Jeho rozum funguje úplne rovnako ako mechanický rozum robotov. Celý zmysel jeho rovníc spočíva vo vylúčení premenlivých veličín, každá premenlivá veličina musí byť jednoznačne vyčíslená a postavená na svoje miesto. Jeho jediným účelom je prostredníctvom rovníc dať realite zmysel, aby všetko stálo na svojom mieste. On tie rovnice vyvažuje.

Neo Vedme položí otázku: *„Aký je váš účel?“*

„Narušovať rovnováhu.“ – odpovedá Vedma, keďže ona sama je predstaviteľkou pravej hemisféry s jej typickými chaotickými a intuitívnymi vlastnosťami, s heuristickým spôsobom myslenia, založeným na metóde pokusov a omylov a na vnímaní komplexnejšieho obrazu prostredia, ktoré ju obklopuje. Intuitívne dokáže vidieť budúcnosť. Jej myslenie nie

je lineárne a jej vedomie nie je limitované nejakým časovým rámcom. Jej cieľom je narušiť konštrukt založený na myslení jednej hemisféry a dosiahnuť rovnováhu zásahom zvonku.

„*Vidím blízke rozuzlenie.*“ – vysvetľuje Vedma: „*Vidím šírenie temna a smrť.*“

Zmieňuje sa mu tiež o agentovi Smithovi: „*V Matrixe sa šíri vírus. Ty si jediný, kto mu stojí v ceste. Čoskoro však získa dostatočnú silu, aby zničil tento svet. Neverím však, že tým skončí. Nezastaví sa, pokiaľ bude mať čo zničiť.*“

Vidíme teda, že temno, ktoré sa prejavuje snahou o kontrolu, smrťou a ničením energie srdca, sa pred ničím nezastaví. Toto temno chce pohltiť všetko, čo existuje. Neo chce vedieť, kto je vlastne ten agent Smith.

„*Je to tvoj protiklad. Tvoj negatív.*“ – odpovie Vedma.

Neo je vlastne agent Smith naruby, keďže Neo symbolizuje svetlo a vôľu k slobode, kým Smith stelesňuje smrť, rozklad, tmu a vôľu k zotročeniu.

Vedma hovorí: „*Smith je výsledkom rovnice, ktorá sa sama snaží vyvážiť.*“

Po nejakom čase Smith prichádza k Vedme a privlastňuje si jej schopnosti, vďaka čomu teraz smrť a tma disponujú jej predvídavosťou a intuíciou, ktoré potrebujú, aby dokázali otráviť všetko okolo seba.

Kapitáni vznášadiel zvažujú svoju ďalšiu stratégiu. Ocitli sa v situácii, keď sú odrezaní od Sionu. Snažia sa o návrat, aby pomohli pri obrane mesta, ku ktorému sa rýchlo blížia nepriateľské stroje. Vo chvíli, keď sa kapitáni radia, ako to urobiť, Neo vstupuje do miestnosti a hovorí: „*Viem, čo musím urobiť. Musím si vziať jedno z dvoch zostávajúcich vznášadiel a vydať sa k centrálnemu bloku MATRIXu, do mesta strojov.*“ Všetci si myslia, že sa zbláznil, ale on hovorí: „*Vezmem toto vedomie a prinesiem ho do samého srdca nepriateľa. Budem sa dobíjať do srdca ľudí, doposiaľ poslušných voči systému kontroly.*“ Naďalej na neho nechápavo hľadia a ešte viac sa utvrdzujú v tom, že nie je pri zmysloch, veď čo môže urobiť sám a navyše neozbrojený, nehovoriac o tom, že nikdy predtým sa žiadny koráb nepriblížil ani do vzdialenosti niekoľkých stoviek kilometrov k obranným líniam strojov. Ako by to chcel urobiť sám a na jednom korábe? Veď to je hlúposť a samovražda.

PRÍCHOD MESIÁŠA

Ešte aj Morpheus je v rozpakoch a ledva sa odvažuje opýtať, čo si od toho sľubuje. Niobe však navrhne: „*Môžeš si vziať moje vznášadlo.*“ Keď sa jej Morpheus neveriacky pýta, prečo to robí, keď ona sama nikdy neverila v proroctvo o vyvolenom, Niobe mu odpovedá: „*Ani teraz neverím v proroctvo, ale verím v neho, verím v Nea. Verím, že má silu, aby niečo zmenil. Nepotrebujem veriť v proroctvo.*“ Dáva mu teda svoje vznášadlo a súhlasí s tým, aby sa Neo spoločne s Trinity vybrali priamo do srdca mesta strojov.

Medzitým sa na druhom vznášadle Bane preberá z kómy, usmrcuje doktorku a ukrýva sa v útrobach tohto plavidla, na ktorom sa Neo a Trinity chystajú odletieť k centrálnemu bloku strojov. Má v úmysle pokúsiť sa ich zastaviť. Toto vznášadlo sa volá Logos.

Bane je ukrytý na palube vznášadla Logos a zmocňuje sa Trinity ako rukojemníčky. Bane pritom predstavuje agenta Smitha, čiže smrť a potlačenie akéhokoľvek súcitu a empatie. Ako rukojemníčku drží nositeľku posvätného ženského princípu. Neo sa ju pokúša zachrániť, ale Bane ho oslepuje prerezaným elektrickým káblom, ktorý mu vtlačí do tváre a vypáli mu tak oči. Neo úplne oslepne a Bane ho posmešne prirovnáva k slepému Mesiášovi.

Keďže v reálnom svete piatich zmyslov teraz už nedisponuje zrakovým zmyslom, viac sa už nespolieha na svoje fyzické zmysly, ale na svoje duchovné zmyslové orgány. Spolieha sa na vyššiu úroveň zraku, ktorá mu umožňuje vidieť vonkajší svet. Nedíva sa viac na veci prostredníctvom piatich zmyslových orgánov. Teraz, keď pomocou vyššej úrovne zraku dokáže vidieť skryté kódy v **MATRIXE**, vidí aj to, čo sa odohráva v reálnom svete. Pritom jasne vidí démonické vedomie agenta Smitha vo vnútri Banea, ktorý stojí oproti nemu. Neo napokon Banea zabije.

Väčšina obyvateľov Sionu, ktorí sa chystajú k boju so strojmi, neverí, že majú šancu uniknúť smrti a poraziť stroje. Bitka skutočne začína, keď stroje prerážajú obranný val Sionu a vtrhnú do mesta doslova ako roj kobyliiek, ktoré ničia všetko, čo im príde do cesty. Je ich príliš veľa, čo nám pripomína, aké veľké masy ľudí aj dnes sú totálne závislé od systému

kontroly v našom svete. Pritom títo ľudia sami odovzdávajú svoju energiu a svoje telá v prospech zachovania existujúceho poriadku. Je ich tak veľa, že doslova čelíme rojom nemilosrdných kobyliiek. Len veľmi málo ľudí sa prebudilo a uvedomilo si, aké zlo spôsobovalo týmto svojím konaním. Väčšina bude poslušne vykonávať pokyny mechanického vedomia až do konca, aj keby to znamenalo úplné zničenie ľudstva.

Niobe manévruje druhý koráb smerom k Sionu a pomocou použitia impulzu z elektromagnetickej zbrane sa jej podarí hromadne zničiť nemalé množstvo strojov, vďaka čomu si obrancovia môžu aspoň na chvíľu vydýchnuť.

Medzi Neom a členmi Rady Sionu prebehne diskusia. Neo Rade Sionu vysvetľuje, že robí to, čomu verí, že to musí urobiť. Inými slovami, pochopil svoje skutočné predurčenie a robí to, čo podľa jeho chápania musí vykonať. Robí svoju prácu, keďže teraz vie, akú prácu musí vykonať. A nakoniec ju aj vykoná. Vie, že musí svoje vedomie priniesť do sveta strojov, aby toto vedomie preniklo do rozumu a srdca ľudí, ktorí sú ešte stále v osidlach ich chorého a otráveného vedomia, aby im pomohol zmeniť sa. V tom spočíva predurčenie a poslanie Nea.

„Neviem,“ – hovorí Morpheus, – „či sa Neo dostane do mesta strojov. Neviem, či sa mu to podarí a či nás dokáže zachrániť. No s istotou viem, že do svojho posledného výdychu sa ani za nič nevzdá. Ako sa nevzdáme ani my.“

To je jedno z hlavných posolstiev tretieho dielu trilógie MATRIX. Ak sa my, ľudstvo, máme vymaniť z našej súčasnej situácie, nesmieme strácať silu vôle. Musíme pokračovať v úsilí, nevzdávať sa. Nesmieme strácať nádej, ak sa výsledok nedostaví na druhý deň. Naopak, musíme pokračovať v posilňovaní našej vôle. Len tak môžeme vyriešiť tento problém.

Tu je dôležité spomenúť scénu, kedy veliteľ obrany Sionu Lock na otázku rady, či majú šancu odraziť druhý útok strojov a či prežijú, odpovedá, že to je otázka na Morpheu lebo on ešte ako jediný verí na zázraky. To je to podstatné, čo potrebujeme pochopiť, že Lock, ktorý predstavuje naše racionálne myslenie, naše materiálne vnímanie sveta, ktoré nás „zamyká“ (angl. *lock*), pred možnosťou intuitívneho napredovania k nášmu cieľu. Ten nedokážeme svojím racionálnym myslením pocho-

piť, ale intuitívne cítime, že existuje. No a tu je dôležité nestratiť nádej a stále veriť. Aj Lock, ako predstaviteľ rácia, napokon rezignuje zo svojho postoja a pripúšťa, že ešte stále je tu nádej. Pre nás je to odkaz, že ak sa tej nádeje nevzdáme a budeme veriť aj na zázraky, máme šancu prežiť a dožiť sa zmeny.

Neo a Trinity sa priblížili k mestu strojov. Dôležité sú tri rozvodné káble z elektrickej centrály, ku ktorým sú pripojení všetci ľudia, ktorí odovzdávajú svoju energiu. Tieto káble vedú k mestu strojov, značne vzdialenému od elektrickej stanice. Počet káblov nie je náhodný, symbolizuje tri kanály, cez ktoré prúdia tri formy energie, vyživujúcej s našou pomocou mechanické vedomie strojov. Sú to naše *myšlienky*, naše *emócie* a naše *konanie*. Systém kontroly sa živí našou energiou.

V meste sú také gigantické stroje, že je priam nepredstaviteľné čeliť podobnej sile. No našťastie Neo je schopný zastaviť mnohé z nich jednoduchým zdvihnutím ruky. Je ich však tak veľa, že aj sám cíti, že zrejme nebude mať dosť sily, aby ich zastavil všetky. Preto sa snaží nabráť výšku a dostať sa nad oblaky, nad temnú energiu.

Tu Trinity prvý krát uvidí naozajstné slnko a svetlo sveta. Nebesá. V nemom úžase vzdychne, aké je to krásne. Ani sama nevedela, čo všetko je možné. Môžeme sa domnievať, že aj toto jediné jej stačilo na to, aby bola spokojná so svojou misiou. Táto cesta bola jej cieľom. Logos totiž vzápätí havaruje a zrúti sa späť do temnej vrstvy atmosféry.

Opäť je tu silná symbolika. Logos je grécky pojem, ktorý v preklade znamená „slovo“. Najsilnejším slovom je stratené slovo „*nie*“. A havarované vznášadlo Logos, teda „slovo“ idúce odporovať strojom, v tejto scéne symbolizuje vyslovenie slova „*NIE*“.

Trinity príde pri páde Logosu o život. V momente, keď zomiera, zomiera aj Logos (teda slovo). Neo sa s ňou lúči tým najsymbolickejším aktom lásky, bozkom. Keďže nádeje spájané so slovom „*nie*“ stroskotali zároveň s pádom Logosu, je potrebná obeta, ktorá nevyhnutne prichádza na rad, ak nehovoríme „*nie*“. V takých prípadoch je nutná obeta, ktorá nie je ani prvá, ani posledná. Určite by sme boli radšej, ak by nebola potrebná. Vždy je lepšie vyhnúť sa jej tým, že sa usilujem zmeniť naše vedomie a hovoriť „*nie*“. No ak nie možné sa jej vyhnúť, obeta musí prísť.

DEUS EX MACHINA

Neo nakoniec stojí pred akýmsi obrazom vládcu mesta strojov, ktorého by sme mohli nazvať aj „*Deus ex machina*“ (čo v preklade znamená „*boh zo stroja*“). Neo mu hovorí, že chce iba niečo povedať a potom si s ním môžu robiť čo chcú. Nebude sa im brániť. Vládca strojov to odmietne slovami, že od Nea nič nepotrebuje. Neo teda hovorí, že v tom prípade ho môžu zabiť. Tu je jasná alegória na odovzdanosť. Ak naplníte svoje pravé poslanie, ste odhodlaní v ňom pokračovať a naplniť ho aj za cenu svojho života. Je to jasný príklad sebaobetovania sa. Ide o čistý prejav absolútneho odhodlania. Viery v seba samého.

„*Program Smith, ten vírus, sa vymkol dokonca aj spod tvojej kontroly.*“ – hovorí Neo tomu „*Deus ex machina*“, čiže kolektívnemu vedomiu sveta strojov. Inými slovami – smrť čochvíľa pohltí všetko: „*Ani ty to neprežiješ! A nebudeš viac nič kontrolovať. Ostane ti iba zničený svet. A táto ničota strhne do prázdnoty aj teba. Smith sa vymkol spod kontroly a po tom, ako nakazil celý MATRIX, sa tento mor čoskoro rozšíri aj do tohto mesta. Nedokážeš ho zastaviť, no ja to urobiť môžem.*“

To znamená, že Neo sa snaží uzavrieť dohodu s mechanickým rozumom na princípe - ja sa postarám o Smitha, ak ty ušetríš Sion. Stroj sa ho pýta, čo chce a Neo odpovedá: „*Chcem mier.*“ Inak povedané, Neo je ten, kto nesie mier a snaží sa dosiahnuť prímerie medzi strojmi a ľudstvom.

Stroje nakoniec pripájajú Nea k MATRIXu cez svoj centrálny blok. Keď to urobia, Neo musí podstúpiť boj so Smithom. Zároveň s tým stroje zastavia útok na Sion. Nikto z obyvateľov mesta nechápe, čo sa stalo, jedine Morpheus vie, že to musí nejako súvisieť s tým, čo robí Neo. A ako prvý skladá svoju zbraň, pričom sa týmto gestom snaží dať najavo, že chce dať šancu mieru.

Neo sa pripojí k MATRIXu a začína bojovať so Smithom. Tisíce replikovaných kópií Smitha sa zoradili, aby sledovali zápas, v ktorom bude bojovať s Neom. Smith to komentuje slovami, že už vie ako to skončí, keďže má schopnosti Vedmy a tak stačí, ak sa jeho repliky budú iba prizerať. Smith ako predstaviteľ smrti následne Neovi povie, že vďaka nemu už vie, čo je zmyslom každého života. „*Je ním smrť,*“ vyhlási Smith. Neo tak boju-

je priamo so smrťou, ktorú nemožno poraziť. Je to naozaj priam epický súboj. Lenže Neo sa nevzdáva. Smrť nie je všemocná. Život jej stále odoláva.

Smith ale nevie, že Neo je pripojený k centrálnemu bloku strojov, čo poskytuje strojom a ich centrálnemu bloku prístup k tomuto vírusu. Smith ako vírus, pohlcuje ľudí, preniká do ich vnútra, stáva sa nimi, oni sa stávajú ním. Takže Neo je na konci tejto bitky pripravený vpustiť Smitha do svojho vnútra, aby stroje mohli lokalizovať vírus a zničiť ho. Uprostred bitky, keď je už jasné, že pre Nea je to beznádejný zápas a Smith ho ako meteor z veľkej výšky zrazí na zem, Neo sa aj napriek tomu dvíha na nohy, aby pokračoval v boji. Smith sa ho pýta: „*Prečo? Prečo ustávaš? Prečo chceš ďalej bojovať? Nemôžeš vyhrať. Nemáš silu, aby si tento zápas vyhral. To, čo robíš, je zbytočné, nemá žiadny zmysel, aby si pokračoval v boji. Tak prečo sa nevzdáš?*“

Neo mu na to odpovedá: „*Preto, lebo je to moja voľba.*“

Prvoradá je totiž sloboda našej vôle. Jedine silou oslobodenej vôle sa môžeme vymaniť z MATRIXu. Aj keď si to vyžiada obeť.

Neo nakoniec umožní Smithovi, aby prenikol do jeho vnútra. Vďaka tomuto aktu sebaobetovania stroje lokalizujú vírus a zničia tento program. Smith exploduje v mohutnom výbuchu bieleho svetla. Zároveň s ním vybuchujú všetky jeho kópie a my vidíme tento výbuch bieleho svetla v tvare kríža, ktorý symbolizuje akt sebaobetovania. Na mieste Smitha ostáva ležať Vedma.

Nakoniec sa dostávame k tomu, čo vlastne znamená meno hlavnej postavy trilógie MATRIXu. Neo je v ňom pod svojím menom Thomas Anderson, čo znamená syn človeka (*Anderson = Son of Man*). Neo je teda postava symbolizujúca Krista, Spasiteľa, Mesiáša – alegoricky. Keď zomiera v MATRIXe, vidíme znak kríža na jeho hrudi, pričom on sám je obklopený žiarivými zlatými lúčmi, pretože dosiahol úroveň vedomia porovnateľnú s vedomím samotného Krista. Neo stelesňuje vedomie vlastné Kristovi, pripravenosť obetovať všetko, aby dosiahol prerod ľudstva. Vidíme tiež poslednú pózu Nea v meste strojov. Je to póza ukrižovania.

Stroje tak odsúhlasia mier medzi nimi a ľudstvom. Vojna medzi mechanickým vedomím a ľuďmi sa skončila. Davy nadšených obyvateľov Sionu jasajú šťastím, že vojna sa skončila a môžu žiť naďalej v mieri.

Záverečná scéna je venovaná rozhovoru medzi Architektom **MATRIXu** a Vedmou, ktorá hovorí Architektovi: „*Nuž, obyvatelia Sionu sú konečne slobodní. Ale čo ľudia, ktorí sú ešte stále pripojení k Matrixu? Čo bude s nimi? Alebo aspoň s tými, ktorí sa chcú oslobodiť od Matrixu?*“

Architekt v súlade s dohodou, po tom všetkom, čo Neo urobil pre stroje tým, že pomohol zničiť Smitha, odpovedá: „*Tí, ktorí sa budú chcieť odpojiť od **MATRIXu**, budú oslobodení.*“ To sú posledné slová Architekta vo filme. Inými slovami, sloboda začína rozhodnutím opustiť systém kontroly. To rozhodnutie je slobodné. Nikto nám v tom nebráni.

Predsa však zostáva ešte jedna otázka, ktorá vyplýva z celej trilógie ako celku. Táto otázka nie je ani alegorická, ani symbolická a v kontexte celej trilógie znie takto: „*Kto je vyvolený?*“

Odpoveď znie: „***Si to ty! Práve ty!***“

Nikto nedokáže vidieť za rozhodnutia, ktorým nechápe.

PREHĽAD POSTÁV A ICH ALEGÓRIA S NAŠIM SVETOM:

ARCHITEKT MATRIXU

- predstavuje bezuzdné ľudské EGO, ktoré sa úplne vymklo spod kontroly, pričom nás stále hlbšie a hlbšie ponára do systému kontroly; je to dominancia ľavej hemisféry, reptiliánsky R-Komplex a tomu zodpovedajúci spôsob myslenia, ktorý sa objavuje pri dominancii ľavej hemisféry; všetci tí, ktorí nás kontrolujú, sa správajú ako reptiliáni; všetko sa musí podriaďovať ich egoistickému záujmu a ich zvrátenej predstave „poriadku“; oni nás priviedli do chaosu, v ktorom sa nachádzame; typickou črtou je deterministický aspekt ich svetonázoru, sú príkladom myslenia zbaveného slobody vôle (determinizmus).

VEDMA (ORACLE)

- stelesňuje intuíciu, prevahu pravej hemisféry, v jej postave sa dajú nájsť niektoré známky doktríny „New Age“, ale bez negatívnych aspektov tohto konceptu; reprezentuje vedomie, ktoré nie je limitované nijakým časovým rámcom; dôležitá rola stredného mozgu medzi oboma hemisférami; schopnosť predvídať a predpovedať (proroctvá); nelineárne myslenie.

MEROVEJEC

- reprezentant temných okultistov a satanistov; protivník všetkých a nositeľ sily, ktorá nás rozožiera a zotročuje z nášho vnútra (Satan v starohebrejskom jazyku znamená – nepriateľ, ten kto nás rozdeľuje); stelesňuje vedomie, ktoré zasieva rozbroje; vedomie typu – po mne potopa; zmyselnosť a najnižšie inštinkty a pudy (kŕmenie zvera v ľudskom vnútri); manipulácia a klamstvo; temní okultisti, ktorí sami seba nazývajú iluminátmi (vládcovia nášho sveta).

AGENT SMITH

- *symbol strachu a smrti; šíri sa všade ako vírus a mor; rakovinový nádor požierajúci srdce; otrava, infekcia, choroba; otrávil kapitána Banea a urobil z neho nástroj smrti; synonymum tmy, rozkladu, entropie; kataklizma.*

MORPHEUS

- *stelesňuje rozum, je mentálnym aspektom vedomia; je rozumom, je naším intelektom; využívajúc náš rozum dosahujeme poznanie a spojenie s pravdou; on nám odhaľuje pravdu.*

TRINITY

- *symbolizuje posvätný ženský princíp, ktorý je v našom svete ohrozený; stelesňuje ducha, srdce, náš súcit, energiu lásky; vystupuje ako most medzi Morpheom a Neom; srdce je most, ktorý spája náš rozum a našu vôľu; srdce je centrum.*

NEO - VYVOLENÝ

- *ešte ako Thomas Anderson stelesňuje každého z nás; on je my; v jeho postave je prezentovaná naša existencia priemernej ľudskej bytosti v pavučine „MATRIXU“, prebývajúc v spánku; ako Neo však už stelesňuje naše konanie; on je vôľa; reprezentuje smelosť, statočnosť; symbolizuje svedomie, túžbu robiť to, čo považujeme za správne; je nositeľom našej túžby po slobode; je teda symbolom vôle.*

VP ZSSR

(VNÚTORNÝ PREDIKTOR ZJEDNOTENEJ SOCIÁLNE SPRAVODLIVEJ RUSI)

MATICA A „MATRICA“ NIE JE TO ISTÉ

O recepte na získanie slobody vo filme „Matrix“

TORDEN
Vysoké Tatry
2026

SLOVO VYDAVATEĽA

Kľúčový prínos VP ZSSR (*Vnútrošného Prediktora Zjednotenej Sociálne Spravodlivej Rusi*) do tejto knihy je súbor praktických postupov (*operacionalizácia*) duchovna bez ideologického náteru:

- **Matica**¹ (*miera*) je *Predurčenie*: šablóna možných stavov a prechodov
- **Matéria** je nosič
- **Informácia** je obraz, ktorý matériu naplňa a kóduje sa mierou

V tejto triáde čas a priestor nie sú prvotné – rodia sa z nadradených mier. Všetko prebieha naraz, ako v kvantovom svete. Preto každá skutočná reforma sveta nezačína v matérii, ale začína v mierach, ktorými pripúšťame alebo vylučujeme isté formy života.

Tento predslov nie je pozvánkou do pasívneho obdivu KSB (*Koncepcie spoločnej bezpečnosti*). Je to pracovná výzva. Čitateľ nie je len konzument. Je spoluautor. Konceptuálne myslenie nie je súbor dogiem, ale zručnosť práce s mierami:

- rozpoznať, v ktorej matici práve konáme,
- položiť si otázku, kto ju navrhol a čomu slúži,
- a rozhodnúť sa, či v nej budeme pokračovať, alebo prejdeme vyššie

Vyššie však neznamená „*radikálnejšie*“ či „*silnejšie*“. Znamená etickejšie a pravdivejšie voči Predurčeniu, ktoré netlačí, ale vedie.

Človeku, ktorý sa nechce iba „*prebudiť*“, ale chce sa ujať riadenia svojej miery, prestane byť „*Matrix*“ akčným filmom o strojoch. Stane sa priamou výzvou: stať sa spolupracovníkom *Predurčenia*.

Ak sa ešte stále pýtate, či svet riadia stroje, ľudia, alebo hyperrealita, položte si zásadnú otázku: *Kto riadi svet, v ktorom žijeme? Kto riadi vašu mieru?* Kým odpoviete, prebehnete si v tichu všetky vrstvy: *obrazy, návyky, egregorické ťahy, koncepty, jazyky, túžby*. A potom urobte jednoduchú, no rozhodujúcu voľbu: prihláste sa k Matici, ktorá prevyšuje všetky ostatné. Nie iba deklaratívne, ale v plnom rozsahu jej obsahu.

Toto je totiž skutočná tabletká pravdy.

Róbert MERVA

riaditeľ vydavateľstva TORDEN

1 **matica** - matematický výraz pre tabuľkové usporiadanie čísel, symbolov alebo výrazov, zoradených do riadkov a stĺpcov, v tomto prípade použitá na modelovanie dynamických systémov

1. A JE TU FILM

Mnoho ľudí a najmä mládež si už pozrelo film „*Matrix*“. Reakcie naň sú rôzne, no jeho popularita sa poprieť nedá. Dokonca aj v knihe o V. V. Putinovi „*Z prvej ruky – rozhovory s Vladimírom Putinom*“ je zmienka od mladšej dcéry prezidenta RF o tomto filme: „*A ešte ... U nás teraz beží populárny film „Matrix“, no otec ho ešte nevidel. Volali sme ho. On nám povedal, že teraz nemá čas, ale určite si ho pozrie neskôr.*“

O čom je teda tento film? Na prvý pohľad je to len ďalší thriller na ktorý sa zabudne, bez výraznejšieho vplyvu na myseľ a morálku divákov ktorí po nejakom čase budú prahnúť po nových násilných scénach, no v inom podaní.

Tu je krátky opis filmu:

Mladý človek menom Thomas Anderson pracuje v počítačovej firme a vo svojom voľnom čase sa zaoberá hackerstvom¹ pomocou svojho domáceho PC. Hackerstvo je jeho hlavná náplň, v ktorej sa natolko zdokonalil, že sa stal jedným z najmocnejších hackerov planéty s nickom Neo. V sieti hľadá istého Morpheu, ktorý je hlavou tajnej zločineckej organizácie, no tento si ho cez počítačovú sieť nájde sám. Morpheus dohodne s Andersonom stretnutie najprv so svojimi ľuďmi, kde mu odkáže, že na následnom osobnom stretnutí mu zodpovie otázku, ktorá ho (*Andersona*) trápi najviac: „*Čo je to, MATRIX?*“ Anderson súhlasí, a tak prebehne ich stretnutie, ktoré vo filme zmení osud celej planéty.

Podľa Morpheovho vysvetlenia, náš bežný viditeľný svet existuje ako neurálno-interaktívna simulácia (*model*), podporovaná strojovo-počítačovým systémom volaným „**MATRIX**“, a planéta Zem (*minimálne posledných 200 rokov*) je vyprahnutou pustinou, nad ktorou sa rozprestiera zatemnené nebo bez slnka a hviezd. Je to výsledkom činnosti

1 Hacker je odborník na nepovolené vniknutie do počítačov na internete a k súborom v nich uložených.

technokratickej civilizácie, ktorá sa zavŕšila vojnou medzi ľuďmi a strojmi, v ktorej vyhrali stroje a následne prevzali moc nad ľuďmi, pričom si ľudí začali pestovať ako bioenergetický zdroj na podporu svojej funkcionality. Ako živé batérie.

Každopádne aj za týchto podmienok existuje „*hnutie odporu*“, nazýva sa „Sion“ a vedie boj proti zvrchovanej vláde strojov nad ľuďmi. V umelelom „MATRIXe“ – virtuálnom svete, účinkuje kľúčová postava, ktorá sa volá „Vedma“. Ona, ako sa vo filme spomína, „*vie všetko*“: aj to, čo bolo, aj to, čo bude. Preto k nej z reálneho sveta (*formou neautorizovaného vstupu do neurálno-interaktívnej siete generovanej „MATRIXom*“) chodia na konzultácie hlavní hrdinovia filmu: Morpheus, Trinity a Neo.

Podľa Morpheovho rozprávania, v časoch, keď sa „MATRIX“ ešte len tvoril, narodil sa v ňom človek so zriedkavou schopnosťou pozmeňovať a podriaďovať si „MATRIX“ podľa seba. Práve on pomohol Morpheovej skupine oslobodiť sa od „MATRIXu“ a začať konať v reálnom svete. Tento človek už dávno zomrel, no podľa Vedminho proroctva sa znova vráti a jeho príchod povedie k pádu „MATRIXu“ a ukončí mnoho sto-ročí trvajúcu vojnu medzi ľuďmi a strojmi.

Pred Neovým príchodom viedla Morpheová skupina informačnú vojnu za oslobodenie pozemšťanov (*ktorú realizovala nabúravaním sa do „MATRIXU“*) z paluby špeciálnej vznášajúcej sa lode nazvanej „Nabuchodonozor“, v snahe nájsť budúceho záchrancu ľudstva. V „MATRIXe“ proti nim bojujú takzvaní „*agenti*“ systému, navonok neodlíšiteľní od bežných ľudí, ktorí však dokážu ľubovoľne meniť svoj výzor a disponujú aj nadľudskou silou a „*paranormálnymi*“ schopnosťami.

Obe strany „*lovia*“ Andersona, sledujúc tým vlastné ciele: „*agenti*“ chcú použiť Andersona ako hackera na prielom do obranného informačného systému centrálného servera počítačovej siete rebelov, volaného „Sion“; A Morpheus vidí v Andersonovi nového záchrancu ľudstva – Nea, schopného oslobodiť ľudí z otroctva „MATRIXu“ a jeho sveta preludov. V tomto aspekte sa námet filmu prelína s biblickými príbehmi, podľa ktorých (*v Starom aj Novom zákone*) záchrana ľudstva má prísť skrze Mesiáša – Božieho Posla. Nakoľko história Nového zákona je najviac rozšírená v západnej spoločnosti, tak aj vo filme existujú analó-

gie jej hlavných postáv: Neo je analógiou Krista; Morpheus je analógiou Jána Krstiteľa; a film má aj svojho Judáša.

Vývoj scenára má v sebe všetko, čo je typické pre každý thriller: opakované naháňačky, umelecky stvárnené súboje a prestrelky, farbisté vraždy, napäté situácie, v ktorých „*happy-end*“ visí na vlásku, a ďalšie atribúty tohto žánru. Všetky strhujúce scény sú odzrkadlením úspechov dnešnej počítačovej grafiky. A tie sú najpríťažlivejšie hlavne pre mladého diváka.

No podobných vecí je dosť aj v iných thrilleroch, a preto samotná pestrosť filmu, všetky výtvary počítačovej grafiky v ňom atď. neobjasňujú jeho neobyčajnú popularitu po celom svete.

Okrem pestro stvárnených súbojov je vo filme aj iný oveľa hlbší zmysel. A možno práve podvedomá túžba človeka spoznať ho, robí film tak populárnym; najmä medzi mládežou, ktorá sa ešte len chystá vojsť do samostatného života...

2. LOV NA ČLOVEKA A OTÁZKY ŽIVOTA A SMRTI

“Lov na človeka je v plnom prúde!” — týmito slovami sa začína hlavná dejová línia filmu². A v tejto vete je vyjadrená aj celá podstata technokratickej civilizácie: je protiľudská už len preto, že ničí biosféru ako celok, a bez nej človek nemôže žiť.

Protiľudskosť technokratickej civilizácie sa prejavuje všelijako, okrem iného aj neadekvátnosťou obsahu informácie k forme jej podania. Západná regionálna civilizácia sa v druhej polovici 20. storočia stala lídrom v oblasti rozvoja techniky a technológií a začala ich masovo nasadzovať do všetkých oblastí života, čím sa stala lídrom aj v zatahovaní ľudstva do technokratickej katastrofy. A práve tak, ako dnes Západ nemá konkurenciu vo výrobe obalov pre rôzne produkty, tak je aj lídrom vo vymýšľaní spôsobov a foriem šírenia informácií: TV, rádio, mobilné telefóny, internet, elektronická pošta, telemosty, internetové diskusné fóra a pod.

Masové nasadenie týchto prostriedkov a ich používanie po celom svete bolo umožnené vďaka technickému prvenstvu Západnej civilizácie a jej aktívnej globálnej trhovej politiky. Tým, že sa Západ stal technologickým lídrom, zároveň uspel aj vo vnucovaní svojho pohľadu (*na problémy rozvoja ľudstva a spôsoby ich riešenia*) iným kultúram vrátane tej ruskej.

No aj keď je Západ vývojárom a výrobcom efektívnych foriem podávania informácie, nie je schopný ponúknuť nič nové po obsahovej stránke, čím by bolo možné tieto formy naplniť. A o tomto sa boja odkryto a priamo hovoriť aj vedci a teológovia Západu: po prijatí Biblie ako *pravdivého „Božieho slova“* Západ sám seba svetonázorovo oslepil a zostal obsahovo

2 „**International Manhunt Underway**“ — to je novinová správa, ktorá sa zobrazuje na Neovom monitore (*čítaná umelým hlasom*), zatiaľ čo on spí, s hlavou zloženou na stole (*približne v 6. minúte 54. sekunde filmu*).

neplodným: „*Svedomie je ohraničené Bibliou a Biblia je ohraničená poznatkami*,“ – povedal M. Žvanecký.

Žiadny z minulých ani súčasných svetonázorových projektov Západu (*rôzne filozofické školy a staroveké učenia, vrátane marxizmu, definujúce ďalší smer rozvoja civilizácie*) nie je schopný vyvieť západného človeka z ohrady biblického svetonázoru. A možno preto, že Západ si túto slepú uličku nevšimol (*pri hľadaní únikovej cesty z nej*), zostal koncom 19. storočia lačný po všetkom východnom: duchovné praktiky jogy, východné bojové umenia, budhizmus, momentálne sa aktívne rozširuje medzi obyvateľstvom krajín Západu „*islamský fundamentalizmus*“ a pod. No ako už ukázalo 20. storočie, Západ si aj pri osvojovaní výdobytkov iných kultúr regionálnych civilizácií úspešne osvojuje len jej formy, pritom z veľkej časti stráca alebo deformuje jej obsah.

A práve na pozadí tohto, zdanlivo nekonečného biblického močiara sa na svetových plátnach koncom 20. storočia objavil film „*Matrix*“ – svojím spôsobom symbolický a neobyčajný fenomén, nakoľko predstavuje do značnej miery úspešný pokus ako sa vytrhnúť zo zajatia biblických odpovedí na životne dôležité otázky. Tieto otázky boli sformované už pred niekoľko tisíc rokmi hierarchiou „*žrecov*“ starého Egypta, keď sa rozhodli šíriť svoj biblický projekt zotročenia celého ľudstva a nastolenia vlastnej globálnej neobmedzenej démonickej moci na osnove programovania psychiky ľudí lživým učením viery. Posudzovanie tejto vierouky bolo minimálne posledných 2000 rokov blokové rôznymi deklaroványmi aj tichými „*tabu*“, a predovšetkým na Západe, ktorý sa stal citadelou otroctva, kvôli ktorému realizoval svoje nájazdy na okolité národy.

Film „*Matrix*“ toto „*tabu*“ narušil. Aj keď len nepriamo, no dotýka sa problémov, ktoré sú kľúčové pre vyriešenie krízy rozvoja súčasnej technokratickej, protiludskej civilizácie, navádzajúc divákov k otázkam: „*V čom spočíva zmysel života na Zemi? Prečo je ľudská kultúra škodlivá a vedie ľudstvo k vojenskej a ekologickej samovražde? Chcú ľudia byť v budúcnosti rukojemníkmi a otrokmi strojov, ktoré sami zhotovili (tým skôr po vytvorení umelej inteligencie)? Aké existujú varianty záchrany? Aké sú skutočné vzťahy človeka s Bohom a vzťahy človeka so Satanom?*“

Táto tematika, veľmi aktuálna pre život každého človeka i celého ľudstva, je veľmi zriedkavým javom v západnej kinematografii. Možno práve preto sa film stal tak populárnym po celom svete, no jeho popularita je svojským dôkazom toho, že vyššie sformulované otázky znepokojujú dokonca aj tých, ktorí nemajú sklon o nich vedome hovoriť konkrétnymi slovami. V rovnakom čase sa objavuje film, informačný produkt západnej biblickej kultúry, a hovorí o problematike vyriešenia krízy celého ľudstva v obrazno-alegorickom, umeleckom jazyku.

V umeleckých jazykoch iných kultúr (*islamskej, budhistickej, ruskej, hinduistickej atď.*) by tieto problémy aj spôsoby ich riešenia boli zobrazené asi inak. No kým tieto problémy nebudú sformulované do konkrétnych slov (*vylučujúcich nejednoznačné chápanie*), bude sa ich riešenie ľuďom predkladať v obrazovej forme (*pôsobiac na podvedomie*) cez najdostupnejšie zo všetkých umení – cez film. Pritom samotná umelecká predloha bude vždy predstavovať tichý kompromis medzi úsilím človeka oslobodiť sa zo zajatia a úsilím globálneho znacharstva (*riadiaceho biblický projekt zotročenia ľudstva*) udržať všetkých ľudí v zajatí svojej lži. To sa týka aj filmu „Matrix“, ktorého alegorický obsah (*druhá zmyslová rovina*) je Západnej biblickej kultúre cudzí a podryva jej stabilitu.

O tom, že aj film „Matrix“ je nenápadným kompromisom medzi túžbou po slobode a túžbou po otrokárstve, svedčí aj ten fakt, že Morpheus (*bojovník so zlým „MATRIXom“*) a jeho druhovia nediskutujú o nemorálnych vlastnostiach jeho algoritmiky. No len čo sa dostanú z moci nevyhovujúceho im „MATRIXu“, tak predstavitelia systému „Sion“ sa fakticky stávajú súčasťou alternatívneho „MATRIXu“³ bez ohľadu na to, či si to sami uvedomujú alebo nie. Majiteľkou alternatívneho „MATRIXu“ vo filme je Vedma, ktorá „vie všetko“. No obsah alternatívneho „MATRIXu“ zostáva tiež neprediskutovaný a spôsob života ľudstva pod jeho mocou zostáva skrytý, a teda sa bezdôvodne predpokladá, že v alternatívnom „MATRIXe“ bude všetko lepšie.

To, že táto časť zápletky nie je zobrazená priamo, ešte neznamená, že tento detail unikne pozornosti vnímavého a premýšľajúceho diváka. Možno aj s cieľom vytvorenia určitých asociácií boli mená hlavných po-

3 Inej virtuálnej reality vytvorenej strojmi, postapokalyptického sveta ovládaného strojmi. – pozn. prekl.

stáv vybrané tak, aby podvedomie nútilo diváka správať sa určitým spôsobom, potrebným pre scenáristov a ich kurátorov.

Morpheus (*v súlade so svojím menom*) verí, že objektívna realita a jej obrazy v psychike človeka nie sú prepojené, podobne ako sa to deje v snoch: t. j. v čase, keď je podvedomie zaneprázdnené spracovávaním informácií nazhromaždených za bdelého stavu a vedomie sledujúce sen (*z väčšej časti stratiac vôľu*) vidí nereálne obrazy na rozdiel od tých, ktoré vníma v reálnom bdelom živote. Zatiaľ čo vo sne je takýto stav normálny, tak v bdelom stave sa takýto stav vyskytuje iba v psychike trpiacej schizofréniou. Po takomto úsudku by sme každú analýzu filmu a jeho scén mohli hodnotiť ako posudzovanie schizofrenického a narkotického blúznenia autorov scenára a režisérov filmu; a celú popularitu thrilleru by bolo možné vysvetliť psychickou chorobou všetkých tých, ktorí si sledovanie tohto filmu užívali. A hoci globálna civilizácia po morálnej a psychickej stránke naozaj nie je úplne zdravá a pre niektorých je „*Matrix*“ skutočne zobrazením ich schizofrenických alebo narkotických vízií či zlých snov, tak každopádne, v mene budúceho oslobodenia a uzdravenia psychiky spoločnosti je nutné zobraziť reálne prepojenia obrazov „*Matrixu*“ s objektívnou realitou také, aké naozaj sú... A odhaliť tak aj alegorickú *svetonázorovú* zložku námetu tohto thrilleru, ktorá ho robí tak populárnym.

Vo filme môžeme nájsť dva spoločensky užitočné svetonázorové výroky, ktoré sú otvorene postavené priamo pred všedného diváka (*väčšinou bezstarostného konzumenta všemožných pôžitkov*, „*Chlieb a bry*“) a najmä amerického diváka-konzumenta:

Nie ste cicavce, – t. j. vy nie ste ľudia, ste vírus, „*ľudstvo je choroba, rakovinový nádor na planéte, a my (inteligentné stroje – podľa scenára filmu) sme liek*“;

„SYSTEM FAILURE“ – „*Zlyhanie systému*“ (tento nápis sa zobrazí na konci filmu na jednom z počítačov).

Kým v prvom výroku je všetko viac-menej jasné (*globálna biosféricko-ekologická kríza je viac než očividná*), ten druhý potrebuje trochu do-vysvetliť.

Ako väčšina z nás vie (*kto sa aspoň trochu rozumie počítačom*), tak v prípadoch, keď zlyhá systém, tak väčšinou postačí len reštart počítača,

v horších prípadoch je treba reінstalácia operačného systému a všetkých programov odznovu. Inými slovami, nápis na displeji počítača na konci filmu nám jasne naznačuje, že predošlý systém globálneho riadenia ľudstva (*pod opaterou ktorého si človeku podobný jedinec-vírus zvykol bezstarostne a nenásytne užívať život*), ktorý zlyhal, nechá v blízkej budúcnosti každého osamote aj s problémami celého ľudstva i planéty. A tieto problémy majú systémotvorný charakter, nie lokálno-personálny.

Tieto dva výroky, povedané v otvorenej forme, predstavujú výčitku pre každého jedinca-vírus: *Je najvyšší čas začať premýšľať nad riešením problémov vytvorených vlastným parazitizmom na iných členoch spoločnosti a biosfére planéty.*

Tieto úvahy môžu viesť dvoma odlišnými smermi:

Na čom parazitovať ďalej? Ako v tom pokračovať? A pod ochranou akého nového „MATRIXu“ to bude?

Ako prestať parazitovať? Ako vytvoriť alternatívny systém vzťahov medzi všetkými ľuďmi aj medzi ľuďmi a Matkou-Zemou, a hlavne taký, ktorý bude základom pre budúci celosvetový rozvoj každého človeka a ľudstva ako celok?

V týchto výčitkách, ktoré vedú k nutnosti vybrať si jednu z dvoch možností, je vlastne všetko pozitívne a dobré, čo je vo filme povedané priamo.⁴ Na ktorú z týchto dvoch otázok hľadať odpoveď, o tom sa každý rozhoduje sám. Či má zmysel samostatne hľadať tieto odpovede, alebo si radšej ďalej bezstarostne užívať život a odpovede nech hľadajú iní? – na túto otázku si musí tiež každý odpovedať sám.

Všetky ostatné pozitívne a dobré veci sú vo filme vyjadrené alegoricky, a preto musíme pohľadať odpoveď na mnohé nevyslovené otázky. No hlavne musíme nájsť odpoveď na otázku: *Existuje objektívne v Prírode niečo také ako „MATRIX/Matica“*, čo vo filmovom scenári alegoricky stvárňoval strojový systém (*ktorý sa pre ľudstvo stal protézou biosféry, tovarňou živých snov a zdanlivo reálneho života všetkých ľudí*)? Alebo autori filmu majú len schizofrenicky zvrátené videnie sveta a „MATRIX“ nie je alegorickým obrazom niečoho reálneho, ale len ich výmyslom?

„Čo je to realita?“ – taká otázka vo filme zaznie, no priama odpoveď na ňu (*vyvierajúca z individualizmu kultivovaného biblickou kultúrou*) je

⁴ Aj Neo si vo filme vyberá jednu z dvoch možností-tabletiiek: modrá – ostať v starom „MATRIXe“ a žiť po starom; červená – vstúpiť do skutočného života. – pozn. prekl.

daná v duchu „solipsizmu“⁵: *reálne je iba to, čo si uvedomuješ*. Avšak povýšenie názoru, že „*realita je to, čo vnímaš*“, na úroveň všeobecného zákona jestvovania, je pestovaním si vlastnej schizofrénie, cestou k zámene reálnej existencie za hranicami poznateľného s produktami myšlienkovvej činnosti vlastnej psychiky.

Subjekt druhu „Homo Sapiens“ vníma iba časť Objektívnej reality. Každopádne, na otázky: *Ako je organizovaná Objektívna realita? Akú veľkú časť z nej je schopná vnímať väčšina subjektov druhu „Homo Sapiens“? Ako navzájom reagujú Objektívna realita ako celok a tá jej časť, ktorú si subjekt uvedomuje v každom okamihu času?* – je každému divákovi daná možnosť si odpovedať sám bez toho, aby upadol do schizofrénie alebo uviazol vo svete vlastného vedomia. Pri tom aj schopnosť diváka nezbadat' vymenované otázky, ako aj otázky vyvierajúce z nich, je takisto svojrázna odpoveď na každú z týchto otázok.

A bez odpovede na ne, nie je možné dať odpovede na dve vzájomne sa vylučujúce otázky, na ktoré priamo poukazuje a naráža samotný film:

- Bud', *dalej parazitovať* (ako *humanoidné vírusy*) bez podpory nejakej „*matice*“, ktorá zlyhala?
- Alebo, *prestať parazitovať* a začať žiť ľudsky?

Teraz sa vrátime k tej skutočnosti, že strojový systém, – vytvárajúci ľudstvu živé sny, ktoré ho zase podporovalo energeticky (*hlavným poslaním ľudstva vo filme bolo „byť batériou“*), – dostal meno „**MATRIX/Matica**“. Dnes väčšina ľudí toto slovo pozná ako matematický termín definujúci dvojrozmernú tabuľku, v ktorej bunkách (*v priesečníku každého riadku a každého stĺpca*) môžu byť akékoľvek matematické objekty, vrátane nových matíc.

Ďalšia interpretácia maticu definuje všeobecne ako matematický objekt pojmovovo nerozlučne spojený s mnohorozmernosťou priestoru skúmaných formálnych parametrov. Okrem toho, matica sama o sebe predstavuje prostriedok, ktorý dáva množine⁶ organizačnú štruktúru a určenie vzájomných vzťahov medzi rôznymi množinami (*toto našlo najvýraznejšie použitie v programovaní databáz*).

5 SOLIPSIZMUS (lat. solus – jediný; a ipse – sám) je teória, podľa ktorej existuje iba človek a jeho vedomie. Objektívny svet, vrátane druhých ľudí, existujú iba vo vedomí samotného jedinca („*filozofický slovník*“ z redakcie akademika dialektického materializmu I. T. Frolova, M., „*Politizdat*“, r. 1981).

6 V matematike existuje odbor „teória množín“, kde „množina“ je prvotným pojmom.

Matice takýchto kvalít disponujú vlastnosťami metrologických štandardov, s ktorými korelujú elementy štrukturálne usporiadaných množín.

No všetky vyššie uvedené definície sú len úzke profesionálne interpretácie chápania slova „*matica*“. Všeobecný význam slova je oveľa širší. „*Sovietsky encyklopedický slovník*“ (Moskva r. 1986) odvodzuje naše slovo „*matica*“ od lat. „*mater*“ = matka. A všetky významy tohto slova, ktoré našli uplatnenie v rôznych oblastiach činnosti a sú uvádzané vo výkladových slovníkoch, tak či onak súvisia s tým, že *matica* (v *polygrafii*, v *mechanickom opracovaní materiálov a pod.*) je podstatou určujúcou obraz produktu vytvoreného na jej základe, a tiež podstatou dávajúcou usporiadanosť matérii, z ktorej je produkt vytvorený. Ako sa teda zdá, tak slovo „*matica*“ zahŕňa všetky pojmy týkajúce sa tvorby obrazu *zodpovedajúceho predurčeniu* akéhokoľvek informačného nosiča na materiálnom základe.

3. MATEMATIKA A BOŽÍ ZÁMER

Vzhľadom na túto definíciu slova „*matica*“ je strojový systém produkujúci ľudstvu živé sny vo filme nazvaný správne. A to nás vedie k otázke: „*je strojový systém jedinou maticou, alebo je aj táto matica súčasťou inej, ktorá predurčuje jej existenciu a fungovanie?*“

Aby sme neobmedzovali všeobecnosť svojich úvah, bude lepšie predpokladať, že *strojový systém z filmu*, nachádzajúci sa na planéte Zem, môže existovať a fungovať len ak je súčasťou nejakej objemnejšej (*nadradenej*) matice, ktorá je vo vzťahu k nemu na vyššom stupni vzájomnej vloženosti čiastkových matric⁷. A táto matica zase zaujíma miesto v bunke ešte objemnejšej (*nadradenejšej*) matice vyššieho stupňa. A takto môžeme pokračovať v skúmaní hierarchie rozširujúcej sa usporiadanosti do seba vložených matric, predurčujúcich ich jestvovanie a nimi vytvorené procesy (*vrátane existencie vesmírov*), pričom sa dostávame k dvojici otázok, v ktorej kladná odpoveď na jednu z nich znamená zápornú odpoveď na tú druhú:

*„Existuje nejaká hranica tejto postupnosti rozširovania matric? T. j. existuje nejaká najvyššia základná matica (*vrch pyramídy?), ktorá by predurčovala existenciu všetkých ostatných vložených matric a možnosti ich naplnenia nejakou informáciou a materiálou?“*

Lebo ak takáto hranica neexistuje, postupnosť matric (*zabŕňajúcich v sebe ďalšie čiastkové matice*) môže narastať bez akýchkoľvek kvantitatívnych a kvalitatívnych limitov, vytvárajúc tak stále nové a nové možnosti existencie rôznorodých svetov?⁸

7 Skúmanú maticu môžeme prirovnať k matrioške. Ak sú všetky matriošky vložené jedna v druhej, potom na akom stupni vloženia sa nachádza nami skúmaná matica? A môže sa v niektorej z matriošiek nachádzať aj viac ako len jedna matrioška na tej istej úrovni vloženia? A môže sa stať, že nadradená matrioška sa nejakým spôsobom zobrazí v niektorej z vložených matriošiek

8 T. j. pevný vrchol matíc neexistuje, ale „**niekto?**!“ má možnosť vytvárať stále nové a nové vrcholy štruktúry nášho Vesmíru?! – pozn. prekl.

K takýmto otázkam ľudstvo prichádzalo neraz a v priebehu histórie rôzne svetonázorové systémy (*školy*) dávali na ne v rôznych formách obsahovo navzájom sa vylučujúce odpovede. No pri všetkej rôznorodosti detailne vypracovaných svetonázorových systémov, všetky môžu byť zaradené do jednej z dvoch kategórií odpovedí:

Hranica narastania postupnosti vzájomnej vloženosti matric existuje a proces narastania hierarchie vzájomnej vloženosti matric nás nakoniec privedie k jej vrcholu⁹, ktorý môžeme stotožniť so všezahrňajúcou maticou, odpradáva nazývanou... *Božie Predurčenie existencie Vesmíru*.

Objektívne existuje iba určitý prvozáklad existencie, svojho druhu „prvotná tehlička“, „základný prvok“ – jednotka a určité pravidlá („*sčítania*“, „*násobenia*“, „*delenia*“ a *iné*) transformácie. Pri používaní týchto operácií na základnom prvku môže postupnosť vzájomnej vloženosti čiastkových matric bytia narastať bez ohraničenia a pritom nenaraziť na žiadnu hraničnú všezahrňajúcu maticu.

Jeden aj druhý názor pripúšťa nekonečne sa rozširujúcu postupnosť vkladania čiastkových matric bytia, no oba vyjadrujú *kvalitatívne rozdielne chápanie tejto nekonečnosti*: V prvom prípade je to od počiatku Zhora predurčená „*nekonečnosť*“, a v druhom prípade je to „*nekonečnosť*“ budovaná metódou „*pokus a omyl*“ pridávaním a transformáciou čiastkových matric predstavujúcich „*konečné prvky*“ tohto nekonečného „*budovania*“.

Na prvý pohľad sú obidva protichodné názory rovnoprávne a posúdiť pravdivosť jedného a nepravdivosť druhého sa zdá byť nemožné. No ak pouvažujeme, tak pravdivým sa predsa len ukáže byť prvý názor: Existuje určité všezahrňajúce predurčenie, vďaka čomu sa proces narastania postupnosti vzájomne vložených čiastkových matric bytia a ich plnenie materiálou a informáciou rozpadne – *pri pokuse o vytvorenie niečoho (v tomto procese narastania vzájomnej vloženosti matric), čo sa nenachádza vo všezahrňajúcej matici, v Božom Predurčení*.

V opačnom prípade by sa zákony fyziky a chémie (*vyjadrujúce najvyššie z už vybudovaných predurčení-matric*) mohli neustále meniť s objavením sa novej *nadradenej matice*, zahrňajúcej v sebe všetky ostatné matice v hierarchii pod sebou, a dočasne stojacej na vrchole tejto hierarchie, čo

⁹ V podobnom zmysle ako integrály s nekonečným rozsahom integrovania sa môžu spájať do konečného množstva.

zodpovedá „*druhému zákonu dialektiky*“, podľa ktorého kvantitatívne zmeny prechádzajú do kvalitatívnych¹⁰.

Okrem toho, druhý názor predpokladá okrem „*prvotnej tebličky*“ („*matice*“) aj existenciu prostriedkov¹¹, ktoré umožňujú navyšovať postupnosť vzájomnej vloženosti, a tu sa jedná v podstate o to isté Božie Predurčenie bytia, ktoré sa spomína v prvom názore. Tu je v skrytosti prepašované a to buď omylom, alebo aby nemuseli veci nazvať pravým menom.

Tieto dva protichodné názory sú zároveň plodmi dvoch odporujúcich si svetonázorov:

Ten prvý je **Bohocentrický**. Vychádza v podstate z toho, že celý Vesmír aj jeho časti: planéta Zem i ľudstvo sú Božím výtvorom, sú plodom Tvorcu – Všedržiteľa a ich život plynie v hraniciach Božieho Predurčenia.

Pre človeka vnímajúceho svet Bohocentricky je prirodzené si uvedomovať, že Svet je jeden a celistvý, a všetko v ňom (*vrátane medziludských vzťahov*) je prepojené príčinnno-následkovými väzbami, mnohovariantnosťou možností vývoja (*v závislosti od vôle a rozhodnutí všetkých inteligentných účastníkov procesu*) a prozreteľným smerovaním k Vyššiemu cieľu. A každý jeden človek buduje svoj život v hraniciach Božieho Predurčenia (*inak to ani nie je možné*), a to buď v súlade so Zámerom (*s Vyšším cieľom*), alebo mu svojou činnosťou odporuje.

V prvom prípade je Boh pre človeka nadvesmírnou realitou, Hierarchicky Najvyšším Vszahŕňajúcim Riadením/Rozumom, s ktorým sa neustále snaží udržiavať istú etiku osobných vzťahov na základe objektívnej mravnosti. V druhom prípade zo strany človeka prebieha (*väčšinou*

10 Formulácia druhého zákona dialektiky o prechode kvantitatívnych zmien na kvalitatívne a kvalitatívnych na kvantitatívne je v európskej filozofii povrchná a nejasná. V skutočnosti existuje vzájomná podmienenosť kvality množstvom a usporiadaním. V súlade s tým zmeny v množstve a v usporiadaní (štruktúre) spôsobujú zmenu kvality, a zmena kvality sa prejavuje v zmenách množstva a usporiadania. Je dobré si všimnúť, že v komentároch k tradičnej formulácii zákona dialektiky „o prechode kvantitatívnych zmien na kvalitatívne“ sa často spomína pojem „miera“, no nehovorí sa nič o usporiadaní, hoci jedno a to isté množstvo môže byť rôznym spôsobom usporiadané, a kvalita bude podmienená nielen množstvom, ale aj usporiadaním. (Doplnenie 08.10.2001)

11 Nejakého prvotného intelektu. Pretože všetko inteligentné vzniká jedine z inteligentných procesov. Inteligentná vec môže vzniknúť jedine z intelektu. Intelekt môže byť vytvorený jedine z dokonalejšieho intelektu. Svedčí o tom celý vesmír a z chaosu nikdy nič inteligentné nevzniklo. Mimochodom, už aj samotná metóda „pokús sa omyl“ predpokladá intelekt, ktorý s touto metódou pracuje. Chaotický proces v sebe intelekt neobsahuje. Preto aj keď pripustíme, že Vesmír vznikol z Veľkého tresku, tak potom ten nekonečne malý bod, z ktorého sa Veľký tresk zrodil, musíme prirovnáť k „semiačku“ obsahujúcom v sebe „inžiniersky“ plán, podľa ktorého sa Vesmír vyvíjal v tomto „Veľkom tresku“. Otázka je: Odkiaľ sa vo Veľkom tresku vzal „plán“ („DNA rozvoja“)? Kto je jeho autorom? – pozn. prekl.

nevedomky) proces neustáleho odporovania Božiemu Zámeru, v ktorom sa takto prejavuje istý druh mravne podmieneného svetonázoru jedinca.

V Bohocentrickom svetonázore sú miera a matica rôznymi názvami (*slovanský a latinský*) jedného a toho istého objektívneho javu. A ak pod mnohorozmernou maticou všetkých možných stavov matérie vo vesmíre chápeme Božie Predurčenie bytia, tak potom časť tejto matice, časť Božieho Predurčenia je schopný vnímať aj ľudský jedinec svojím zmyslom miery. V podstate každý vnímavý a neskazený človek, ktorému bola Zhora daná schopnosť rozlišovať príčinnno-následkové väzby vlastnej existencie a vôkol neho vznikajúcich situácií, vníma prejavy Božieho Zámeru ako prejavy Hierarchicky Najvyššieho Všezaŕňajúceho Riadenia/Rozumu, a preto dokáže (*a aj sa snaží*) viesť svoju činnosť v súlade s Bohom, v súlade s Jeho Zámerom, vďaka vlastnému vnímaniu miery.

Druhý svetonázor možno nazvať „Ja-centrický“ (*lat. egocentrický*). Buď je úplne ateistický, keď stavia človeka do pozície boha či pokoriteľa Prírody, alebo panteistický kedy zbožštuje Vesmír ako celok, platiac daň za to, že zďaleka nie všetko v prírode si človek a ľudstvo dokáže podriaďiť. No v oboch variantoch tento svetonázor trvá na tom, že vesmír (*vrátane planéty Zem, biosféry i ľudstva v nej*) sa nejako „samovytvoril“ (*no aj tak sa v podvedomí človeka s týmto svetonázorom vynára otázka: a Z čoho? a Pomocou akého intelektu?*). Následkom výbuchu! (*znova otázka: Čo vybuchlo?*). Následkom veľmi dlhej evolúcie. (*znova: Čoho? a Pomocou akého intelektu sa to vyvíjalo?*)

Pre takýto svetonázor je typické vnímanie objektívnej reality ako množstvo nijako medzi sebou neprepojených náhodných javov, procesov, faktov, ktorých neustála obmena rôznorodých kombinácií určuje podľa neho evolučný vývoj vesmíru, „samorealizujúci sa“ v súlade s odhalenými (*aj ľuďmi ešte neodhalenými*) zákonmi prírody.

Toto je výsledkom toho, že ateista považuje všetky *neviditeľné* príčinnno-následkové väzby medzi rôznymi javmi (*v ktorých sa bezprostredne prejavuje Hierarchicky Najvyššie Všezaŕňajúce Riadenie/Rozum Boha*) za *objektívne neexistujúce*: Všetko, čo jedinec nie je schopný priamo vnímať, mnohí racionálne hodnotia ako objektívne neexistujúce. Takýto svetonázor stavia do centra vesmíru (*aj nevedomky*) buď človeka a jeho

ohraničené možnosti, alebo zákony prírody (*ktoré len čo si človek osvojil, začal sám seba ospevovať ako „korunu“ prírody*). Avšak Ja-centrizmus ostane Ja-centrizmom, bez ohľadu na šírku svojho horizontu:

„Ak som aj videl ďalej ako ostatní, tak iba preto, lebo som stál na pleciach veľikánov“ – I. Newton.

A následkom neviditeľného, ale citeľného ateizmu v „*Ja-centrickom*“ svetonázore, vnímajú jeho prívrženci snahu pochopiť jediného Boha a jeho Zámer so stvorenými vecami a bytosťami ako protiklad snahy človeka spoznávať zákony prírody.

4. „MATIČNÉ“ RIADENIE

V postupnostiach vzájomnej vloženosti matric objektívnej reality možno objaviť a rozlíšiť špecifické matice, ktoré môžu predurčovať priebeh rôznych procesov: fyzikálnych, biologických, sociálnych. A matice predurčujúce priebeh výlučne vnútrospoločenských procesov sú veľmi zaujímavé z hľadiska ich dopadu na osud spoločnosti, pretože zmena takejto matice by znamenala priamu či nepriamu zmenu osudu národa, civilizácie alebo ľudstva ako takého.

V oboch svetonázoroch opísaných vyššie vystupuje „*matica*“ ako program mnohovariantného algoritmu, v rámci ktorého si ľudstvo rozvíja svoju kultúru¹². Pod vplyvom tejto kultúry, v ktorej vyrastá človek (*disponujúci určitým genetickým potenciálom rozvoja*), sa formujú vedomé zvyky, vznikajú v ňom podvedomé automatizmy správania a postoje k javom vonkajšieho i vnútorného sveta. Podvedomé automatizmy psychickej činnosti sú dominantou vnútorného a zvonka viditeľného správania človeka v objektívnej realite. Je to dané schopnosťami ľudského vedomia v bdelom stave udržiavať v mysli súčasne 7 až 9 objektov alebo procesov, a spracovávať informáciu s rýchlosťou maximálne 15 až 16 bitov za sekundu¹³.

Niekedy sa tieto podvedomé automatizmy nazývajú „*stereotypmi*“ (konkrétne L. N. Gumilov v jeho prácach o etnogenéze). Ich podstata môže byť vedomo identifikovaná a hodnotená ako „*dobro*“ alebo „*zlo*“ v určitých životných situáciách. Neurčitost stereotypov správania a postojov k rôznym javom objektívnej reality, a tiež neochota zorientovať sa v ich etickej podstate ako „*dobro alebo zlo*“ vo vzťahu k Božiemu zámeru, je

12 Pod kultúrou sa tu myslí všetka ľudmi nazhromaždená informácia, ktorá sa z pokolenia na pokolenie neodovzdáva geneticky (ako napr. *inštinky*), ale ľudia si ju musia sami osvojiť.

13 Pri premietaní filmu so snímkovou rýchlosťou 15 obrázkov za sekundu a menej, vedomie vníma film ako postupnosť obrázkov. Avšak pri rýchlosti 16 obrázkov za sekundu a viac už vedomie prestane vnímať film ako sekvenciu obrazov, ale bude ho vnímať ako jeden súvislý celok.

jedným z hlavných príznakov toho, že život jedinca prebieha v medziach nejakej protiludskej matice. Táto matica formuje v spoločnosti určitý typ kultúry, ktorej protiludská podstata je jej majiteľmi chránená pred odhalením rôznymi priamymi aj nepriamymi tabu (**prípadne dogmami*) ako ochrana pred jej demaskovaním.

Tento typ stereotypov plodí konfliktnú vnútornú algoritmiku psychickej činnosti jednotlivca aj spoločnosti ako celku, čo sa ďalej prejavuje rôznymi psychickými a psychosomatickými chorobami, nehodovosťou, úrazmi a ďalšími nešťastiami, tak typickými pre životný štýl dnešnej civilizácie. Preto je nielen možné, ale aj životne dôležité prehodnocovať plusy a mínusy tej-ktorej matice a ňou plodenej kultúry¹⁴. *Vystúpenie za hranice jednej matice znamená vstup do inej (nadradenej) matice s iným typom kultúry.*

Vzhľadom na povedané tak existuje istý druh moci, ktorý nespadá do zorného poľa tradičnej politológie (*a preto zostáva mimo jej chápania*), je však nerozlučne spätý s procesmi prebiehajúcimi vo svete matríc. Po prvé, táto moc je o podriadení spoločnosti určitej matici alebo skupine matríc. Po druhé, ide aj o moc konkrétnych ľudí nad spoločnosťou, ktorí dokážu ničiť, pretvárať alebo generovať nové matice ovplyvňujúce život ľudských spoločností v hraniciach (*možností) Vsezháňajúcej Matice – Božieho Predurčenia bytia.

Ak sa pokúsime popísať obsah takýchto matríc, tak dostaneme koncepciu života spoločnosti, ako určitý ideál (*cieľ) a súbor prostriedkov na realizáciu tohto ideálu do života (*realizačný plán). A preto moc založenú na matričných procesoch už dlhé roky nazývame **konceptuálnou mocou**. Treba pritom chápať, že koncepcia života spoločnosti, to nie je ideológia. Ideológia je len jedným z prostriedkov na uvedenie koncepcie do života. Často slúži na zamaskovanie samotnej koncepcie. Takto boli v histórii zamaskované všetky najsofistikovanejšie (*skryté*) otrokárske systémy ideológiami oslobodenia ľudí od útlaku. V dejinách existovalo mnoho ideologických systémov hlásajúcich slobodu, no základom

14 L. N. Gumiľov svojím odhalením „stereotypov etnogenézy“ sňal z ľudí morálno-etickú zodpovednosť a pripísal ju zákonom prírody: „...tu sa stretávame s prírodným javom, za ktorý človek morálnu zodpovednosť nenesie, dokonca aj keď pritom hynie krásna panenská príroda a veľkolepá cudzia kultúra. Smutné? Isté! Ale čo sa dá robiť!“ (L. N. Gumiľov, „Etnogenéza a biosféra Zeme“, vyd. 3, stereotypné, Leningrad, „Gidrometeoizdat“, r. 1990, str. 462). Avšak takýto názor nie je hodný človeka... V tomto tvrdení sa zmýlil a nebol spravodlivý.

(*skrytým cieľom = skrytým Ideálom) koncepcie týchto systémov bolo (*maskované) otroctvo. Počas stáročí zostávala táto koncepcia rovnaká, menili sa len ideologické zásterky. A koncepcia života spoločnosti, to nie je ani jej zákonodarstvo, ani legislatívne projekty. Zákonodarstvo slúži v štáte len ako nástroj na ochranu vlastnej koncepcie pred infiltráciou inej koncepcie, ktorá je nezlučiteľná s ich vlastnou¹⁵.

No ak si niekto myslí, že Vnútorný Prediktor ZSSR sa spätne rozhodol spojiť pojem „konceptuálna moc“ s tým, čo odhalil film „Matrix“ svojím divákom, tak nech sa pozrú do prác VP ZSSR „Mŕtva voda“¹⁶ (vo všetkých vydaniach, počnúc rokom 1991 až po súčasnosť), do nedokončenej knihy „Od korporatívnosti pod rúškom ideí k súbornosti v božom kráľovstve...“¹⁷ 978-80-906978-7-4 a nech si prečítajú, že je tam (o maticiach aj o konceptuálnej moci) všetko písané *zrozumiteľne a priamo*, a nie v alegoricko-obraznej forme umeleckého filmu, ktorý každý pochopí inak.

Ak sa teda filmoví hrdinovia skutočne vymanili zo strojového „Matrixu/Matrice“ na slobodu, nikým a ničím neobmedzenú, potom ich *neobmedzená slobodná* predstavivosť musela každému z nich umožniť (a tým skôr celému kolektívu ľudí) vytvoriť novú všezahŕňajúcu maticu najvyššieho stupňa, z ktorého by mohli (aj bez teatrálnych efektov) „vynulovať“ alebo pretvoriť maticu, v ktorej existoval strojový systém „Matrix/Matica“, z ktorého sa údajne oslobodili a dostali do „reálneho sveta“.

Ak by vstúpili do „MATRIXu“ z nadradenej matice (stojacej vyššie v hierarchii), ľahko mohli svojich súperov zo systému vymazať, oslabiť alebo inak upraviť, a seba mohli urobiť neviditeľnými, všemohúcimi (alebo jednoducho nesmrteľnými a nezraniteľnými)¹⁸. Po tomto by už

15 Základnou Ideou/Ideálom (pozor, *Idea a ideológia nie je to isté!*), základnou „cennosťou“ tej koncepcie, v ktorej západná civilizácia žije už tisícročia, je rozdelenie ľudí na dav a „elity“. Na obyčajných a vyvolených. Aby „elita“ mohla vládnuť, potrebuje mať náskok v znalostiach a zručnostiach, najmä riadiacich. „Elita“ chce mať materiálny nadbytok a blahobyť, riadiť a neniesť osobnú zodpovednosť. Dav ľudí má pracovať na blahobyť „elity“. Dav má aj takúto nespravodlivú, nerovnú spoločnosť pokladať za spravodlivú. A na to „elita“ potrebuje ideológiu na vymývanie mozgov. Dnes jej na to slúži liberálna demokracia. V minulosti na to používala iné „-izmy“. Dôležité je, aby ľudia verili, že liberálna demokracia je najlepším z doteraz vymyslených systémov. A keď tomu prestanú veriť, dajú jej iný „-izmus“, ktorý bude podporovať rozdelenie ľudí na „elity“ a neznať dav, ktorý pracuje (*vedome či nevedome*) na blahobyť „elity“. T. j. základnou Ideou/Ideálom (cieľom) je „elitárstvo“ a koncepcia je plán, ako to nenápadne dosiahnuť a udržať, aj prostredníctvom ideológií, t. j. „-izmov“. – pozn. prekl.

16 VP ZSSR: „Mŕtva voda“, Torden, 2020; ISBN: 978-80-89903-33-7

17 VP ZSSR: „Od korporatívnosti pod rúškom ideí k súbornosti v božom kráľovstve“, KSBPRESS, 2023; ISBN: 978-80-906978-7-4

18 Rovnako, ako to robia programátori počítačových hier pri testovaní cez „zadné dvierka“ programov. Stačí naťukať na klávesnici nejakú šifru („cheat“) a hráč získa nesmrteľnosť alebo iné cenné vlastnosti. – pozn. prekl.

všetky teatrálné scény so strelbami, bitkami, miznutím cez káblové telefónne linky a až tragická nemožnosť skryť sa pred prenasledovateľmi neboli viac nutné, ale stačilo by sa len kdekoľvek rozplynúť vo vzduchu; alebo by mohli miznúť cez mobilnú sieť.

Všetky tieto špeciálne akčné scény by viac neboli potrebné, ak by *skutočne vstúpili do procesu z nadradenej matice*, alebo aspoň z alternatívnej matice rovnakej hierarchickej úrovne.

Podobný spôsob riadenia z nadradenej matice predviedli hlavnému hrdinovi Neovi-Andersonovi takzvaní „*agenti*“, keď ho zatkli a on sa „*dožadoval svojich práv*“ a chcel si zatelefonovať, no agenti ho pôsobením z vyššej úrovne programu – matice – urobili nemým, „*vymazali*“ mu ústa.

Avšak ani samotní „*agenti*“ vo svete vytvorenom ich maticou nemohli pôsobiť bezhranične slobodne. Ak by to tak bolo, nemuseli by Andersona presviedčať, aby s nimi spolupracoval: jednoducho by mu preprogramovali psychiku tak, že by sa stal bezúhonným „*občanom*“, lojálnym voči systému, alebo by zapláťali všetky diery v ich vlastnom „*MATRIXe/Matici*“ a sami by prelomili server „*Sionu*“ aj bez jeho pomoci.

Určitú predstavu o podobných možnostiach matričných zmien reality tvorcovia filmu majú, keďže práve takýmto spôsobom sa „*agenti*“ snažili chytiť posádku „*Nabuchodonozora*“, keď obyčajný dom generovaný „*MATRIXom*“ zmenili na „*kamenné väzenie*“ bez okien a dverí. No táto epizóda je len ďalšou významnou indíciou, poukazujúcou na objektívnu existenciu všezahŕňajúcej matice Najvyššieho Predurčenia, ktorú narušiť nedokáže nikto.

Skúmajúc všetky tieto matričné (*v najvšeobecnejšom zmysle slova*) vzťahy a operácie, spomínali sme ešte *matériu*, ktorá naplňa akúkoľvek maticu, a spomínali sme aj *informáciu*, ktorá dáva materií obrazy. Inými slovami Vesmír sa v Bohocentrickom svetonázore javí ako trojjednota „*matice (miery) – matérie – informácie*“.

Matica je vo vzťahu k dvojici „*matéria + informácia*“ Božím Predurčením bytia, to jest mierou rozvoja. Každý človek disponuje tzv. šiestym zmyslom, no druhá vec je, do akej miery ho má každý človek rozvinutý a nakoľko pozorne ho vníma. Tento šiesty zmysel je vlastne zmyslom miery, bezprostredným vnímaním Božieho Predurčenia.

Matica je vo vzťahu k matérii skutočnou maticou jej možných stavov a možných prechodov z jedného stavu do iných stavov cez rôzne premeny.

„*Niet veci, ktorá by nemala svoj obraz*“, – hovorí ruské príslovie. Možno ho ešte doplniť: *niet matérie, ktorá by nemala svoj obraz definovaný určitou maticou*. Obraz, to je informácia¹⁹.

Matica je vo vzťahu k informácií mierou bytia, systémom kódovania informácie. Ako je známe, tak informácia bez systému kódovania neexistuje.

Každopádne, v tejto zostave maximálne zovšeobecnených kategórií „*matica (Predurčenie, miera bytia) – matéria – informácia*“ nezostalo miesto pre čas ani priestor. Ako to, že pri opise sveta v termínoch troj-jednoty „*matérie–informácie–miery*“ sa podarilo zaobísť bez týchto, zdalo by sa nevyhnutných pojmov? Jedine preto, že:

Roz-miera priestorov a miera-teľnosť času je len jednou zo zložiek matice-predurčenia. Preto sú priestor a čas (tzv. „časopriestorové kontinuum“ teórie relativity) vo vzťahu k matici druhoradé a neexistujú bez matérie a informácie (*naplňajúce maticu*). V realite sú priestor a čas (*mikro- aj makro- svetov*) len sekundárnymi následkami všezahňajúcej matice-predurčenia bytia.

19 T. j. dostávame vetu: „**Niet matérie, ktorá by nemala svoju informáciu definovanú určitou maticou**“. Inými slovami: matica (*spôsob kódovania, forma štruktúrovania vecí na mikroúrovni* = „*stavebného materiálu*“) definuje obraz a obraz definuje vec (matériu na makroúrovni). Napr. loptu možno vyrobiť štandardne z kože, alebo vymodelovať z hlíny: obe nesú rovnaký obraz, podľa ktorého poznáme o čo ide, obraz lopty. Len sú na mikroúrovni kódované z iných molekúl (z iných mikrovecí): jedno z kože, druhé z hlíny. Keďže ide o podobné a nie totožné veci, tak ich aj odlišujeme názvami: 1. kožená **lopta**, 2. hlinená **lopta**. Lebo kopnúť na zápase do tej druhej by mohlo skončiť úrazom. Pod matériou si treba vždy predstaviť buď nejakú **vec alebo** nejaký **proces**. – pozn. prekl.

5. O MATICIACH A EGREGOROCH

Isteže, subjektívna realita je to, čo vníma každý z nás. No objektívna realita je aj to, čo sa nachádza za hranicami nášho vnímania. Zmena konfigurácie telesných zmyslových orgánov, zmena konfigurácie biopoľového systému tela menia vedomé vnímanie Objektívnej reality, vďaka čomu sa do subjektívnej reality dostáva (*a zostáva v nej*) to, čo v nej predtým nebolo. Ľudová fráza „*spil sa, až čertov videl*“ hovorí práve o tom, že do subjektívnej reality opílca sa dostalo to, čo predtým existovalo mimo nej.

Vo filme „*Matrix*“ sa hlavný hrdina prebúdzza akoby do pravdivej reality mimo ilúzie, ktorú plodil strojový systém „**MATRIX/Matica**“, pričom sa jedná o presun vedomia z jednej bunky nadradenej matice do inej bunky tej istej hierarchickej úrovne. Samotný proces prechodu z jednej reality (*bunky*) do druhej je zobrazený ako nočná mora.

Protagonista sa prebúdzza v nejakom vajci, ovinutý chápadlami prenikajúcimi do jeho tela, ktorých je najviac v oblasti chrbtice. Obzerá sa a vidí desivý pohľad: okolo stoja akési rady strojových mrakodrapov ovešaných podobnými vajcami, v akých bol aj on, v ktorých sú ďalší ľudia. Nejaké monštrum, ktoré očividne patrilo „*imunitnému systému Maticce*“, uvidelo poruchu vo „*vajci*“, v ktorom bol Neo-Anderson, a identifikovalo to ako výrobnú chybu, takže z kĺbka chápadiel (*kábllov*) odpojilo Andersonovo telo a spláchlo ho živého do kanalizácie, kde protagonista stráca vedomie. Z kanalizácie ho vyloví iný systém a ten ho privedie k vedomiu. V novej realite dostáva medicínsku pomoc a miesta, odkiaľ mu viedli káble predchádzajúceho systému do chrbtice, mu ošetrí „*najlepšou americkou supermastičkou*“.

Ak toto človeka dojme, potom aj všetko ostatné bude preň dosť dojemné. No ak zostaneme nad vecou, potom sa vynára otázka: „*K čomu by sme mohli prirovnať tento prenos vedomia hlavného hrdinu zo sveta*

živých snov do sveta inej reality, v ktorej sa zdanlivo dosahuje takmer bezhraničná sloboda matríc rôzneho druhu?“

Subjektívna realita je pre vedomie väčšiny ľudí tým, čo môžeme nazvať hmotným svetom. Avšak svet rôznych prírodných polí nedokáže väčšina ľudí vnímať. Napriek tomu objektívne jestvuje a túto existenciu dokáže zaznamenať a nepriamo potvrdiť aj prístrojová základňa súčasnej vedy. Existujú a vždy existovali ľudia, ktorí svet prírodných polí dokázali vnímať priamo, hoci tvoria menšinu. V minulosti o takých ľuďoch vraveli, že „vidia duchov“, dnes ich volajú „senzibilmi“ alebo „jasnovidcami“. Niektorí z tejto menšiny ľudí vedome vnímajú poľovú realitu (svet „duchov“) vizuálne ako rozšírenú realitu hmotného sveta, skrátka vidia oba svety naraz, ako sa dopĺňajú a prelínajú. A sú aj takí ľudia, ktorí vnímajú poľovú realitu a hmotnú realitu ako dva rôzne svety.

Pri slovnom opise interakcií, ktoré vznikajú medzi ľuďmi a poľovou realitou, niektorí senzibili spomínajú rôzne „*prípojenia*“ k človeku, chápadlá a prísavky, ktoré sa prisávajú a prenikajú do tela skrze svietiacu „*škrupinu vajca*“ – t. j. hranicu aury jedinca. „*Prípojky*“ sú rozmiestnené prevažne pozdĺž chrbtovej kosti, tak ako to bolo ukázané aj vo filme. „*Prípojky*“ majú svoj začiatok a koniec, a vďaka tomu všetci „*prípojení*“ spolu tvoria určitý kolektívny systém, v ktorom každý z nich je špecializovaným funkčným prvkom.

Takýto druh systému sa v ezoterickej vede, okultizme a slangu „senzibilov“ nazýva egregor. Keďže vo filme nie je vidno, kam smerujú konce materiálnych „*prísaviek*“, tak tento systém nie je zobrazený ako poľová štruktúra, ale ako stroj „**MATRIX/Matica**“ patriaci do materiálneho sveta. Vo filme bolo povedané, že celé ľudstvo je pre strojový „**MATRIX//Maticu**“ zdrojom energie – jeho baterkami. Podobne to funguje aj v prípade egregorov, kde väčšina ľudí iba dobíja egregory svojou energiou, ktorá je potrebná na uskutočňovanie cieľov majiteľov a manažérov týchto egregorov. Každý jedinec cez tieto „*prípojky*“ dáva egregorom časť svojej energie a cez tie isté „*prípojky*“ egregor a jeho manažéri pôsobia na všetkých „*prípojených*“, vďaka čomu všetci títo ľudia do určitej miery nemajú seba úplne pod kontrolou.

To znamená, že všetky tie desivé obrazy vo filme neboli len fantáziou či schizofrenickým výplodom mysle tvorcov tohto diela, ale filmovou vizualizáciou reálne existujúceho egregora, ktorý momentálne riadi Západnú regionálnu civilizáciu.

A odpojenie ktoréhokoľvek jedinca od ním neželaného egregora (*ako to správne ukázali v „Matrice“*) začína nájdením „prípojok“ a ich odpojením. Samotný proces odpájania sa od egregora môže u človeka prebiehať v dvoch etapách. V prvej etape tretia osoba pretrhne energeticko-informačné putá medzi jedincom a egregorom. A v druhej etape, keď už je jedinec umelo izolovaný od egregora, sa mu predloží informácia, ktorej charakter znemožní návrat k predchádzajúcemu egregoru. Zároveň vzniká informačný súlad s tým, kto mu túto informáciu poskytol. Ak táto informácia patrí skupine ľudí tvoriacich iný egregor, tak automaticky vzniká aj pripojenie k tomuto egregoru. Egregorov je veľké množstvo: tak prírodných, ako aj umelo vytvorených človekom. Každý človek je pripojený k nejakým egregorom. Reálne nie je možné, aby človek žijúci v spoločnosti nebol pripojený k absolútne žiadnemu egregoru. No vzťah medzi jedincom a egregorom (*sformovaným kultúrou*) môžu byť rôzne:

Jedinec môže byť egregorom zotročený²⁰ (*do tejto kategórie patria aj egregoriálni lídri, t. j. tí jedinci, ktorých vôľa v egreгоре dominuje, avšak iba v hraniciach egregoriálnej algoritmiky a informačného zabezpečenia, a sami tieto hranice prekročiť nedokážu*).

Jedinec môže byť manažérom egregora (*manažér egregora nie je zotročený egregoriálnou algoritmikou a informačným zabezpečením*), voči ktorému sú iní účastníci otrokmi.

Egregor môže byť spoločným dedičstvom jedincov, z ktorých ani jeden ním nie je zotročený. A práve toto je pre človeka normálnym vzťahom medzi jeho individuálnou psychikou a egregorom.

Podľa scenára filmu, ak sa vytiahnu všetky „prípojky“ (*ku zlému „MATRIXu/Matici“ zotročujúcemu ľudí*), a miesta ich pripojenia do tela sa namažú „najlepšou americkou supermastičkou“, potom by u „oslobodených“ hrdinov filmu malo už prebiehať všetko v skvelej

20 Je fanatikom nejakej ideológie, športu, náboženstva, a jeho správanie je z veľkej časti ovládané programom a záujmami egregora, jeho obsahu. Sám sa od tohto nevie oslobodiť. – pozn. prekl.

harmónii bez vnútorných problémov a konfliktov v ich kolektíve. Avšak v tomto bode zápletku filmu zlyháva.

Kedže fantázia scenáristov, režisérov a hercov je uväznená v matici biblickej civilizácie a ani autori filmu v období jeho tvorby sa neukázali byť natoľko morálne spôsobilí, aby vystúpili z jej žalára, tak nemajú ani najmenšiu predstavu o charaktere alternatívnej matice a o spôsobe života pod jej konceptuálnou mocou. Práve z tohto dôvodu sa hrdinovia filmu, ktorí sa hoc aj formálne oslobodili od zlého „**MATRIXu**/Matice“, na slobode (*v zdanlivo „reálnom svete“*) správajú presne tak isto, ako osoby zotročené „**MATRIXom**/Maticou“.

Toto však treba porovnať s ruskou literatúrou, v ktorej autori pracovali na tom, aby sa ľudstvo nielen formálne, ale aj celou svojou podstatou oslobodilo z otroctva biblickej matice. Preto postavy poém A. S. Puškina „*Ruslan a Ludmila*“²¹ románu N. G. Černiševského „*Čo robiť?*“, mnohých diel I. A. Jefremova a najmä jeho „*Hmlovina Andromedy*“²² a „*Hodina býka*“²³ sa chovajú úplne inak, než je to typické pre väčšinu postáv v dielach „*davo-elitárnej*“²⁴ biblickej kultúry. Aj to je indikátor, že fantázia mnohých ruských umelcov bola slobodná od biblického jarma počas všetkých čias.

Špecialisti a ich konzultanti („*senzibili*“ a *okultisti*) akosi zabudli na hlavnú „*prípojku*“, ktorá najviac mení ľudstvo (*ako nositeľa technickej civilizácie*) na vírus – na parazita na tele Matky Zeme. O tejto „*prípojke*“ vieme už odpradáva. Ešte počas doby kamennej bola táto „*prípojka*“ znázorňovaná priamo, názorne a zrozumiteľne. (*viď obr. na str. 107*)

Psychika každého jedinca je mnohozložkovým informačným systémom. Presnejšie povedané, psychika je informačno-metrickým systémom, pretože psychika je hlavne algoritmika (*program*). *A algoritmika, to je postupnosť krokov spracúvania informácií, ktorá by nebola možná bez rôznych druhov matric (špeciálne určených pre túto konkrétnu algoritmiku) – transformátorov mier, ktoré predstavujú rôzne „kopírovačky“ z objektívnej všeza-hrňajúcej miery-matice – Najvyššieho Predurčenia bytia.*

21 Vo vydavateľstve TORDEN vyšla práca VP ZSSR o druhej zmyslovej úrovni tohto diela, pod názvom „Ruslan a Ludmila: Druhá zmyslová úroveň poémy A.S.Puškina“, ISBN: 978-80-8990376-4

22 I.A.Jefremov: „Hmlovina Andromedy“, Torden 2023, ISBN: 978-80-8223-155-0

23 I.A.Jefremov: „Hodiny býka“, Torden 2021, ISBN: 978-80-89953-96-7

24 Davo-elitárna spoločnosť je taký typ civilizácie, kde úzka elita vlastní poznanie, moc, informácie a nástroje riadenia, ktorými ovláda dav – udržiavaný v nevedomosti, pasivite alebo závislosti. Princípom riadenia je hierarchia, manipulácia a monopol na vedomie.

Psychika generuje správanie človeka na základe toho, čo sa v počítačovej sfére zvykne nazývať informačným zabezpečením (*softwarom*). Informačné zabezpečenie správania človeka je rôznorodé a obsahuje tieto zložky:

- Zručnosti osvojené z kultúry spoločnosti v hotovej podobe a vykonávané prevažne automaticky (*podobne ako inštinkty*) v podnetných situáciách;
- Plody vlastnej rozumovej činnosti;
- Inštinkty biologického druhu *Homo sapiens*;
- Intuíciu, ktorá je tiež viaczložková a obsahuje:
 - : výsledky autonómnej (*izolovanej od prostredia*) činnosti nevedomých úrovní jednotlivca;
 - : duchovný (*biopolový*) vplyv kolektívnej psychiky na psychiku jedinca, cez ktorú je prepojený s duchovným svetom;
- Sugescie a posadnutosť, čo je pokus o polový prienik do psychiky a ovládnutie zo strany iných ľudí alebo duchov;
- Priame vedenie Zhora.

Informačné zabezpečenie správania, prameniace z jednej z uvedených zložiek, sa nemusí vo všetkých životných okolnostiach bezkonfliktne znášať s informačným zabezpečením iných uvedených zložiek. Napríklad inštinkty môžu byť v konflikte s kultúrnymi stereotypmi alebo intúícia s rozumom. Podľa toho, ktorej zložke dáva jednotlivec vo svojom správaní prednosť, podľa toho sa formuje režim jeho psychiky. V dôsledku nejednoznačnosti, čomu dať prednosť pri riešení konfliktov medzi jednotlivými zložkami informačného zabezpečenia našej psychiky, sa v spoločnosti prejavuje viac-menej zreteľná tendencia k polarizácii:

- Jeden pól tvoria tí, ktorí sa zväčša nevedomky snažia všetko podriaďiť uspokojeniu svojich inštinktívnych potrieb;
- Druhý pól tvoria tí, ktorí sa viac-menej vedome snažia všetko zosúladiť s Božím Zámerom a žiť pod Božím vedením.

Prví sú nositeľmi *zvieracieho režimu psychiky* a sú to v podstate človekupodobné hovoriace opice, do značnej miery vydrežúvané kultúrnym vplyvom prostredia, v ktorom žijú. Tí druhí sa nachádzajú na rôznom štádiu cesty k tomu, aby sa nezvratne stali *Človekmi* – nositeľmi *človečieho režimu psychiky*.

Medzi týmito dvoma pólmi spoločnosti sú rozptýlení (*v matematickom zmysle štatistického rozdelenia*) všetci ostatní:

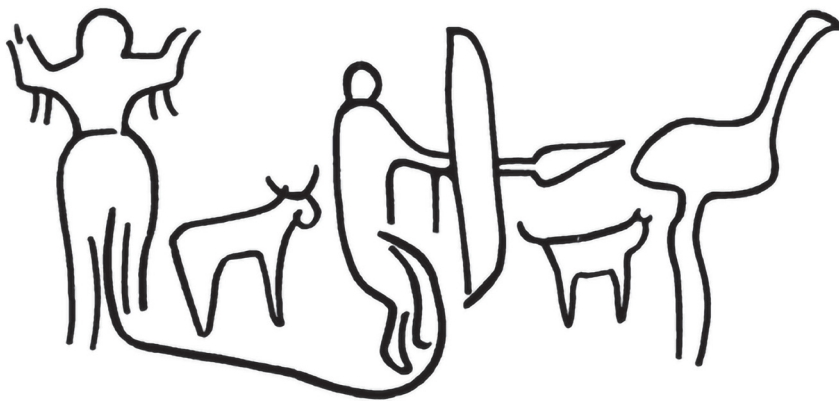
- **bioroboti-zombi**, ktorí sa vzdávajú slobody svojho rozumu pri riešení úloh a odmietajú aj intuíciu. Svoju vôľu podriaďujú vonkajším faktorom (*kultúrnym stereotypom, tradíciám, názorom autorít*).
- **démonické bytosti**, to je špeciálny druh zombi, ktorí sa nezriekajú rozumu ani intuície, no odmietajú vedenie Zhora a opájajú sa svojvôľou, či už vlastnou, alebo iných materiálnych prípadne nemateriálnych bytostí.

Avšak pri detailnejšom pohľade sú všetci zombi, vrátane démonických bytostí, tiež nositeľmi zvieracieho režimu psychiky, ktorých inštinkty sú spútané v okovách kultúrnych noriem alebo sú zamaskované za rôzne výdobytky kultúry hedonizmu²⁵, ktorému podriaďujú všetky zložky svojej psychiky, snažiac sa vyťažiť potešenie zo všetkého.

Inštinkty biologického druhu sú programy podporujúce presné účelové správanie sa ich nositeľov, a nie nejaké neurčité „*všeobecné*“ inštinkty. V živote každého druhu hrajú základnú úlohu pohlavné inštinkty, pod vplyvom ktorých prebieha reprodukcia populácie z generácie na generáciu. Algoritmy reprodukcie pokolení u všetkých dvojpoľných druhov (*ku ktorým patrí aj človek*) sú rozdelené medzi predstaviteľov oboch pohlaví (*podľa presnejšieho funkčného zamerania ich činnosti*).

Homo sapiens má inštinkty sformované tak, že muž pri zvieracom režime psychiky je psychologicky podriadený žene. V rámci úlohy reprodukcie nových pokolení je inštinktívne naprogramovaný k tomu, aby sa staral o ženu a deti, ktoré porodila. Avšak táto psychologická závislosť muža (*so zvieracím typom psychiky*) od „*zhovievavosti*“ ženy existuje bez ohľadu na to, či sa reálne vytvorili medzi daným mužom a ženou pohlavné vzťahy alebo nie. To nám umožňuje lepšie pochopiť priamy význam kamennej rytiny, na ktorej žena ovláda muža cez jeho pohlavné inštinkty aj na diaľku, vďaka tomu, že on je na nej psychologicky závislý, čo je aj alegoricky znázornené na obrázku ako dlhá šnúra medzi ich pohlavnými orgánmi, podobne ako kábel medzi robotom a ovládacím pultom.

25 Hedonizmus (z gréckeho Hedoné – pôžitok) je etický smer, hlásajúci pôžitok a zábavu ako najvyšší cieľ a motív ľudského správania (Epikuros). V novoveku je charakteristický pre utilitarizmus. Utilitarizmus je princíp hodnotenia všetkých javov z hľadiska ich užitočnosti. V súčasnom živom jazyku možno hedonizmus zhmúť ako otroctvo bezohľadne všežravého, a preto aj samovražedného pôžitkárstva.

Ide o nástennú kresbu objavenú v skalnom prístrešku Sefar, Tassili n'Ajjer, v Alžírsku. Na kresbe sa nejedná o starovekú analógiu dnešných nemravných obrázkov kreslených chuligánmi po výťahoch a toaletách. V reálnom svete neexistuje bmotná analógia tobo, čo je na obrázku zobrazené. Kresba preto len obrazne (alegoricky) poukazuje na niečo, čo sa deje v jednom z nehmotných svetov.

No aj údel ženy so zvieracím režimom psychiky nie je závideniahodný. Nejednen osud už bol zmarený podriadenosťou ženy inštinktom, ktoré sú spojené so známymi atribútmi jej tela: túžbou po pohlavnom uspokojení, po ktorom v biosfére zákonite nasleduje počatie; zneužívanie materských inštinktov niektorými deťmi, čím si ich „omotávjajú okolo prsta“²⁶.

26 Ak sú muž aj žena nositeľmi zvieracieho režimu psychiky, tak situácia vzhľadom na toto rozdelenie inštinktívne podmienených programov správania vyzerá nasledovne: priamy psychologický tlak ženy na svojho manžela je vo väčšine prípadov efektívny, avšak žena je voči priamemu tlaku zo strany svojich detí bezbranná (zachrániť sa pred ním dokáže len tak, že vyzve muža, aby ten zatlačil na deti); priamy psychologický tlak muža na deti býva efektívny, kým sa deti neochránia tak, že požiadajú matku, aby tá vyvinula tlak na muža. V rodine, kde vládne zvierací režim psychiky, no v mäkkej forme tak, že priamy nátlak sa vyskytuje iba zriedkavo: matka môže vysvetliť otcovi, čo si želajú deti; a deti môžu vysvetliť matke, prečo u nej vznikajú nezhody s otcom (alebo mužom, ktorý na seba prijal otcovskú starostlivosť). No toto normálne rozdelenie algoritmiky správania môže byť oklamané pri prechode na démonický režim psychiky, ktorý zmení život rodiny na tichú alebo neskrývanú nočnú moru: deti demonštrujú svoju vyspelosť pred otcom, pričom dcéry sa tvrdojšie snažia získať nad ním aj svoju ženskú psychologickú moc. Muži sa začínajú správať vo vzťahu k manželkám ako k svojim deťom. Matky sa pokúšajú získať ženskú psychologickú moc nad svojimi odrastenými synmi alebo nevedia žiť v harmónii so svojimi dospievajúcimi dcérami, keď už nedokážu svoje deti psychologicky zahnať do dočenského veku, kde sa vôľa detí ešte neprejavovala. Ak sa matkám podarí udržať deti v dočenskom veku alebo ak sú matky neoblomné vo svojom úsilí ich psychologicky zahnať do dočenského veku, potom sami mrzačia osudy svojich detí, ničia ich budúce rodiny a vylučujú samotnú možnosť rodinného šťastia ich detí v rodinách, ktoré si založia. V rodine budovanej členmi s človečím režimom psychiky, disharmónia nevzniká, a to ani pri zmene jej zloženia či veku jej členov. Pri neľudských režimoch psychiky podobné zmeny v rodine vždy zavádzajú konfliktom, pretože nemenné algoritmy inštinktívnych programov sa dostávajú do rozporu s meniacimi sa životnými okolnosťami.

Na podstate tohto javu nič nemenia ani vycibrené kultúrne „zásterky“, ktoré v správaní ľudí maskujú to, čo sa priamo a otvorene prejavuje v správaní mačiek a kocúrov v marci, keď nevedia čo so sebou.

Nikto nemôže americkej kinematografii vyčítať, že by bola príliš delikátna v otázkach verejného odhaľovania obnaženého ľudského tela a rôznych manipulácií s pohlavnými orgánmi. Preto fakt, že táto „prípojka“ z jaskynného obrázku vo filme „Matrix“ chýba, svedčí o tom, že tvorcovia filmu nechápu jej skutočnú úlohu v osude dnešnej civilizácie.

No ako sa hovorí: „Príroda si vždy nájde cestu ...“, takže ak problém skutočne jestvuje, tak umelec aj bez toho, aby vedome chcel, zobrazí jej existenciu vo svojom výtvore. Tak tomu bolo aj vo filme „Matrix“.

Hoci sa „prípojka“ pohlavných inštinktov vo filme neobjavila počas scény oslobodzovania Andersona od ostatných prípojok a ošetrenia „najlepšou americkou mastičkou“, tak autori filmu si neodpustili preskúmanie jej vplyvu na priebeh boja filmových postáv so zlým „MATRIXOM“. Medzi scénami, kde je zobrazená „bojová príprava“ Andersona na rôznych cvičiskách, tak v jednom z cvičných programov (*vypracovanom programátormi odboja pre hackerský boj s „MATRIXOM“*) je epizóda, ktorá s touto „prípojkou“ priamo súvisí.

Morpheus a Anderson kráčajú po ulici mesta modelovaného cvičným programom. V jednotvárnom dave oproti nim kráča žena v červenom, výrazne sa odlišujúca svojím zjavom od zvyšného davu. Anderson prechádza ulicou, a keď sa míňa so ženou v červenom, tak vplyvom podvedomých automatizmov správania sa za ňou otáča, ako si to žiadajú jeho inštinkty. Avšak „žena v červenom“ sa mení na „agenta MATRIXu“ a chystá sa na Andersona vystreliť. Vnímový a premýšľajúci divák ihneď pochopí, že ak sa chce človek naozaj vyslobodiť zo zlých matríc, tak musí mať štruktúru automatizmov podvedomých úrovní psychiky usporiadanú tak, aby nebol rukojemníkom ani inštinktov, ani ich kultúrnych „zásteriek“.

6. OSLOBODENIE SPOČÍVA V ZMENE OBSAHU, NIE IBA V ZMENE VONKAJŠEJ FORMY

Človek sa od všetkých ostatných živých organizmov v biosfére Zeme odlišuje (*okrem artikulovanej reči*) tým, že:

Iba človek má rozum slobodný v tom zmysle, že sám si stanovuje hranice možného (*vrátane mravne a eticky prípustného*)²⁷;

Má vôľu, ktorá vždy pôsobí z úrovne vedomia a ktorá môže podriaďovať správanie určitým požiadavkám a zákazom, vychádzajúcim z rozumu alebo intuície.

No vôľa nie je úplne slobodná, pretože človek musí v celom rade situácií vyvíjať značné úsilie, aby silou svojej vôle dokázal prekonať obmedzenia vo svojom správaní, nastolené jeho inštinktami, rôznymi zvykmi, normami kultúry a pod. A pokiaľ je vôľa jedinca v určitých situáciách slabá, tak nedokáže realizovať svoje zámery práve kvôli podriadenosti svojho správania tomu, čo sila jeho vôle nedokáže prekonať.

Avšak vo filme je „normálny“ človek (*narodený na slobode v „reálnom svete“ mimo zlého „MATRIXu“*) charakterizovaný inak: „Práve inštinkty a slabosti nás odlišujú od tých odporných strojov“. Vyhlásenia podobného typu sú buď nepremyslená hlúposť alebo zlomyseľný pokus prepašovať do podvedomia diváka (*najmä mládeže*) nepravdivú predstavu o ľudskej psychike. Základný nízkoúrovňový softvér „*napálený*“ do mikročipov (*BIOS v počítačoch*) je analógiou „*vrodených inštinktov*“, lenže v tomto prípade strojov, a nie ľudí, nech už by boli tieto stroje a ich programy akokoľvek zložené.

²⁷ Rozum všetkých ostatných vysoko rozvinutých živočíchov nedokáže prekročiť hranice stanovené Zhora v matici predurčujúcej život súčasnej biosféry.

No v skutočnosti človek – Božie stvorenie, sa odlišuje a vždy sa bude odlišovať od tých najzložitejších strojov:

- Po prvé, slobodou rozumu v určovaní si cieľov a hraníc možného, mravne a eticky prípustného;
- Po druhé, vôľou, ktorej silou dokáže prekonať mnohé prekážky obmedzujúce slobodu jeho vôle.

V celej technosfére, vo všetkých strojoch, v ich programovom zabezpečení (*softvéri*) a vo všetkom ostatnom, čo ľudia vytvárajú, sa odráža ich skutočná mravnosť a etika, ich režim psychiky. Preto ak sa umelý intelekt správa protiludsky (*ako je tomu vo filme „Matrix“*), tak je to len odrazom protiludskej psychiky jeho autorov a projektantov, teda samotných ľudí.

V podstate vďaka slobode rozumu v určovaní cieľov a vďaka vôli prekonávajúcej rôzne obmedzenia sa sformovala aj kultúra dnešnej civilizácie. Avšak následkom dominovania zvieracieho typu psychiky sú výdobytky kultúry stále podriadené inštinktívnym programom správania, ktoré v súčasných podmienkach biosféry plodia medzidruhovú a vnútrodrohovú konkurenciu o lepšie miesto pod slnkom.

Avšak zviera (*vzhľadom na režim psychiky u väčšiny ľudstva*) ozbrojený rozumom, ktorý je slobodný v určovaní svojich cieľov a hraníc možného a mravno-eticky prípustného, dokonca ozbrojený technikou a mágiou – to je veľmi neprirodzený stav. Takýto druh zvieratá určite Božím Zámerom nebol, a preto nemá miesto vo všezahŕňajúcej matici vesmíru.

Rekonštrukcia prirodzeného poriadku vecí vo Vesmíre je možná v dvoch variantoch ďalšieho osudu ľudstva:

1. Buď degradácia človeku podobnej biomasy na plnohodnotné zvieratá s takmer úplným vynulovaním kultúry a pamäte prostredníctvom matric vyššej hierarchickej úrovne;
2. Alebo prechod k spoločnosti, v ktorej bude dominovať človečí režim psychiky a ním generovaná kultúra, čo umožňuje zrealizovať rozum (*slobodný v kladení si cieľov a určovaní si hraníc možného a mravno-eticky prípustného*) a vedomá vôľa k zmysluplným činom

Nižšie uvedené neprekračuje rozsah vedomostí kurzu všeobecnej biológie a psychológie pre stredné školy, kde biológia, psychológia,

história a ďalšie predmety sú roztrieštené a tématicky na seba nenadväzujú, čím plodia u školákov kaleidoskopický svetonázor, v ktorom každý známy fakt existuje izolovane, odtrhnutý od faktov, ktoré sú známe z iných predmetov alebo reálneho života. A možno práve preto mládež, ktorú ešte len čaká samostatný život vo svete dospelých, vo svojej podvedomej snahe poskladať si celistvý obraz o vzájomných súvislostiach sveta reaguje rýchlejšie než staršia generácia na film „*Matrix*“, ktorý na tieto problémy poukazuje neverbálnou formou alegorických obrazov pôsobiach na podvedomie.

K spomínanej „*prípojke*“ (*analogickej k tej, ktorá je zobrazená na vyššie uvedenej kamennej rytine*) majú tvorcovia filmu dvojaký a protirečivý postoj:

- na **jednej** strane, pri prenose vedomia hlavného hrdinu z virtuálnej reality strojového „**MATRIXu**“ do zdanlivo slobodnej reality vôbec nebola ukázaná „*prípojka*“ na ovládanie pohlavného pudu, hoci americká kinematografia nikdy nemala problém verejne zobrazovať nahotu a rôzne akty spojené s mužskými a ženskými pohlavnými orgánmi
- na **druhej** strane sa vo filme opakovane preberá otázka „*ženy v červenom*“, ktorá sa v jednom z tréningových programov premieňa na agenta „**MATRIXu**“, čo poukazuje na problém oslobodenia sa jednotlivca i spoločnosti od diktátu inštinktov v algoritmoch ich podvedomia a ich kultúrnych nastaviel

V tomto rozpoltenom postoji autorov filmu k problematike normálneho režimu ľudskej psychiky sa prejavil viac-menej podvedomý súboj dvoch vzájomne sa vylučujúcich tendencií v biblickej kultúre.

Podľa prvej z nich, všetko, čo sa týka sexuality, nemá byť v spoločnosti odhaľované ani fyzicky, ani slovne, ani v umeleckých stvárneniach či inotajoch. Lenže pred zákonmi prírody sa utiecť nedá, a tak civilizácia plodí množstvo kultúrnych „*nadstavieb*“, ktoré vyvyšujú **živočíšnosť** na úroveň „*večných hodnôt*“ ľudstva. Vďaka tomu kultúra idealizujúca takéto kultúrne „*nadstavby*“ podporuje v spoločnosti neľudský režim psychiky, ktorý bráni civilizácii transformovať sa do Ľudskosti (*prejsť masovo k človečiemu režimu psychiky*).

Podľa druhej tendencie sú kultúrne „*nadstavby*“ nanič a **živočíšnosť**, ktorá je obnažovaná pod tlakom porno priemyslu, sa mylne stotož-

ňuje s pravou podstatou človeka, ktorá sa ničoho nehanbí a ktorej prejavom treba dať plnú slobodu v „*bezpečnom sexe*“. Toto v podstate znamená priamo sa zrieknuť možnosti stať sa človekom.

Obe tieto tendencie sú v kultúre dnešnej civilizácie nerozlučne prepojené, a víťazstvo ktorejkoľvek z nich by bolo víťazstvom jednej z foriem toho istého obsahu. Práve kvôli tomu, že ich obsah je rovnaký (*boci formy sa odlišujú*), tak boj medzi nimi predstavuje len jeden zo spôsobov, ako udržať ľudstvo v moci „**MATRIXu**“.

Tvorcovia filmu túto dualitu síce načrtli, no v tichosti ponechali boj oboch formálnych tendencií, čím podporili kultúru živočíšnosti aj do budúcnosti. Keďže „*prípojku*“ (*analogickú k tej z kamennej rytiny*) nezobrazili priamo, tak to iste malo svoj dôvod a zámer:

Buď preto, že „*senzibilovia-jasnovidci*“, ktorí sa podieľali na tvorbe filmu, boli sami touto „*prípojkou*“ tak ovinutí, že zo svojho zámotku už nevideli biele svetlo, nieto ešte „*jemné svety*“, kde je tento systém prípojok viditeľný; alebo bolo ich cieľom ju uchovať a rozvíjať aj do budúcnosti.

To, že tvorcovia filmu tento konflikt prejavov živočíšnosti nevyriešili, sa prejavilo aj v rozvoji zápletky. Ako vo filme vidíme, tak v realite zdanlivej slobody (*v ktorej sa ocitol hlavný hrdina*) nakoniec žiadna sloboda od neúprosneho tlaku inštinktov na psychiku nie je. V realite zdanlivej slobody všetko prebieha pod riadením tej istej „*Maticy*“ zotročenia ľudstva. Šťastný koniec bol chvíľu úplne ohrozený, pretože miestny „*judáš*“ Sajfer (Cypher) v nejakej inej biopollovej realite túžil po intímnom zblížení s Trinity, lenže tá k nemu zostávala chladná, žijúc v očakávaní lásky od Nea-Andersona. A tak v realite zdanlivo bezhraničnej slobody (*v ktorej žije posádka „Nabuchodonozora“, oslobodená od diktátu neurointeraktívnej simulácie „MATRIXu“*) sa vytvoril klasický „*milostný trojuholník*“, čo je neodvratný dôsledok každej kultúry plodiacej z generácie na generáciu neludské režimy psychiky.

Mimochodom, miestny „*Judáš*“ Sajfer, ktorý zradil „*krstiteľa*“ Morpheu, je jedinou osobou vo filme „*Matrix*“, ktorého tvár má črty slovanského typu: špeciálne ho formovali k obrazu, ktorý v niektorých publikáciách našej histórie znázorňoval posledné ruské kyjevské knieža – pohana Sviatoslava – ktorého syn Vladimír sa stal krstiteľom Rusi. Jediný rozdiel medzi nimi je ten, že miesto prameňa vlasov z temena vyholenej hlavy nosí Sajfer prameň vlasov na vyholenej brade. To zna-

mená, že obraz „*Judáša*“ – Sajfera bol šikovne navrhnutý tak, aby si diváci vo svojom podvedomí spojili nepriateľa s človekom slovanského typu, najmä Rusom. Napríklad, Sajfer je jedinou postavou z filmu (*na strane bojovníkov proti „MATRIXu“*), ktorá si rada vypije, a všetci vedia, že „*Rusi pijú najviac na svete*“.

Takže vo filme nikto nezískava reálnu slobodu. Človek-„*vírus*“ („*rákovinový nádor planéty*“) najprv zničil jednu realitu (*biosféru Zeme*), potom sa trochu zregeneroval pod poručníctvom strojového systému „*MATRIXu*“, a hneď nato sa pokúša vytrhnúť spod jej poručníctva a vytvoriť novú realitu, aby *bez akejkoľvek sebareflexie a zmeny svojho myslenia a správania* parazitoval na nej aj v budúcnosti. Správne: *parazitoval*, pretože nič iné robiť nevie a ani sa nedokáže naučiť, kým sa neoslobodí od tej kľúčovej „*prípojky*“, vyobrazenej na kamennej rytine.

Okrem toho, všetkým hrdinom v zdanlivo skutočnej realite slobody zasúvajú do zátylku novú „*prípojku*“, bez ktorej sa nevedia dostať do sveta starej reality generovanej strojovým „*MATRIXom*“. Je lepšia nová „*prípojka*“ zasunutá v zátylku, než tá predchádzajúca sada „*prípojok*“ od strojového „*MATRIXu*“? – to je diskutabilné. Podľa nášho názoru, je to zhruba narovnať.

Môže sa stať, že niekto, kto si prečíta tieto riadky, si pomyslí, že sme prívrženci kastrovania mužov a žien. To určite nie! Ide o to, že jedinec s človečím režimom psychiky dosahuje emočnú sebestačnosť bez ohľadu na pohlavie a vek, čo ho automaticky oslobodzuje od tlaku inštinktov na jeho psychiku. Muži aj ženy prestanú byť závislí od čoraz rafinovanejších a zvrhlejších (*v závislosti od miery „pokroku“ kultúry*) spôsobov uspokojovania svojich chútok. Svojráznosť každého z pohlaví, svojráznosť každého jednotlivca pri prechode k človečiemu režimu psychiky ostáva zachovaná, ale vzťah medzi mužom a ženou získa novú kvalitu a stane sa neporovnateľným so vzťahmi samcov a samíc všetkých druhov zvierat v biosfére Zeme. Masovým prechodom k človečiemu režimu psychiky a jeho dominanciou v spoločnosti sa zmení aj celá kultúra.

Ak si vizualizujeme biopoľové štruktúry ľudí, tak interakcia medzi mužom a ženou s človečím režimom psychiky pri ich vzájomnom súlade nemá nič spoločné s „*prípojkou*“ zobrazenou na jaskynnej kresbe. V ich

prípade vidno, ako sa „*svetelná škrupinka*“ (*obraničenie aury*), v ktorej sa nachádza jeden z nich, spája so „*svetelnou škrupinkou*“ toho druhého. Obe aury spolu zväčšujú rozmer a obopínajú sa vo vzájomnom súlade. Všetky nezhody sa prejavujú buď ako neschopnosť biopolí jedincov vytvoriť spoločnú auru, alebo ako jej rôzne defekty:

- Spoločná aura je stabilná, ale nedokáže obopnúť kompletne oboch: obnažuje niektoré časti tela jedného alebo oboch (*napríklad, zo spoločnej aury vytrčajú obe hlavy, z ktorých každá je spojená s iným egregorom, pričom tieto egregory sa neznášajú*). Aura, ktorá nedokáže obopnúť oboch, je nestabilná, neustále kolíše a striedavo odhaľuje rôzne časti tiel;
- Spoločná aura má diery, ktoré ako vír smerujú dnu k rozladeným čakrám jedného alebo druhého. Alebo vystupujú von a tiahnu sa od rozladených čakier k aurám iných jedincov či egregorov a pod. Defekty buď časom zmiznú, alebo ich spoločná aura pod tlakom týchto defektov stratí stabilitu a ich aury sa oddelia.

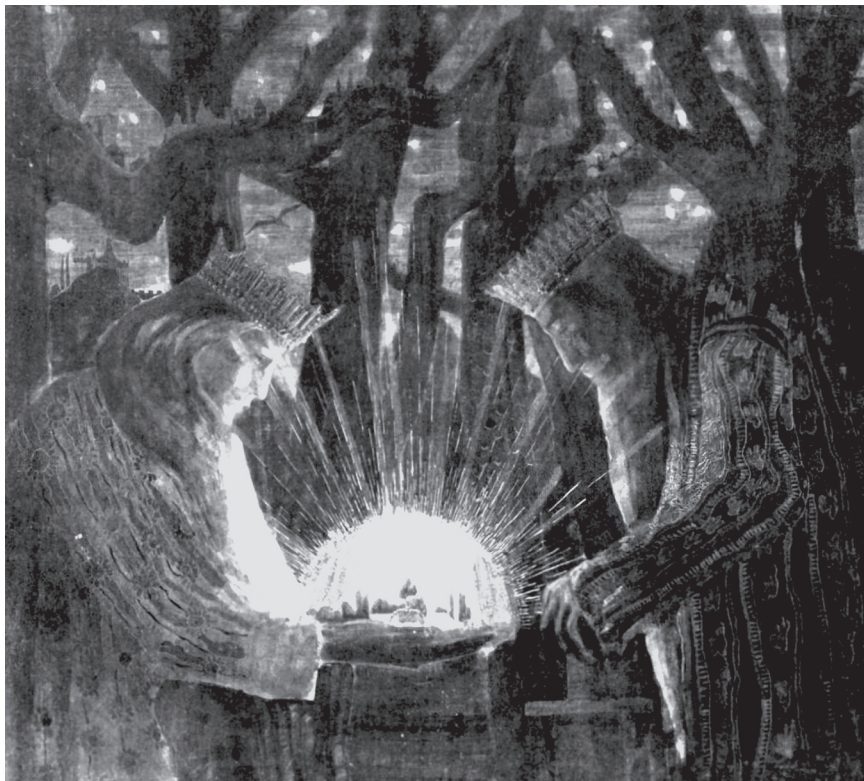
Zrod spoločnej aury zahŕňajúcej muža aj ženu prebieha podľa nadradených matric, určujúcich existenciu, v ktorých zrod spoločnej aury s cieľom vytvorenia *vzájomných spätých väzieb* je zachytený v široko známom symbole „Jin-Jang“.

„Jin a Jang“

U manželov s človečím režimom psychiky sa v ich biopoliach ani nadradených maticiach nevyskytuje nič z toho, čo bolo zobrazené vyššie na obrázku kamennej rytiny.

Uvedieme aj kópiu obrazu litovského výtvarníka M. K. Čurlonisa „*Rozprávka o kráľoch*“, na ktorom je pomocou obrazov hmotného sveta znázornený jeden z variantov vzťahov muža a ženy v matričnej realite, aký nie je možný pri zvieracom režime psychiky. Avšak Čurlonisom zobrazený variant väčšina populácie vo svojich vzťahoch nedosahuje, pretože uprednostňuje žiť po starom v „*dobe kamennej*“, ako to bolo znázornené na vyššie uvedenej kamennej rytine.

Tiež si treba všimnúť aj to, že mnohé mená postáv vo filme majú asociáciu s biblickým projektom: Trinity – Trojica; Neo – Nový (*kto: Kristus?*); Morpheus – Snový²⁸, hoci žije v realite, údajne slobodnej od živých snov produkovaných strojovým systémom „MATRIX“; Dozer – Driemajúci; „Judáš“ – Sajfer – ochrana (**ciph*er angl. „šifra“). A ako možno pochoopiť z deja filmu, tak alternatívnu maticu²⁹ voči strojovému „MATRIXu“ vlastní skromná a nenápadná Vedma, ktorá *riadi svet pre ňu dostupnými prostriedkami, formuje nové matice a prechody z jedného stavu do druhého v medziach stanovených vyššími maticami*, pričom obchádza všetky demokratické procedúry priamo z vlastnej kuchyne.

28 Morpheus bol synom gréckeho boha spánku Hypnosa. Zjavoval sa ľuďom vo snoch a dokázal zmeniť svoju podobu na akéhokoľvek človeka. Opisoval ho Ovídius v *Metamorfózach*. – pozn. prekl.

29 Apokalyptický svet, do ktorého sa zobudil Neo aj jeho kolegovia z posádky lode Nabuchodonozor. – pozn. prekl.

A na Zemi je veľa kuchýň... Rovnako aj takýchto „Vedíem“ je v reálnom živote hneď niekoľko a každá z nich sa tvrdošijne snaží riadiť svet a osudy druhých ľudí z vlastnej kuchyne a podľa seba, pritom nie vždy v súlade s inými „Vedmami“ a bežnými ľuďmi.

Tu sa oplatí spomenúť si aj na známu Leninovu frázu o „*kuchárke*“, ktorá sa tiež **MUSÍ NAUČIŤ RIADIŤ ŠTÁT**. Nie je náhodou skutočnou cestou k víťazstvu ľudovlády práve autokracia konceptuálnej moci, ktorá by bola dostupná každému človeku?

Na filme je zvláštne aj to, že samotná vedma-prorokyňa, ktorá „*vie všetko*“, hovorí členom posádky „Nabuchodonozora“ (*Morpheus, Trinity a Neo*) o ich novej budúcnosti, čím realizuje voči nim matričné riadenie, hoci sama je súčasťou neuroaktívnej simulácie sveta, generovanej „**MATRIXom**“, proti vláde ktorého bojujú títo hrdinovia filmu. Čo *ale* hrdinom filmu *tlmočí* Vedma sama za seba a čo *skrze* ňu hovorí „**MATRIX**“? Taká otázka vo filme nezaznie. A práve táto zvláštnosť vo filme pripúšťa verziu, že „**MATRIX**“ (*s ktorým bojuje Morpheus a posádka „Nabuchodonozora“*) je vo vzťahu k prívržencom „Sionu“ nadradenou maticou oveľa vyššieho stupňa, z čoho vyplýva nasledovné: vo filme nie je zobrazený boj ľudí za slobodu z totality zlého „**MATRIXu**“, ale prechod tohto zlého „**MATRIXu**“ do iného režimu samoriadenia, v ktorom predchádzajúca vláda len mení formu, pričom obsah zostáva rovnaký.³⁰

Inými slovami, vo filme vidíme vzájomné prekryvanie dvoch čiastkových matic so vzájomne si odporujúcimi koncepciami moci, pričom obe matice ležia v tej istej nadradenej matici oveľa vyššieho rádu.

Na konci filmu Trinity hovorí Neovi: „*Vedma mi predpovedala, že sa zamilujem³¹, a môj vyvolený si Ty. To znamená, že nemôžeš byť mŕtvý!*“. A on skutočne nezomrel, ale otázka je v tom, kým sa stal Neo vo chvíli, keď ho zavraždil agent „**MATRIXu**“ Smith?! Keď po svojom „*vzkriesení*“ na chodbe hotela „*vsťúpil*“ do Smitha, nezmenil sa náhodou on sám na nového superagenta starého „**MATRIXu**“ prenášajúceho riadenie do iného režimu?

Tu treba pripomenúť Morpheovo objasnenie o poslaní „agentov“ v strojovom systéme „**MATRIXu**“: *Sú to autonómne moduly; sú nástrojom samoregulácie systému a berú na seba ľubovoľnú podobu.*

30 Druhý diel trilógie Matrix nesie podtitul Reloaded, čo znamená vyľupšenie alebo vyššiu verziu.

31 V zmysle kontextu deja: do budúceho „vyvoleného“, „spasiteľa sveta“.

Alebo že by boli Neo a Vedma iba „*agentmi*“ ešte vyššej nadradenej matice, v ktorej existuje aj zlý „*MATRIX*“? – odpoveď na túto otázku v scenári filmu nenájde, nakoľko jeho tvorcovia vôbec nerozlišujú medzi „*MATRIXom*“, ktorý vznikol ako výplod mysle civilizácie s prevažujúcim neludským režimom psychiky, a najvyššou všezahŕňajúcou Maticou – Božím predurčením.

Okrem mien sú v scenári filmu „*Matrix*“ aj iné paralely s Bibliou: svojím poslaním je Neo – *Thomas Anderson* (*Томас Андерсон*, po rusky) – karikatúrou Krista; Morpheus sa venuje tomu istému čo aj Ján Krstiteľ – čaká, hľadá a nachádza „*spasiteľa sveta*“, predstavuje ho ľuďom a robí mu cestu. Nádejou pre záchranu ľudstva a jeho oslobodenie od „*MATRIXu*“ je vo filme stabilné a zabezpečené fungovanie systému „*Sion*“, hoci vo filme ho zatiaľ nevidíme. „*Sion*“, „*Cion*“, „*Zion*“ sú v rôznych jazykoch podobne varianty toho istého slova, ktoré sa viaže k všeobecne známemu faktoru v reálnej histórii súčasnej globálnej civilizácie.

Treba spomenúť aj to, že bojovníci proti „*MATRIXu*“ v krízových situáciách volajú po čertoch a diabloch, čo vzbudzuje dojem, že pod rúškom boja so strojovým „*MATRIXom*“ nebojujú s ničím iným, než s Božím Predurčením bytia: „*MATRIX je všade. Obklopuje nás ... Je to svet, ktorý máš pred očami, aby si nevidel pravdu. Bobužial, nikto ti presne nepopíše, čo to „MATRIX“ je ...*“ Avšak v zvrhľom „*Ja-centrickom*“ svetonázore jedinca, ktorý nie je zladený s Bohom, sa týmito istými slovami dá opísať aj všezahŕňajúca matica Božieho Predurčenia bytia.

A čo ak je pravda taká, že „*MATRIX*“, ktorý sa autorom filmu tak nepáči, nie je ničím iným, než Božím Predurčením bytia vo svojej plnosti a rôznorodosti, ktorý sa autori filmu snažia sfalšovať tým, že tento „*MATRIX*“ zamieňajú za výplod svojej poblúznenej mysle? Čo potom?

Nie je azda lepšie sa obrátiť priamo (*bez prostredníkov*) k Najvyššiemu Bohu, ktorý spoľahlivo vie rozoznať, čo je len „*výplod*“ a čo Jeho Predurčenie? Boh odpovedá každému, kto Ho túži počuť, ale nie každý po tom, čo *dostane odpoveď Zhora cez „jazyk“ životných okolností alebo priamo cez skrytý vnútorný svet jeho svedomia*, je následne ochotný zapracovať na vlastnej premene a riadiť sa vedením Najvyššieho...

Každý, kto chce žiť ako Človek, by si mal spomedzi všetkých reálne fungujúcich matríc vybrať práve Najvyššiu Všezahŕňajúcu Maticu – Bo-

žie Predurčenie a priamo naň zamerať svoju psychiku. Treba vynechať všetky matice-prostredníkov, ktoré vytvorili iné subjekty v rámci Božej milosti alebo Božieho dopustenia.

Všetko vyššie povedané svedčí o tom, že ani tvorcom filmu „*Matrix*“, ani jeho hrdinom sa nepodarilo oslobodiť od matice biblického projektu, hoci vnímavého a premýšľajúceho diváka film môže postrčiť k tomu, aby pochopil skrytý zmysel alegoricko-obrazného rozprávania filmu, vďaka čomu jeho vlastný život už viac nemusí byť thrillerom, v ktorom je len otrokom „*MATRIXu*“ a obeťou. Vtedy sa dostane do harmónie s Bohom a začne žiť v medziach Jeho Zámeru.

1. júla — 18. augusta r. 2000

DOSLOV VYDAVATEĽA

TECHNOLOGICKÝ PREVRAT AKO NOVÉ SKROTENIE OHŇA

Druhá kognitívna revolúcia a návrat k ľudskosti

Vstupujeme do éry, v ktorej sa ľudstvo ocitá na prahu zásadnej premeny. Mnohí hovoria o transhumanizme, o radikálnom prekročení biologických limitov, o prepojení človeka so strojmi. Hoci tieto predstavy bývajú zahalené futuristickou estetikou, ich podstata je jednoduchá: človek prvýkrát v dejinách vytvára inteligenciu, ktorá ho môže prekonať, a zároveň ju musí udržať pod kontrolou. Pripomína to okamih, keď praveký človek po prvýkrát uchopil oheň – mocný, užitočný, ale zároveň nebezpečný živél. Oheň sa stal naším dobrým sluhom, ale bol by nám hrozivým pánom. Nové technológie sú takýmto novým ohňom a ich ovládnutie si vyžaduje nielen schopnosti, ale aj mravne vyspelý charakter.

V nadchádzajúcich desaťročiach nebude kľúčovým faktorom sila strojov, ale sila ľudskosti. Umelá inteligencia, algoritmy a digitálne systémy dokážu zefektívniť náš život, zrýchliť rozhodovanie, rozšíriť poznanie. No ak človek vnútorné kvality nahradí externými nástrojmi, vznikne paradox: čím inteligentnejšie budú stroje, tým menej inteligentným sa môže stať samotný človek. Nebezpečenstvo sa neskrýva v technike, ale vnútri nás samotných. Píše o tom aj Igor Šnurenko vo svojej knihe „*Démon v nás*“, kde odhaľuje riziká a nástrahy prudkého rozmachu digitálnych technológií a strojov. Technológie totiž zväčšujú všetko, čoho sa dotknú – múdrosť aj chaos, súcit aj agresiu, rovnováhu aj bezbrehý egoizmus.

PRICHÁDZA DRUHÁ KOGNITÍVNA REVOLÚCIA

Keď sa počas paleolitu naučil Homo erectus spoľahlivo ovládať oheň, netušil, že to spôsobí jeho antropologickú zmenu. V dôsledku toho sa, veľmi laicky povedané, vyvinul v nový druh Homo sapiens. To spustilo následne kognitívnu revolúciu. Vtedy to trvalo státisíce rokov, lebo naši predkovia sa museli tejto zmene prispôbiť aj fyziologicky. Dnes stojíme na prahu druhej kognitívnej revolúcie, keď sme vyvinuli stroje, a tie začínajú ovládať naše životy. Stávame sa doslova odkázaní na život so strojmi.

Prijmeme ale fakt, že stroje sú nevyhnutnou súčasťou nášho života, ktorý nám nielen ovplyvňujú, ale nám ho aj riadia, alebo sa budeme tváriť, že môžeme ďalej existovať bez týchto technológií?

Tí jedinci Homo erectus, ktorí odmietli prijať oheň ako svoju nevyhnutnú súčasť, zanikli. Ostali sme iba my, potomkovia tých, ktorí oheň prijali za svoj a stali sa jeho pánmi.

TRANSHUMANIZMUS AKO ANTROPOLOGICKÁ ZMENA

Transhumanizmus hovorí o prekročení človeka. Je to spôsob antropologickej zmeny človeka Homo sapiens v nový druh „Homo deus“, (*Človek bohom*) ako ho popisuje Yuval Noah Harari. No otázka nezní tak, či sa zmeníme, ale kým sa počas tejto zmeny staneme. Súčasťou nášho myslenia sa stanú stroje. Rozšíria naše možnosti, zrýchlia naše kognitívne procesy, viacnásobne zväčšia našu silu.

Technologicky vylepšený človek bez morálnej vyzretosti je nebezpečnejší než človek akéhokoľvek predchádzajúceho veku. Sila bez mravnosti vedie k barbarstvu. To práve naša ľudskosť je tým najpodstatnejším elementom v tomto „*technologickom prevrate*“.

Sme na prahu novej éry, v ktorej sa človek môže stať tvorcom nového typu vedomia – hybridného, rozšíreného, prepojeného. Pripomína to chvíľu, keď prvý človek uchopil oheň a uvedomil si, že tým určil osud svojho druhu. Oheň mohol pomáhať – hriať, ale mohol aj ničiť – páliť. Dnešná technológia je rovnaká: je to nový živel, nový oheň, nová sila, ktorá potrebuje byť vedená.

OVLÁDNUŤ NOVÝ OHEŇ

Tu vstupuje do hry ľudskosť v najhlbšom zmysle slova: ako schopnosť vytvárať vzťahy, nieť zodpovednosť, konať so súcitom, uvedomovať si následky svojich činov. Stroje nemajú mravnosť, nepoznajú „rén“. Nevedia, čo je česť, miernosť, pokora, láskavosť. To sú čisto ľudské kvality, ktoré nemajú digitálny ekvivalent. Bez nich bude druhá kognitívna revolúcia síce brilantná, ale neľudská.

A preto práve teraz potrebujeme to, čo bolo základom všetkých veľkých duchovných tradícií: skutočnú ľudskosť. Nie sentimentálnu, ale pevne zakorenenú, jasnú, vyváženú. Ľudskosť, ktorá rozumie sebe, druhým aj svetu. Ľudskosť, ktorá dokáže viesť stroje, nie byť nimi vedená. Ľudskosť, ktorá dokáže premeniť technologickú revolúciu na príležitosť, nie na katastrofu.

KTO BUDE NOVÝM PÁNOM

Ak prijmem nové technológie za nevyhnutnú súčasť našich životov, musíme sa pripraviť na svoju antropologickú zmenu. Ak to odmietneme, čaká nás rovnaký osud, ako tých, ktorí odmietli oheň.

Otázka teraz ale stojí nasledovne:

Kto bude vlastniť nové technológie?

Budú to oligarchovia zo Sillicon Valley, alebo sa konečne spamätáme a zavelíme do protiútku?

Tí, ktorí budú vlastniť stroje, sa stanú novými pánmi ľudstva. Už dnes realizujú svoj „*technologický prevrat*“ a proces transhumanizmu, ktorý v ich ponímaní už nie je vylepšovať ľudí strojmi, ale vylepšovať svoje stroje nami – ľuďmi. Vidíme to denne v supermarketoch na samoobslužných pokladniciach, kde si bez ich strojov už pomaly nedokážeme nakúpiť. Bez inteligentného telefónu a smart aplikácií je náš život dnes o niekoľko úrovní pozadu.

Odmietat tento vývoj je ale cesta k postupnému zániku. Prijat ho slepo, bez riadenia zmeny, je zas cesta do hrôzostrašného otroctva digitálneho koncentráku. Píše o tom Oľga Četveriková v knihe „*Digitálna totalita*“.

ZDANIŤ STROJE!

Už dnes nám stroje, roboty, automaty a umelá inteligencia berú prácu. Nahrádzajú nás a my s tým nič nerobíme. Majitelia týchto strojov zarábajú, zisky optimalizujú, aby sa vyhli daniam, a my sa stávame bedármi v novom technologicky vyspelom svete. Stávame sa iba hladnou ľudskou masou, ktorá je príťažou pre majiteľov sveta.

Ak vedia strojmi nahradiť človeka v jeho práci, musia nahradiť aj jeho príspevok do spoločnej pokladnice štátu. Lebo vlastníci strojov si z nás pomaly robia ich sluhov – obsluhu ich strojov a ešte aj bezplatne. Je čas zdaniť stroje, aby bolo jasné, že to oni sú našimi sluhmi a nie my ich.

AKO PREŽIŤ TENTO PRECHOD

Ak je toto druhá kognitívna revolúcia, potom jej výsledok nezávisí od rýchlosti procesorov ani od dokonalosti algoritmov, ale od toho, či v každom z nás prežije a zosilnie naša ozajstná ľudskosť a odvaha niest zodpovednosť za nový oheň, ktorý držíme v rukách. Rovnako všetci bez ohľadu na majetok a postavenie. Prežiť túto antropologickú zmenu dokážeme iba spoločne a len ako ozajstní ľudia.

Róbert MERVA

riaditeľ vydavateľstva TORDEN

*Text bol publikovaný v rubrike Zakázaná knižnica,
v roku 2026 v marcovom vydaní mesačníka Zem & Vek*

KNIHY TORDENU OBSAHUJÚ

TOLKO PRAVDY,

KOLKO DOKÁŽETE UNIEŠŤ

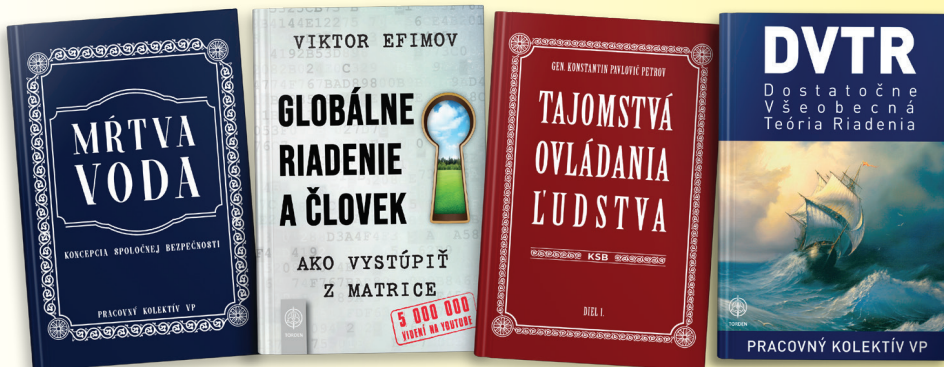

PO ICH PREČÍTANÍ

VÁŠ SVET UŽ NEBUDE TAKÝ ISTÝ

Všetky knihy nájdete
v našom obchode
na www.torden.sk.

Na nasledujúcich stranách
Vám predstavujeme
niektoré ďalšie tituly
z našej ponuky.

ODHAĽTE PÔVOD A ÚČEL ĽUDSKEJ EXISTENCIE

MŔTVA VODA

Je základom pre Konceptciu spoločnej bezpečnosti. Kniha bola vytvorená v roku 1991, cieľom bolo zabrániť zničeniu ZSSR a sprievodným katastrofám. Autori dúfali, že vládnuca strana a vedecká „elita“ nájdu v sebe silu a odvahu zmeniť smer a koncepciu reforiem. Tento cieľ dosiahnutý nebol. Mŕtva voda pôvodne nebola adresovaná širokej verejnosti, ale vedeniu sovietskeho Inštitútu ŠSA a Kanady a akadémie vied ZSSR, ktorých „inteligentným“ vodcom sa darilo formovať názory najvyšších predstaviteľov ZSSR na ďalšie smerovanie domácej a zahraničnej politiky strany a štátu. Oni sú priamo vinní a zodpovední za kolaps ZSSR a následné sociálne katastrofy.

GLOBÁLNE RIADENIE A ČLOVEK. Ako vystúpiť z matrice.

Globálne riadenie je činnosť na dosiahnutie cieľov pre celé ľudstvo a planétu Zem z hľadiska dlhodobých trendov. Vykonávajú ju ľudia, ktorí majú priority riadenia -metodologické aj chronologické. Je to koncept, ktorý sa na našej planéte realizuje už viac ako 3,5 tisíc rokov. Koncept, ktorý zotročuje ľudí v mene Boha. Existuje matrica globálneho riadenia pre jednotlivca aj pre celé ľudstvo? Kto sú jej vývojári? Aká je podstata súčasnej koncepcie globalizácie? Kniha odhaľuje priority vonkajšej konceptuálnej moci.

TAJOMSTVÁ OVLÁDANIA ĽUDSTVA. Diel 1.

Séria prednášok o riadení globálnych procesov naprieč celým svetom. Moderným jazykom odhaľuje autor dávne ideologické a filozofické poznanie, ktoré bolo pred ľudstvom úmyselne tisícky rokov ukryté, aby mohli vybrané elity ľudstvom jednoducho manipulovať, kontrolovať ho a riadiť. Autor toto poznanie porovnáva so súčasne existujúcimi predstavami o koncepcii tohto sveta. Petrov odhaľuje aj nespochybniteľný pôvod samotného ľudstva, jeho históriu a skutočný účel našej existencie.

DVTR. Dostatočne všeobecná teória riadenia.

Osnovné materiály učebného kurzu „procesy riadenia“ na fakulte aplikovanej matematiky Petrohradskej štátnej univerzity (1997 – 2003). Teoretická časť ilustruje použitie teórie riadenia v reálnom živote. Riadenie je možné aj na základe praktických zručností a životných skúseností, ktoré si každý manažér vedome a cielene hromadí, zdokonaľuje a využíva. Pokiaľ je dostatočne citlivý a vnímavý k tomu, čo a ako prebieha vo sfére jeho riadiacej činnosti, osobne žiadnu teóriu na realizáciu svojho riadenia nepotrebuje.

**„Malé činy robia veľkých ľudí.
Netreba meniť svet, stačí zmeniť seba.“**

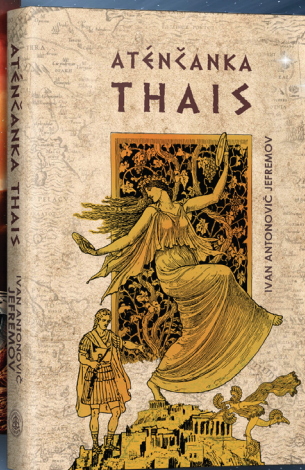
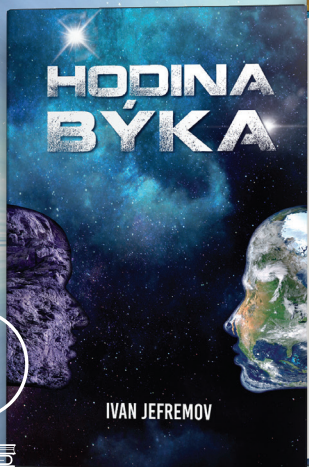

ODPORÚČAME PREČÍTAŤ

HODINA BÝKA

Vrcholné filozofické dielo zabalené do pútavého románu, na ktorom vyrástlo už niekoľko generácií. Hodina býka je mylne zaradená do žánru vedecko-fantastickej literatúry. Ide však o niečo viac. Román napĺňa cieľ skutočného umenia vo svojej najvyššej podobe. Identifikuje aktuálne problémy spoločnosti, ukazuje na možnosti ich riešenia a pozdvihuje smerom k ľudskosti.

Hodina býka je príbehom o expedícii pozemšťanov na planétu Tormans v ďalekej budúcnosti. Planéta je ale už obývaná potomkami ľudí, ktorí tam kedysi dávno utiekli zo Zeme. V dôsledku toho sa tu však vytvorila akási prapodivná spoločnosť. Účastníci expedície sa pokúšajú spoznať životné podmienky na tejto planéte, ale narážajú na odpor jej vládcov a za dramatických okolností musia napokon bojovať o vlastný život. Kniha je varovaním pred nebezpečenstvom, keď môže spoločnosť poľahky sklznúť do globálneho fašizmu.

HMLOVINA ANDROMEDY

Román Hmlovina Andromedy (1957) je klasikou ruskej sci-fi. Je to kniha o úžasnom svete ďalekej budúcnosti „Sveta veľkého prsteňa“, ktorý obývajú odvážni a nebojácní ľudia z pera svetoznámeho Ivana Antonoviča Jefremova. Tí robia riskantné a veľmi nebezpečné vedecké experimenty a medziplanetárne cesty. Napriek ideálnosti sveta vytvoreného spisovateľovou fantáziou, kde ľudia žijú šťastne až do smrti a nadšene pracujú, kde prevláda veda a umenie, a kde nikto neskrýva svoje city. Avšak aj v tomto dokonalom svete sú nedostatky.

Nie je to len fascinujúci príbeh o vesmíre, ale filozofická úvaha o tom, aký dobrý by mohol byť pre celé ľudstvo ozajstný komunizmus bez kapitalistickej tyranie. A to nielen na Zemi, ale v celom vesmíre.

ATÉNČANKA THAIS

Fascinujúci historický román známeho ruského spisovateľa Ivana Jefremova je založený na skutočných udalostiach z antického Grécka. Príbeh sa odohráva v čase dobyvačného ťaženia Alexandra Veľkého, Macedónskeho. Autor priam majstrovsky dopĺňa do príbehu vymyslené zápletky a postavy, ktoré veľmi citlivo vkladá do reálnych historických udalostí tej doby. Čitateľ sa tak ocitá uprostred antického sveta a pútavou formou sa oboznamuje s históriou dávnych čias, ako aj so životopisom Alexandra Veľkého a ďalšími postavami starovekej histórie.

Knihy od IVANA A. JEFREMOVA si môžete kúpiť v našom e-shope: www.torden.sk | +421 948 959 919 | obchod@torden.sk

ČLOVEK A UMELÁ INTELIGENCIA

Problémy tela, slobody a kritického myslenia.

Kniha obsahuje základy poznatkov o umelej inteligencii a technológiach, popisuje ich vplyv na moderné informačné a mediálne prostredie. Poznatky o nových výzvach v oblasti mediálnej a informačnej gramotnosti súvisiacich s rastúcou automatizáciou procesov tvorby, distribúcie a prístupu k informáciám.

DIGITÁLNA TOTALITA

Globálny fašizmus

Najúčinniejším spôsobom riadenia, ktorý bol vyvinutý v západných „laboratóriách myslenia“, je vyvolať u ľudí pocity strachu. To sa dosahuje pomocou rôznych nástrojov mentálnej kontroly a psychoteroru, traumatizovaním vedomia. Potom je ľahšie akceptovať scenár, ktorý poskytnú vládcovia tohto sveta.

DÉMON V NÁS

Anatómia umelej inteligencie

Čo je umelá inteligencia a čo od nej môžete očakávať? Smart veci nás počúvajú, spoznávajú, stretávajú a sprevádzajú, merajú náš pulz, našu rozkoš, radosť, apatiu, hnev i smútok. Výmenou za masku poslušnosti vám matrica poskytne večný život v podobe zápisu na flash disk a zároveň vymaže nepotrebné z pamäte.

UMELÁ INTELIGENCIA

BIG data. Kriminalita

Vyhľadávače, sociálne siete, známe obchodné platformy a dátoví brokeri sa stali prakticky monopolmi v oblasti digitálnych dát o občanoch po celom svete. Čo všetko o nás vedia? Ako nakladajú s údajmi o nás? Budete prekvapení, čo M. Zuckberger priznal pred americkým senátom, čo o nás zbiera na sociálnych sieťach. S naším svetom sa zmení aj - organizovaný zločin.

Knihi si môžete zakúpiť v našom e-shope: www.torden.sk
+421 948 959 919 | obchod@torden.sk

NOVÝ SVET PRE ČLOVEKA

Alternatívny scenár globalizácie

Vyššia úroveň bytia každého jedinca sa dá dosiahnuť len pomocou komunikácie s tými, ktorí už na tej vyššej úrovni sú. Človek by sa mal primárne správať ako inteligentná myslíaca bytosť, a nie ako duchoprázdny konzument. Dnešné usporiadanie sveta je totiž veľmi špecifickou formou otroctva, v ktorom nás nútia uspokojovať prioritne iba svoje materiálne potreby, a preto sme ochotní získavať toto svoje materiálne uspokojenie aj na úkor iných. Zdravá spoločnosť sa dokáže rozvíjať iba prostredníctvom neustálej kultivácie zmyslu pre povinnosť pomáhať iným. Aby sa to podarilo, je potrebné viesť ľudí k vnímaniu sveta okolo nás na úrovni lásky. Musíme sa začať riadiť vznešenými hodnotami, vďaka ktorým bude celý systém kultúry, umenia, školstva a médií oslavovať ľudí, ktorí nezištne konajú v prospech celej spoločnosti.

CESTOVNÝ PAS DO NOVÉHO SVETA

Unikátna koncepcia harmonického rozvoja osobnosti človeka pre tretie tisícročie. A. Usanin popisuje rôzne faktory negatívneho vplyvu na človeka, ponúka jednoduchý a praktický návod na udržiavanie duchovného a fyzického zdravia. Venuje sa prakticky všetkým stránkam nášho života, od mužsko-ženských vzťahov cez rodinu, výchovu detí až po dlhovekosť, prospešnú stravu a zdravú komunikáciu, nevyhýba sa ani otázke konzumácie alkoholu, drog a fajčenia. Kniha je preto kompaktnou encyklopédiou tretieho tisícročia, v ktorom Človek vytvára Nový svet prostredníctvom syntézy tradičného duchovného a moderného vedeckého poznania.

Dvojvázková kniha „Kríza a moc“ je uceleným dielom pojednávajúcim o moci. O tom kde sa berie moc, ako sa vytvára, ako sa používa, ako sa delí, zoskupuje a ako zaniká?

Ide v podstate o nové a aktualizované vydanie pôvodnej knihy svetoznámeho ekonomického a geopolitického experta Michaela Leonidoviča Chazina „Schody do neba“. Spoločne so Sergejom Igorjevičom Ščeglovom tu formou dialógu načrtávajú všeobecnú teóriu moci a podrobne hovoria o všetkých fázach mocenskej kariéry. Definujú jej vývoj od bežného podnikového zamestnanca až po vysokopostaveného predstaviteľa svetovej elity.

DIALÓGY O VEĽKÝCH PANOVNÍKOCH, MOCENSKÝCH SKUPINÁCH A SKUTOČNÝCH PROBLÉMOCH, KTORÉ RIEŠIA

- Aké pravidlo authority porušil Steve Jobs, keď bol v roku 1984 prepustený zo všetkých pozícií v jeho vlastnej spoločnosti Apple?
- Aký nepriateľ priviedol na popravu „génia Karpát“, všemocného rumunského diktátora Nicolaea Ceaușesca?
- Prečo vojenský prevrat v roku 1958 vo Francúzsku odštartovali generáli a moc sa nakoniec dostala do rúk de Gaulle, ktorý už dávno predtým odišiel?
- Koľko rokov trvalo, kým sa skutočný muž moci dostal od žobráka na verande k byzantskému cisárovi a ako sa mu to podarilo?
- Prečo je politická neistota tým najlepším obdobím pre začínajúceho kariéristu?